

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

24/01/2020

Αριθ. Πρωτ. :οικ.93

ΑΠΟΦΑΣΗ

Θέμα : Τροποποίηση Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για τη δράση 1.β.3. «Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας», στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Έχοντας υπόψη το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η δράση:

1. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (αρθ. 110 παρ. 2 στοιχ. α, αρθ. 115, αρθ. 125 παρ.2 στοιχ. γ και παρ.3, Παράρτημα XII).
2. Τον Κανονισμό 651/2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης. (Ο.Υ. ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014)
3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006.
4. Το Νόμο 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014).
5. Το Νόμο 4403/2016 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις των

άρθρων 19, 20, 29, 30, 33, 35, 40 έως 46 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ σχετικά με «τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των Οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου» (Ε.Ε. L 189 της 29ης Ιουνίου 2013) και στις διατάξεις της Οδηγίας 2014/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Ε.Ε. L 330/1 της 15ης Νοεμβρίου 2014) «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ όσον αφορά τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και πληροφοριών για την πολυμορφία από ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις και ομίλους» και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού» (ΦΕΚ 125/Α/7.7.2016) και ειδικότερα το άρθρο 43 «Ρυθμίσεις για την έρευνα».

6. Την με αρ. πρωτ. 81986/ΕΥΘΥ 712/31-7-2015 Υπουργική Απόφαση με θέμα «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας για τα προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».
7. Το εγχειρίδιο Διαδικασιών Διαχείρισης και Ελέγχου Επιχειρησιακών προγραμμάτων 2014-20 και ειδικότερα το εγχειρίδιο διαδικασιών και ελέγχου πράξεων κρατικών ενισχύσεων
8. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
9. Την με αριθμ. πρωτ. 126829 ΕΥΘΥ 1217(1) Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 2784/Β'/21-12-2015) Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν.4314/2014.
10. Την Απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C (2014) 10164/ 18.4.2014 που αφορά την έγκριση του Ε.Π. «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
11. Το Νόμο 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/7-7-2010).
12. Την με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016 (ΦΕΚ 5968/Β/31.12.2018) Υπουργική Απόφαση που αφορά την τροποποίηση της 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚΒ3521) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»
13. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 32680/ΕΥΘΥ 334/23.3.2015 (ΦΕΚ 791/Β/6.5.2015) με την οποία συστάθηκε /αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Βορείου Αιγαίου,
14. Την Ανακοίνωση της επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης

- όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
15. Το έγγραφο της ΕΥΚΕ με Α.Π.74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.16 και θέμα "Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων..."
  16. Το με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/28.08.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με τίτλο «Οδηγίες και παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων».
  17. Την επιστολή της ΕΥΚΕ με Α.Π. 82210/ΕΥΚΕ1410 07.08.2019 με θέμα "Έκφραση γνώμης για το σχέδιο πρόσκλησης «Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας»".
  18. Την υπ' αριθμ. 16/2019, όπως αυτή διορθώθηκε με την αριθμ. 28/2019 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Μυτιλήνης σχετικά με την επικύρωση του αποτελέσματος των εκλογών για την ανακήρυξη Περιφερειακών Αρχών στη Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου στις εκλογές της 2ας Ιουνίου 2019.
  19. Την από 19.06.19 απόφαση της Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. «Βόρειο Αιγαίο», με την οποία εγκρίθηκε η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του ΕΠ, ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι, καθώς και η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων της εν λόγω δράσης.
  20. Το Νόμο 4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α/8-12-2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
  21. Το Νόμο 4386/2016 (ΦΕΚ 83/Α/11-05-2016) «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις».
  22. Το Νόμο 4488/13.09.2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α'137), και ειδικότερα τα άρθρα 39 & 4, σχετικά με τον «Αποκλεισμό από δημόσιες συμβάσεις και χρηματοδοτήσεις λόγω παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας»
  23. Τις διατάξεις του Ν. 1783/1987 (ΦΕΚ 171Α/1987) για την «Μεταφορά τεχνολογίας εφευρέσεις, τεχνολογική καινοτομία και σύσταση Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας».
  24. Το ΠΔ 274/2000 (ΦΕΚ 225/Α/17.10.2000) "Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία χρηματοδότησης (επιχορήγησης ή συνδρομής) έργων και προγραμμάτων που υποβάλλονται από βιομηχανικές ή άλλες παραγωγικές μονάδες" όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
  25. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01).
  26. Την πρώτη έκδοση της Πρόκλησης με Α.Π. οικ.2428/20.09.2019 και θέμα «Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας»

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Την Τροποποίηση της Πρόκλησης της δράσης «Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας» στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020 και συγκεκριμένα του Άξονα 1 «Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας,

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.» Θεματικό Στόχο «Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας» Επενδυτική Προτεραιότητα «Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε&Κ, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης,» ως προς την ημερομηνία λήξης υποβολών προτάσεων.

Η νέα ημερομηνία λήξης υποβολών των ερευνητικών προτάσεων στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (www.ependyseis.gr/mis) ορίζεται η μέρα Πέμπτη, 5 Μαρτίου 2020 και ώρα 3:00 μ.μ

Τα λοιπά στοιχεία της πρόκλησης παραμένουν ως έχουν.

Η τροποποίηση της πρόσκλησης της Δράσης θα αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου www.pepba.gr, και του ΕΣΠΑ www.espa.gr
11.Αναλυτικές πληροφορίες και ενημέρωση θα παρέχονται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, αρμόδιο στέλεχος Δρ Θεολόγος Δ. Αθανασέλης Τηλ: 2251352017 E-mail: athanaselis@mou.gr , [URL:http://www.pepba.gr](http://www.pepba.gr) .

Για τεχνικά θέματα του ΠΣΚΕ οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDASK (γραφείο υποστήριξης) που λειτουργεί η ΜΟΔ, τηλ: 210-7787940, support@mou.gr (ώρες γραφείου 09:00 – 17:00)

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Κ.Ι. ΜΟΥΤΖΟΥΡΗΣ

Συνημμένα : Τροποποιημένη Αναλυτική Πρόσκληση με τα Παραρτήματά της

Κοινοποίηση :

- Γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης & Επενδύσεων
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ
- Γραφείο Γενικού Διευθυντή ΕΑΣ
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ)
- Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης (ΕΥΘΥ)

Εσωτερική Διανομή :

- Γραφείο Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου
- Προϊστάμενο ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορ. Αιγαίου
- Μονάδες ΕΥΔ
- Χ/Α

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
“Βόρειο Αιγαίο” 2014-2020

ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1 «Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία.»

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 01: «Ενίσχυση της Έρευνας, της Τεχνολογικής Ανάπτυξης και της Καινοτομίας»

Επενδυτική Προτεραιότητα 1.b: «Προαγωγή επιχειρηματικών επενδύσεων στην Ε&Κ, ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων, κέντρων έρευνας και ανάπτυξης και του τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης,»

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ
«Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας»

Κωδικός Πρόσκλησης: ΒΑ_ΕΤΠΑ_1β_96

ΜΥΤΙΛΗΝΗ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2020

Περιεχόμενα

ΟΡΙΣΜΟΙ	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	8
1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ - ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	9
2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	12
3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	15
4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ - ΟΡΟΙ & ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	16
5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	19
6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ - ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	20
6.1. Επιλέξιμες Δαπάνες	20
6.1.1. Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δαπάνες	21
6.2. Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες	26
6.3. Μη επιλέξιμες δαπάνες	26
6.4. Όροι και προϋποθέσεις εκτέλεσης των δαπανών	27
6.5. Προϋπολογισμός έργων - διάρκεια υλοποίησης	28
6.5.1. Προϋπολογισμός έργων	28
6.5.2. Διάρκεια των έργων	28
7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ	29
7.1. Χρηματοδότηση Πρόσκλησης	29
7.2. Ένταση της ενίσχυσης	29
7.2.1. Επιχειρήσεις	29
7.3. Σώρευση	30
7.4. Ιδιωτική συμμετοχή	31
7.5. Διάρθρωση Προϋπολογισμού	31
8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	31
9. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	33
10. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ - ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ	34
10.1. Όργανα αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης	34
10.2. Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης	35

10.2.1. Αξιολόγηση	36
10.3. Κριτήρια αξιολόγησης	38
10.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ	40
10.5. ΕΓΚΡΙΣΗ	41
10.5.1. Διαδικασία έγκρισης	41
10.5.2. Δημοσιότητα ενταγμένων έργων	41
11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ - ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	42
11.1. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	42
11.1.1. Τρόπος Εξόφλησης Παραστατικών.....	42
11.2. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	46
11.2.1. Λογιστική παρακολούθηση	46
11.2.2. Παρακολούθηση πράξεων - Επαληθεύσεις - Πιστοποιήσεις.....	47
11.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ - ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ	51
12. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ.....	54
12.1. Διαδικασία Τροποποίησης.....	54
12.2. Τροποποιήσεις στοιχείων εγκριτικής απόφασης	56
12.3. Τροποποιήσεις Ήσσανος Σημασίας	57
12.4. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ.....	58
13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ.....	58
13.1. Δείκτες επιτυχίας της παρούσας δράσης	59
• ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΟΩΝ.....	59
• ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	59
14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	60
14.1. Υποχρεώσεις κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου.....	60
14.2. Υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση του έργου	60
14.3. Εξέταση τήρησης υποχρεώσεων δικαιούχων	61
14.4. Επιβολή κυρώσεων	62
15. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ	63
16. ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ - ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ - ΑΝΑΚΤΗΣΗ.....	64
17. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ.....	64

ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του δικαιούχου που αποστέλλεται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ Βορείου Αιγαίου (ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου του
ΑμΕΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/γνωστική αναπηρία κ.λπ.
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από το λαβόντα.
Ανεξάρτητη Επιχείρηση	Κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3 του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014
Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.
Βασική Έρευνα	Πειραματική ή θεωρητική εργασία που αναλαμβάνεται κυρίως για την παραγωγή νέων γνώσεων σχετικά με τα βασικά αίτια φαινομένων και παρατηρήσιμων γεγονότων, χωρίς να προβλέπεται άμεση εμπορική εφαρμογή ή χρήση.
Βιομηχανική Έρευνα	Η σχεδιασμένη έρευνα ή κριτική διερεύνηση που αποσκοπεί στην απόκτηση νέων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών ή για τη σημαντική βελτίωση υφιστάμενων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών. Περιλαμβάνει τη δημιουργία συστατικών στοιχείων πολύπλοκων συστημάτων και μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων σε εργαστηριακό περιβάλλον ή σε περιβάλλον προσομοίωσης διεπαφών με υφιστάμενα συστήματα, καθώς και δοκιμαστικές γραμμές παραγωγής, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο για τη βιομηχανική έρευνα, ιδιαίτερα δε για την κατοχύρωση τεχνολογίας πολλαπλών εφαρμογών.
Δαπάνες προσωπικού	Το κόστος ερευνητών, τεχνικών και λοιπού υποστηρικτικού προσωπικού στον βαθμό που τα άτομα αυτά απασχολούνται στο σχετικό έργο ή δραστηριότητα.
Δημοσιονομική διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της Κοινοτικής ή/και της Εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή σε μία πράξη.

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που εκτελεί έργο και λαμβάνει δημόσια ενίσχυση. Είναι ο τελικός αποδέκτης της δημόσιας δαπάνης. Στο πλαίσιο της παρούσας δράσης ως δικαιούχος νοείται κάθε φορέας που συνεργάζεται για την υλοποίηση του έργου.
Δράση	Σύνολο ενεργειών που πραγματοποιούνται για την υλοποίηση των στόχων που τίθενται από τους άξονες προτεραιότητας του ΕΠ «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ» 2014-2020. Κάθε δράση, μπορεί να υλοποιείται μέσω μίας ή περισσότερων πράξεων.
ΕΜΕ	Ετήσια Μονάδα Εργασίας: Η μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση ή για λογαριασμό της επιχείρησης, με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά τη διάρκεια ολόκληρου του εξεταζόμενου έτους. Η εργασία των προσώπων που δεν έχουν εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκαν με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσματα ΕΜΕ.
Έναρξη εργασιών	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών.
Ενίσχυση/Δημόσια Δαπάνη	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων/έργων.
Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει την ευθύνη για το συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής, τεχνικής και οικονομικής πλευράς.
Επιχείρηση	Κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα.
Ε.Π.	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα – έγγραφο που καθορίζει μια αναπτυξιακή στρατηγική με τη χρήση ενός συνεκτικού συνόλου προτεραιοτήτων.
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας: Κάθε δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας, που ενεργεί υπό την ευθύνη μιας διαχειριστικής αρχής ή αρχής πιστοποίησης ή εκτελεί καθήκοντα εξ ονόματος μίας τέτοιας αρχής σε σχέση με δικαιούχους που υλοποιούν πράξεις.
Θέσεις εργασίας δημιουργούμενες άμεσα από επενδυτικό έργο	Οι θέσεις εργασίας που αφορούν τη δραστηριότητα με την οποία σχετίζεται η επένδυση, περιλαμβανομένων των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται ύστερα από αύξηση του ποσοστού χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας που δημιουργείται από την επένδυση.
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου.

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Καινοτομία	Η αξιοποίηση υφιστάμενης ή/και νέας γνώσης ή/και η μετατροπή μιας ιδέας σε προϊόν ή υπηρεσία, λειτουργική μέθοδο παραγωγής ή διανομής – νέα ή βελτιωμένη – ή νέα μέθοδο παροχής κοινωνικής υπηρεσίας ή η διαδικασία με την οποία νέες ιδέες δίνουν απαντήσεις στα αιτήματα της κοινωνίας και της οικονομίας και δημιουργούν νέα προϊόντα, βιομηχανικά πρωτότυπα, υπηρεσίες ή επιχειρηματικά κι οργανωτικά μοντέλα που εισάγονται με επιτυχία σε μια υφιστάμενη αγορά ή που μπορούν να δημιουργήσουν νέες αγορές, καθώς και τα αποτελέσματα της διαδικασίας αυτής.
Συμβουλευτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας	Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες, η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών που τα εμπεριέχουν.
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
Μεγάλες επιχειρήσεις	Οι επιχειρήσεις που δεν πληρούν τα κριτήρια που ορίζονται στο παράρτημα Ι του Καν. 651/2014 (Παράρτημα IV της πρόσκλησης)
Μελέτη σκοπιμότητας	Η αξιολόγηση και ανάλυση του δυναμικού ενός σχεδίου, με στόχο την υποστήριξη της διαδικασίας λήψης αποφάσεων, αποκαλύπτοντας κατά τρόπο αντικειμενικό και ορθολογικό τα πλεονεκτήματα και τις αδυναμίες του, τις ευκαιρίες και τις απειλές που προκύπτουν από αυτό, καθώς και προσδιορίζοντας τους πόρους που απαιτούνται για την εκτέλεσή του και, τελικά, τις προοπτικές επιτυχίας του.
Μεταφορά γνώσης	Κάθε διαδικασία με στόχο την απόκτηση, συγκέντρωση και ανταλλαγή ρητής και σιωπηρής γνώσης, καθώς και δεξιοτήτων και προσόντων, σε οικονομικές και μη οικονομικές δραστηριότητες, όπως είναι η ερευνητική συνεργασία, η παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, η αδειοδότηση, η δημιουργία τεχνοβλαστών, οι δημοσιεύσεις και η κινητικότητα των ερευνητών και λοιπού προσωπικού που συμμετέχει στις εν λόγω δραστηριότητες. Πέραν της επιστημονικής και τεχνολογικής γνώσης, περιλαμβάνει και άλλα είδη γνώσης, όπως γνώση χρήσης προτύπων και κανονισμών που τα περιλαμβάνουν και γνώση περιβαλλόντων πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και μεθόδων οργανωτικής καινοτομίας, καθώς και διαχείριση γνώσεων σχετικά με τον καθορισμό, την απόκτηση, την προστασία, την προάσπιση και την εκμετάλλευση άυλων περιουσιακών στοιχείων.
Μισθολογικό κόστος	Το συνολικό ποσό που πράγματι επιβαρύνει τον δικαιούχο της ενίσχυσης όσον αφορά τις αντίστοιχες θέσεις εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ακαθάριστων αποδοχών προ φόρων και υποχρεωτικών εισφορών, όπως οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, οι δαπάνες παιδικής μέριμνας και οι δαπάνες φροντίδας γονέων στη διάρκεια καθορισμένης χρονικής περιόδου.

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Οργανισμός έρευνας και διάδοσης γνώσεων	<p>Οντότητα (όπως πανεπιστήμια ή ερευνητικά ινστιτούτα, οργανισμοί μεταφοράς τεχνολογίας, ενδιάμεσοι φορείς καινοτομίας, ερευνητικοί συνεργαζόμενοι φορείς με φυσική ή εικονική παρουσία), ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς του (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου) ή τον τρόπο χρηματοδότησής του, πρωταρχικός σκοπός της οποίας είναι η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων. Στην περίπτωση που η οντότητα αυτή ασκεί επίσης οικονομικές δραστηριότητες, η χρηματοδότηση, οι δαπάνες και τα έσοδα από τις οικονομικές αυτές δραστηριότητες πρέπει να δηλώνονται χωριστά. Οι επιχειρήσεις που μπορούν να επηρεάσουν αποφασιστικά μια οντότητα του είδους αυτού, π.χ. με την ιδιότητα του μετόχου ή του μέλους, δεν επιτρέπεται να έχουν προνομιακή πρόσβαση στα ερευνητικά της αποτελέσματα.</p>
Πράξη του Ε.Π.	<p>Έργο (Έρευνας Τεχνολογικής Ανάπτυξης ή Καινοτομίας) που υλοποιείται από έναν ή περισσότερους δικαιούχους.</p>
Πειραματική Ανάπτυξη	<p>Η απόκτηση, ο συνδυασμός, η διαμόρφωση και η χρήση υφισταμένων επιστημονικών, τεχνολογικών, επιχειρηματικών και άλλων συναφών γνώσεων και δεξιοτήτων που αποσκοπούν στην ανάπτυξη νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών. Μπορεί να περιλαμβάνονται, για παράδειγμα, και άλλες δραστηριότητες με στόχο τον εννοιολογικό προσδιορισμό, τον σχεδιασμό και την τεκμηρίωση νέων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.</p> <p>Η πειραματική ανάπτυξη μπορεί να περιλαμβάνει την κατασκευή πρωτοτύπων, την επίδειξη, την πιλοτική λειτουργία, τη δοκιμή και επικύρωση νέων ή βελτιωμένων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας, στα οποία ο πρωταρχικός στόχος συνίσταται στην υλοποίηση περαιτέρω τεχνικών βελτιώσεων σε προϊόντα, διεργασίες ή υπηρεσίες που δεν έχουν διαμορφωθεί ουσιαστικά. Εν προκειμένω, μπορεί να περιλαμβάνεται η ανάπτυξη πρωτοτύπων ή πιλοτικών σχεδίων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπορικά στις περιπτώσεις που τα πρωτότυπα συνιστούν κατ' ανάγκη το τελικό εμπορικό προϊόν και είναι υπερβολικά δαπανηρό να παραχθούν και να χρησιμοποιηθούν μόνο για σκοπούς επίδειξης και επικύρωσης.</p> <p>Η πειραματική ανάπτυξη δεν περιλαμβάνει τις συνήθεις ή περιοδικές τροποποιήσεις σε υφιστάμενα προϊόντα, γραμμές παραγωγής, μεταποιητικές μεθόδους, υπηρεσίες και άλλες λειτουργίες σε εξέλιξη, ακόμη και αν αυτές οι τροποποιήσεις αποτελούν, ενδεχομένως, βελτιώσεις.</p>

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
Πραγματική συνεργασία	Η συνεργασία μεταξύ δύο τουλάχιστον ανεξάρτητων μερών για την ανταλλαγή γνώσεων ή τεχνολογίας ή για την επίτευξη κοινού στόχου βάσει του καταμερισμού της εργασίας, στην περίπτωση που τα μέρη καθορίζουν από κοινού το αντικείμενο του συνεργατικού έργου, συμβάλλουν στην υλοποίησή του και αναλαμβάνουν από κοινού τους κινδύνους, καθώς και τα αποτελέσματά του. Ένα ή περισσότερα μέρη μπορεί να επιβαρύνονται με το πλήρες κόστος του έργου και άρα να απαλλάσσονται τα λοιπά μέλη από τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους του. Η έρευνα επί συμβάσει και η παροχή ερευνητικών υπηρεσιών δεν θεωρούνται μορφές συνεργασίας.
Σύμπραξη	Συνεργασία δικαιούχων για την υλοποίηση έργου.
Συντονιστής (Συντονιστής Φορέας)	Η επιχείρηση που δρα ως κοινός εκπρόσωπος της σύμπραξης υλοποίησης έργου.
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνίας
Υπεύθυνος Συντονισμού & Επικοινωνίας Έργου	Φυσικό πρόσωπο το οποίο πρέπει να προέρχεται από την επιχείρηση και έχει την ευθύνη για το συντονισμό του έργου σε επίπεδο διοικητικό και σε επίπεδο επικοινωνίας μεταξύ των φορέων της σύμπραξης και της σύμπραξης συνολικά με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος.
Φορέας Χρηματοδότησης	Το Υπουργείο ή η Περιφέρεια που έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στο δικαιούχο ή στον ενδιάμεσο φορέα στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
Φορέας της Επένδυσης / Φορέας Υλοποίησης	Άτυπος, εναλλακτικός τρόπος περιγραφής των δικαιούχων στο πλαίσιο των καθεστώτων ενίσχυσης δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης.
Χαρακτήρας Κινήτρου	Θεωρείται ότι οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, εάν ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση ενίσχυσης στο οικείο κράτος μέλος πριν από την έναρξη των εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η δράση «Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας» χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Βόρειο Αιγαίο» (ΕΠ «Βόρειο Αιγαίο») του ΕΣΠΑ 2014-

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

2020.

Εντάσσεται στον Άξονα 01 του ΕΠ «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020 «Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία» και ειδικότερα συμβάλλει στον Ειδικό Στόχο 1.β.1 «Αύξηση των επιχειρηματικών δαπανών για τεχνολογική και μη τεχνολογική καινοτομία».

1. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Το βασικό νομοθετικό πλαίσιο βάσει του οποίου θα υλοποιηθεί η δράση είναι:

1. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου (αρθ. 110 παρ. 2 στοιχ. α, αρθ. 115, αρθ. 125 παρ.2 στοιχ. γ και παρ.3, Παράρτημα XII).
2. Ο Κανονισμός 651/2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης. (Ο.Υ. ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014)
3. Ο Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006.
4. Ο Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014).
5. Ο Ν. 4403/2016 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις των άρθρων 19, 20, 29, 30, 33, 35, 40 έως 46 της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ σχετικά με «τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις και συναφείς εκθέσεις επιχειρήσεων ορισμένων μορφών, την τροποποίηση της Οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση των Οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου» (Ε.Ε. L 189 της 29ης Ιουνίου 2013) και στις διατάξεις της Οδηγίας 2014/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (Ε.Ε. L 330/1 της 15ης Νοεμβρίου 2014) «για την τροποποίηση της Οδηγίας 2013/34/ΕΕ όσον αφορά τη δημοσιοποίηση μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών και πληροφοριών για την πολυμορφία από ορισμένες μεγάλες επιχειρήσεις και ομίλους» και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού» (ΦΕΚ 125/Α/7.7.2016) και ειδικότερα το άρθρο 43 «Ρυθμίσεις για την έρευνα».
6. Η με αρ. πρωτ. 81986/ΕΥΘΥ 712/31-7-2015 Υπουργική Απόφαση με θέμα «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας για τα προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων».
7. Το εγχειρίδιο Διαδικασιών Διαχείρισης και Ελέγχου Επιχειρησιακών προγραμμάτων 2014-2020 και ειδικότερα το εγχειρίδιο διαδικασιών και ελέγχου πράξεων κρατικών ενισχύσεων

8. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005).
9. Η με αριθμ. πρωτ. 126829 ΕΥΘΥ 1217(1) Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 2784/Β'/21-12-2015) Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν.4314/2014.
10. Η Απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C (2014) 10164/ 18.4.2014 που αφορά την έγκριση του Ε.Π. «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.
11. Ο Ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης» (ΦΕΚ 87/Α/7-7-2010).
12. Η με αρ. πρωτ. 137675/ΕΥΘΥ1016 (ΦΕΚ 5968/Β/31.12.2018) Υπουργική Απόφαση που αφορά την τροποποίηση της 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚΒ3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων»
13. Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. 32680/ΕΥΘΥ 334/23.3.2015 (ΦΕΚ 791/Β/6.5.2015) με την οποία συστάθηκε /αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Βορείου Αιγαίου,
14. Η Ανακοίνωση της επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
15. Το έγγραφο της ΕΥΚΕ με Α.Π.74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.16 και θέμα "Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων..."
16. Το με Α.Π. 92415/ΕΥΚΕ6282/28.08.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με τίτλο «Οδηγίες και παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων».
17. Η επιστολή της ΕΥΚΕ με Α.Π. 82210/ΕΥΚΕ1410 07.08.2019 με θέμα "*Έκφραση γνώμης για το σχέδιο πρόσκλησης «Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας»*".
18. Η υπ' αριθμ. 16/2019, όπως αυτή διορθώθηκε με την αριθμ. 28/2019 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Μυτιλήνης σχετικά με την επικύρωση του αποτελέσματος των εκλογών για την ανακήρυξη Περιφερειακών Αρχών στη Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου στις εκλογές της 2ας Ιουνίου 2019.
19. Η από 19.06.19 απόφαση της Επ. Παρακολούθησης του Ε.Π. «Βόρειο Αιγαίο», με την οποία εγκρίθηκε η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του ΕΠ, ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι, καθώς και η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων της εν λόγω δράσης.
20. Ο Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α/8-12-2014 «Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
21. Ο Ν. 4386/2016 (ΦΕΚ 83/Α/11-05-2016) «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις».
22. Ο Ν.4488/13.09.2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές

- διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α'137), και ειδικότερα τα άρθρα 39 & 4, σχετικά με τον «Αποκλεισμό από δημόσιες συμβάσεις και χρηματοδοτήσεις λόγω παραβάσεων της εργατικής νομοθεσίας»
23. Οι διατάξεις του Ν. 1783/1987 (ΦΕΚ 171Α/1987) για την «Μεταφορά τεχνολογίας εφευρέσεις, τεχνολογική καινοτομία και σύσταση Επιτροπής Ατομικής Ενέργειας».
  24. Το ΠΔ 274/2000 (ΦΕΚ 225/Α/17.10.2000) "Όροι, προϋποθέσεις και διαδικασία χρηματοδότησης (επιχορήγησης ή συνδρομής) έργων και προγραμμάτων που υποβάλλονται από βιομηχανικές ή άλλες παραγωγικές μονάδες" όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
  25. Η Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/С 198/01).

Το θεσμικό πλαίσιο χορήγησης των κρατικών ενισχύσεων της παρούσας πρόσκλησης είναι τα άρθρα 25 «Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης», και 28 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ» του τμήματος 4 «Ενισχύσεις για έρευνα και ανάπτυξη και καινοτομία» του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την κοινή αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της Συνθήκης (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά κατηγορία) L 187/1 της 26-6-2014.

Σημειώνονται τα εξής:

1. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη δράση θα πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
2. Η κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων σε Μεγάλες, Μεσαίες, Μικρές και Πολύ Μικρές γίνεται σύμφωνα με τη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: της παρούσας πρόσκλησης).
3. Το κράτος υποχρεούται να αναστείλει την χορήγηση νέας ενίσχυσης σε επιχείρηση κατά της οποίας εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
4. Θα πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 115-117 και στο Παράρτημα XII του ΕΕ1303/2014, στο Κεφάλαιο II του Εκτελεστικού Κανονισμού 821/2014, στον Επικοινωνιακό Οδηγό για το ΕΣΠΑ 2014 – 2020 που εκδόθηκε από την Εθνική Αρχή Συντονισμού του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, το Μάιο του 2015 καθώς και οι απαιτήσεις δημοσιότητας του Καν. 651/2014. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.
5. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Ερευνητικών Έργων, όπως αυτά προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο

- δημοσιοποίησης.
6. Για τα όρια και τις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό της ενίσχυσης.
- εάν ενωσιακή χρηματοδότηση (που δεν τελεί υπό τον έλεγχο του κράτους μέλους) συνδυάζεται με κρατική ενίσχυση, για να εξακριβωθεί κατά πόσον τηρούνται τα όρια κοινοποίησης και οι μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης ή τα μέγιστα ποσά ενίσχυσης, λαμβάνονται υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις, με την προϋπόθεση ότι το συνολικό ποσό της δημόσιας χρηματοδότησης που χορηγείται για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες δεν υπερβαίνει το πλέον ευνοϊκό ποσοστό χρηματοδότησης που καθορίζουν οι ισχύοντες κανόνες της ενωσιακής νομοθεσίας,
  - οι απαλλασσόμενες ενισχύσεις μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εάν πρόκειται για διαφορετικές προσδιορισμένες δαπάνες,
  - δεν επιτρέπεται η σύρευση των απαλλασσόμενων ενισχύσεων με οποιεσδήποτε άλλες ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, εάν το αποτέλεσμα υπερβαίνει την υψηλότερη ένταση ενίσχυσης/το υψηλότερο ποσό ενίσχυσης που εφαρμόζεται στην ενίσχυση αυτή.
  - οι κρατικές ενισχύσεις που τυγχάνουν απαλλαγής δυνάμει του ΓΑΚ δεν σωρεύονται με οποιεσδήποτε ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που αφορούν τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, εάν η σύρευση αυτή θα οδηγήσει σε υπέρβαση της έντασης ενίσχυσης που προβλέπεται στο κεφάλαιο ΙΙΙ του Καν. 651/2014.
7. Στην εκτέλεση των έργων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ισχύουσα εθνική και κοινοτική νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Ειδικότερα:
- Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων), ΕΕ L 119 της 4.5.2016
8. Στην διαμόρφωση του παρόντος οδηγού εφαρμογής ελήφθησαν υπόψη οι απαιτήσεις της Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) του ΕΠ «Βορείου Αιγαίου» 2014-2020.
9. Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη Δράση θα πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
10. Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον οι ενισχύσεις αυτές πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Ι του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 και του ειδικού μέρους του ίδιου Κανονισμού.

2. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Στο πλαίσιο της δράσης θα χρηματοδοτηθούν έργα που προωθούν την ενσωμάτωση ερευνητικών

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

δραστηριοτήτων και την ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών, από Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ), καθώς και την ενίσχυση της δικτύωσης των ΜΜΕ.

Η παρούσα Δράση έχει διπλό στόχο:

- αφενός στοχεύει στην αξιοποίηση της τεχνογνωσίας των ερευνητικών φορέων για την περαιτέρω ανάπτυξη και διαφοροποίηση προϊόντων / υπηρεσιών και διαδικασιών τομέων που αποτελούν προτεραιότητα για την Περιφερειακή οικονομία,
- αφετέρου στοχεύει στη στήριξη των επιχειρήσεων της Περιφέρειας μέσω των φορέων αυτών, για την κάλυψη τεχνολογικών / ερευνητικών τους αναγκών με απώτερο στόχο την ενίσχυση της παραγωγικής τους δραστηριότητας και τη βελτίωση των οικονομικών τους επιδόσεων.

Η Δράση 1β.3 αφορά στην υποστήριξη υφιστάμενων επιχειρήσεων, που επενδύουν στην έρευνα και στην καινοτομία, για την ανάπτυξη ανταγωνιστικών καινοτόμων προϊόντων ή / και υπηρεσιών τα οποία προγραμματίζουν να διαθέσουν στην αγορά, καθώς και / ή σε καινοτόμες διεργασίες και διαδικασίες στην παραγωγή των προϊόντων τους.

Η Περιφέρεια καλείται να διαμορφώσει στρατηγική δημιουργίας ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος, μέσω της ανάπτυξης και αντιστοίχισης των ισχυρών στοιχείων της έρευνας και καινοτομίας με τις ανάγκες των επιχειρήσεων, για την αξιοποίηση των νέων ευκαιριών και των εξελίξεων της αγοράς. Επιδιώκεται να δοθεί έμφαση στην προώθηση συγκεκριμένων δραστηριοτήτων οι οποίες μέσω της έρευνας και της καινοτομίας μπορούν να προκαλέσουν τον μετασχηματισμό του παραγωγικού συστήματος, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό, τη διαφοροποίηση και την εκμετάλλευση νέων ευκαιριών.

Μέσω της Δράσης 1β.3 θα ενισχυθούν Ερευνητικά Έργα:

- Για την ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων ή / και υπηρεσιών που θα καλύπτει την κατασκευή, τη δοκιμή και την τοποθέτηση τους στην αγορά, καθώς και δραστηριότητες προώθησης και προετοιμασίας της παραγωγής.
- Για την ανάπτυξη καινοτόμων διεργασιών και διαδικασιών παραγωγής οι οποίες θα προσφέρουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στην επιχείρηση, που ανάμεσα σε άλλα καλύπτει την ανάπτυξη και τοποθέτηση μηχανημάτων ή διαδικασιών στην παραγωγή.

Στο πλαίσιο της Δράσης 1.β.3, περιλαμβάνεται η ενίσχυση ερευνητικών Έργων που αφορούν:

- Καινοτομία
- Εφαρμοσμένη ή βιομηχανική έρευνα
- Πειραματική ανάπτυξη

Η υλοποίηση της δράσης γίνεται βάσει του Κανονιστικού Πλαισίου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία (Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014) και το εθνικό πλαίσιο για τα συγχρηματοδοτούμενα έργα.

Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι τα προϊόντα ή / και οι υπηρεσίες θα πρέπει να έχουν αναπτυχθεί ή να αναπτυχθούν από τις ίδιες τις επιχειρήσεις ή σε συνεργασία με ερευνητικούς φορείς.

Η Δράση 1β.3 εξυπηρετεί τους στόχους της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Ως εκ τούτου, αφορά τις επιχειρήσεις που συνδέονται κατ' αποκλειστικότητα με τους τομείς του πυρήνα της περιφερειακής εξειδίκευσης ή τους αναδυόμενους τομείς, όπως αυτοί προσδιορίζονται από την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της ΠΒΑ:

- Αγροδιατροφικός Τομέας,
- Τουρισμός – Φύση - Πολιτισμός,

ενώ ο τομέας των Τεχνολογικών Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ) μπορεί να συμβάλει οριζόντια στους ανωτέρω τομείς.

Για την υλοποίηση των σχεδίων τους, οι δυνητικοί Δικαιούχοι μπορούν να δημιουργήσουν το κατάλληλο για την περίπτωση τους μίγμα ενεργειών, αξιοποιώντας ένα ευρύ φάσμα ενισχυόμενων δαπανών από τις ακόλουθες κατηγορίες:

- δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης (π.χ. βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας)
- δράσεις προώθησης της καινοτομίας (π.χ. απόκτηση/ επικύρωση/ προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, απόσπαση προσωπικού από οργανισμούς έρευνας και διάδοσης γνώσεων)
- συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας.

Η συνολική Δημόσια Δαπάνη των δράσεων της παρούσας πρόσκλησης, ανέρχεται σε **4.700.000,00 €**. Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, δεν είναι επιλέξιμα τα ερευνητικά έργα που αφορούν στη Βασική Έρευνα (αναλυτικά οι ορισμοί δίνονται ανωτέρω, στον Πίνακα «Επεξήγησης όρων και συντμήσεων» της Πρόσκλησης)

Η δημόσια δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνικούς Πόρους. Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στη χρηματοδότηση ενισχύσεων για την τόνωση της οικονομικής, κοινωνικής και Εδαφικής συνοχής μέσω της μείωσης της περιφερειακών ανισοτήτων και της υποστήριξης των διαρθρωτικών βελτιώσεων και προσαρμογών των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης και της ανασυγκρότησης βιομηχανικών περιοχών που παρακμάζουν.

Η χρηματοδότηση θα γίνει σύμφωνα με το Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό (ΓΑΚ) (651/2014)

Το κάθε έργο δύναται να υλοποιηθεί από επιχειρήσεις, οι οποίες δύναται να υλοποιήσουν τέτοιες δράσεις, είτε μέσω σύμβασης με ερευνητικούς φορείς, είτε με τα ερευνητικά τους τμήματα.

Σε περίπτωση υπεργολαβίας, το τμήμα του έργου επί συμβάσει, δύναται να εκτελείται από:

1. ΑΕΙ (Πανεπιστήμια, Τ.Ε.Ι.), Δημόσια Ερευνητικά Κέντρα ή Ινστιτούτα,
2. Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ινστιτούτα και Κέντρα Τεχνολογικής Έρευνας των ΤΕΙ,
3. Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως Οργανισμοί έρευνας και διάδοσης γνώσεων
4. Εξειδικευμένες Επιχειρήσεις με αποδεδειγμένη εμπειρία στο αντικείμενο του έργου, ή
5. Φυσικά πρόσωπα με αποδεδειγμένη εμπειρία στο αντικείμενο του έργου

Σε κάθε περίπτωση «Δικαιούχος» του έργου παραμένει η επιχείρηση, έχοντας την ευθύνη για την άρτια υλοποίηση του έργου, με τον ορισμό κατάλληλου επιστημονικού υπεύθυνου.

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των προτάσεων, έχει ως εξής:

Έναρξη υποβολής προτάσεων	Λήξη υποβολής προτάσεων
13.00 – 01-10-2019	15.00 – 05-03-2020

Η ΕΥΔ Βορείου Αιγαίου διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών και κατανομής των ποσών με βάση την πορεία υλοποίησης των έργων. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του ΕΠ «Βόρειο Αιγαίο» 2014-2020 (www.perba.gr) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr).

Η δράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κ.λπ.) μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.), η πρόσβαση στο οποίο δίνεται στους δικαιούχους των ενισχύσεων μέσω της ιστοσελίδας www.ependyseis.gr/mis και στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων (π.χ. αιτήματα

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

υποβολών, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κ.λπ.).

Κωδικός πρόσκλησης	BA_ΕΤΠΑ_1β_96
Τίτλος και περιγραφή Δράσης	«Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας»
Προτεραιότητα «έξυπνης εξειδίκευσης»	«Αγροδιατροφικός Τομέας», «Τουρισμός – Φύση – Πολιτισμός»
Δείκτες εκροών	CO02 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις CO01 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη CO26 Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα CO28 Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην αγορά
Γεωγραφικές Ενότητες υλοποίησης	Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου
Συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη	4.700.000 €
Ανώτατο όριο κατανομής συνολικής διαθέσιμης Δημόσιας Δαπάνης	4.700.000 €
Κατηγορία ενίσχυσης	Ερευνητικά έργα
Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων	Επιχορήγηση (Grant)
Καθεστώς ενίσχυσης	651/2014 ΓΑΚ/SA
Ταμείο	ΕΤΠΑ

3. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Φορέας Προκήρυξης της πιο πάνω δράσης είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ» 2014-2020. Η υποδοχή και αξιολόγηση των προτάσεων, καθώς και η παρακολούθηση της υλοποίησης των ενταγμένων σχεδίων θα γίνει από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Η παρούσα δράση υλοποιείται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ» 2014-2020, με βάση το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση του ΕΣΠΑ 2014-2020 και ειδικότερα σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 1.1 «ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ» της παρούσας Πρόσκλησης, όπως αυτό τροποποιείται και ισχύει. Οι αρμοδιότητες της ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου περιγράφονται αναλυτικά στην υπ' αριθμ. 32680/ΕΥΘΥ 334/23.3.2015 (ΦΕΚ 791/Β/6.5.2015) Απόφαση σύστασης/αναδιάρθρωσής της.

4. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Α. Ως «**Δικαιούχος Φορέας**» χαρακτηρίζεται νομικό πρόσωπο (Επιχείρηση) που φέρει την ευθύνη έναντι της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου για την καλή εκτέλεση του τμήματος του έργου που έχει αναλάβει. Ανάλογα με τον αριθμό των εταίρων σε ένα έργο, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου εκδίδει Απόφαση Ένταξης-Χρηματοδότησης του έργου με ξεχωριστά υποέργα ανά εταίρο. Η ΕΥΔ ΕΠ δύναται να τροποποιεί την Απόφαση Ένταξης-Χρηματοδότησης του έργου, όσον αναφορά την υποκατάσταση συμμετέχοντος εταίρου σε περίπτωση σχετικού αιτήματος του κυρίου εταίρου του έργου.

Β. Ως «**Κύριος Εταίρος**» ή **Συντονιστής Φορέας** του έργου, πρέπει να είναι η επιχείρηση ή σε περίπτωση συνεργασίας επιχειρήσεων κατά προτίμηση η επιχείρηση με τη μεγαλύτερη βαρύτητα συμμετοχής και είναι υπεύθυνος για την εκπροσώπηση της κοινοπραξίας για την επικοινωνία με την ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου καθώς και για την αρτιότητα των παραδοτέων και συνολικά του έργου. Με απόφαση του Συντονιστή Φορέα ορίζεται φυσικό πρόσωπο ως Υπεύθυνος Συντονισμού και Επικοινωνίας του Έργου. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του Κύριου Φορέα και ο Υπεύθυνος Συντονισμού & Επικοινωνίας του έργου επιτρέπεται να ταυτίζονται.

Γ. Ο **Υπεύθυνος Συντονισμού και Επικοινωνίας** είναι φυσικό πρόσωπο που προέρχεται από την επιχείρηση «Κύριο εταίρο» του συνεργατικού σχήματος (αν υπάρχει) και είναι υπεύθυνος για την εκπροσώπηση της κοινοπραξίας για την επικοινωνία με την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου καθώς και για την αρτιότητα των παραδοτέων του έργου.

Δ. Ο **Επιστημονικός Υπεύθυνος του Έργου** προέρχεται από τον εκάστοτε Δικαιούχο Φορέα και έχει την γενική εποπτεία του τμήματος του έργου, που έχει αναλάβει να εκτελέσει ο Φορέας του. Στις αρμοδιότητές του συμπεριλαμβάνονται η ευθύνη της επιστημονικής, οικονομικής και διοικητικής υποστήριξης του έργου, και σε περίπτωση συνεργασίας επιχειρήσεων ο συντονισμός των δραστηριοτήτων του Κύριου Εταίρου με τους λοιπούς εταίρους του έργου. Ο Επιστημονικός Υπεύθυνος του έργου αναλαμβάνει την υποχρέωση να συγκεντρώνει τα δικαιολογητικά υλοποίησης του προγράμματος, καθώς και την τήρηση όλων των παραστατικών, που αφορούν το έργο.

Δικαιούχοι, που δύνανται να τύχουν δημόσιας χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, είναι οι παρακάτω φορείς:

Επιχειρήσεις: κάθε μονάδα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Το αντικείμενο του έργου ΕΤΑΚ που προτίθενται να υλοποιήσουν θα πρέπει να εμπίπτει σε επιλεγμένους θεματικούς τομείς της οικονομίας, της Περιφερειακής RIS3. Ειδικότερα στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, οι βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής των επιχειρήσεων που υποβάλλουν πρόταση, είναι οι ακόλουθες:

- να δραστηριοποιούνται ή να δραστηριοποιηθούν, μέχρι την χρονική στιγμή καταβολής της ενίσχυσης, καθώς και να πραγματοποιήσουν τις αντίστοιχες δαπάνες στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου,
- η οικονομική δραστηριότητα, που θα αφορά το υποβληθέν ερευνητικό έργο, να εμπίπτει στους επιλεγμένους θεματικούς τομείς της οικονομίας που ανταποκρίνονται στα συμπεράσματα της επιχειρηματικής ανακάλυψης της RIS3, όπως αυτοί παρουσιάζονται στο Παράρτημα VI.
- να λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές: επιχειρήσεις

εταιρικού/εμπορικού χαρακτήρα (Ανώνυμη Εταιρία, Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης, Ομόρρυθμη Εταιρία ή Ετερόρρυθμη Εταιρία, Ι.Κ.Ε, ΚοινΣΕπ) και ατομικές επιχειρήσεις,

- μέχρι την 31/12/2018 να έχουν κλεισμένες τουλάχιστον μία διαχειριστική χρήση, όπως παρουσιάζεται στους ισολογισμούς τους ή εμφανίζεται στα επίσημα φορολογικά τους στοιχεία.
- να τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.
- για τις ανάγκες της Δράσης ως ημερομηνία σύστασης / ίδρυσης μιας επιχείρησης νοείται η ημερομηνία έναρξης δραστηριότητας, όπως αυτή καταγράφεται στη σχετική Βεβαίωση Έναρξης Δραστηριότητας της οικείας ΔΟΥ.
- να μη βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση,
- να μην αποτελούν προβληματικές επιχειρήσεις σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V «Ορισμός Προβληματικών Επιχειρήσεων» της παρούσας πρόσκλησης,
- να μην εκκρεμεί σε βάρος τους ανάκτηση ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά,
- να διαθέτουν ή να δεσμευθούν με υπεύθυνη δήλωση ότι μέχρι την ολοκλήρωση της δράσης / επένδυσης θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λπ.)
- να μην έχει γίνει έναρξη εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα πριν την υποβολή αίτησης ενίσχυσης δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης,
- να υποβάλλουν επιχειρηματικό σχέδιο, καθώς και το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, όπως ορίζονται από την παρούσα προκήρυξη,
- να περιλαμβάνουν δαπάνες που δεν έχουν χρηματοδοτηθεί και δεν έχουν ενταχθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους,
- να δεσμευτούν ότι τα ερευνητικά τους έργα δεν έχουν υποβληθεί για ένταξη και εφόσον εγκριθούν προς χρηματοδότηση δεν θα υποβληθούν σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- να υποβάλλουν μία και μοναδική πρόταση ερευνητικού έργου ή να συμμετέχουν σε ένα και μόνο ερευνητικό έργο ανά Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ). Σε περίπτωση υποβολής ή συμμετοχής, σε περισσότερες της μιας προτάσεις στο πλαίσιο της δράσης, περισσότερων προτάσεων στο πλαίσιο της δράσης, απορρίπτονται όλες και οι φάκελοι τίθενται στο αρχείο.
- Να μην έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή αν η επιχείρηση έχει

λάβει ενίσχυση διάσωσης πρέπει να έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή αν η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης, η αναδιάρθρωση να έχει ολοκληρωθεί.

- Σύμφωνα με το αρ.39 παρ. 1 Ν.4488/2017 να μην της έχουν επιβληθεί πρόστιμα που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη & δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας κι ειδικότερα:
  - Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι),
  - Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι), για τους λόγους του άρθ. 39, παρ. 1, του Ν. 4488/2017.

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής πρότασης :

- Επιχειρήσεις που εντάσσονται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και οι οποίες εκμεταλλεύονται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτούς τίτλους και τεχνογνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, Shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης, κλπ).

Ειδικότερα η δράση απευθύνεται :

Σε υφιστάμενες Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις όπου δυνητικός δικαιούχος είναι είτε μία Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) είτε Ομάδες Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων (ΜΜΕ), ανεξάρτητων μεταξύ τους.

Η σχεδιαζόμενη πράξη πρέπει να πληροί τον χαρακτήρα κινήτρου και για τον σκοπό αυτό δεν πρέπει να έχει γίνει έναρξη εργασιών του υπό ενίσχυση ερευνητικού σχεδίου πριν από την υποβολή της αίτησης υποβολής από τους δικαιούχους στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης. Σε αντίθετη περίπτωση το σύνολο του ερευνητικού σχεδίου καθίσταται μη επιλέξιμο προς χρηματοδότηση.

Σημειώνεται ότι, όλες οι ανωτέρω συνθήκες αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις επιλεξιμότητας και συμμετοχής στη δράση. Η μη ικανοποίηση κάθε μίας εξ αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού του ερευνητικού έργου. Συνεπώς η μη ικανοποίησή τους ή η ελλιπής ή ανύπαρκτη τεκμηρίωση για την ικανοποίησή τους αποτελεί λόγο απόρριψης του ερευνητικού Σχεδίου.

Ο Κανονισμός ΕΕ 651/2014 δεν εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- i) όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις
- ii) όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση της απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς.

Στην περίπτωση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται σε επιλέξιμους και μη επιλέξιμους τομείς / δραστηριότητες, οι ενισχύσεις χορηγούνται στις επιλέξιμες δραστηριότητες υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει λογιστικά, σαφής διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή διάκριση του κόστους, ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που δεν είναι επιλέξιμοι δεν τυγχάνουν ενίσχυσης.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Επισημαίνεται ότι ο Καν. (ΕΕ) 651/2014 και κατά συνέπεια και η παρούσα πρόσκληση δεν εφαρμόζεται:

- α) στις ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων, που εμπίπτουν στην απόφαση 2010/787/ΕΕ του Συμβουλίου
- β) στις ενισχύσεις για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, και συγκεκριμένα στις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα·
- γ) στις ενισχύσεις που εξαρτώνται από την προτίμηση ή υποχρέωση χρήσης εγχώριων προϊόντων ή υπηρεσιών αντί των εισαγομένων
- δ) σε μέτρα ενίσχυσης τα οποία περιορίζουν τη δυνατότητα των δικαιούχων να κάνουν χρήση των αποτελεσμάτων έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε άλλα κράτη μέλη.

Σε κάθε περίπτωση οι ενισχύσεις θα πρέπει να πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Κεφαλαίου Ι του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014 και του ειδικού μέρους του ίδιου Κανονισμού..

5. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η παρούσα πρόσκληση υποβολής προτάσεων αφορά στην ενίσχυση ερευνητικών έργων σε συγκεκριμένους τομείς ΕΤΑΚ που αναφέρονται στην RIS3 της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης είναι διαθέσιμες στην ιστοσελίδα <http://www.pepba.gr>

Οι εν λόγω τομείς παρουσιάζουν ιδιαίτερη δυναμική για την Περιφέρεια, καθώς χαρακτηρίζονται από συγκέντρωση επιχειρηματικού, καινοτομικού και ερευνητικού δυναμικού, το οποίο θα μπορούσε να τροφοδοτήσει την παραγωγική δραστηριότητα και να οδηγήσει στην ανάπτυξη προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας. Ουσιαστικά, προτεραιότητα στους εν λόγω τομείς αποτελεί η διαφοροποίηση της παραγωγής με νέα προϊόντα και δραστηριότητες, στα οποία μπορούν να αξιοποιηθούν οι σημαντικές τους τεχνολογικές ικανότητες.

Ειδικότερα στους σκοπούς της πρόσκλησης είναι η στήριξη συνεργατικών σχημάτων στους παρακάτω θεματικούς τομείς Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) της ΠΒΑ:

- Αγροδιατροφικός Τομέας,
- Τουρισμός – Φύση - Πολιτισμός,

ενώ ο τομέας των Τεχνολογικών Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ) μπορεί να συμβάλει οριζόντια στους ανωτέρω τομείς (αναγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI).

Σημειώνεται ότι οι δυνητικοί δικαιούχοι (επιχειρήσεις) πρέπει να επιδείξουν ιδιαίτερη προσοχή και να δηλώσουν σε ποιόν θεματικό τομέα και υποτομέα εμπίπτει το προτεινόμενο έργο ΕΤΑΚ και να τεκμηριώσουν την οικονομική τους δραστηριότητα στο συγκεκριμένο τομέα καθώς επίσης και τη συνεισφορά του έργου στον τομέα αυτό.

Η επιλογή του θεματικού τομέα και υποτομέα και των δράσεων κρίνεται κατά την αξιολόγηση.

Οι πράξεις που θα υποβληθούν στους εν λόγω τομείς πρέπει να αφορούν τις ακόλουθες κατηγορίες:

1) **Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης** (αρ. 25 του Καν. Ε.Ε. 651/2014) όπου το ενισχυόμενο μέρος του έργου έρευνας και ανάπτυξης πρέπει να εμπίπτει πλήρως σε μία ή

περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες: βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας.

II) Δραστηριότητες καινοτομίας για ΜΜΕ (άρθρο 28 του ΕΕ 651/2014)

Η κάθε πράξη μπορεί να αφορά είτε μόνο μια από τις ως άνω αναφερόμενες κατηγορίες είτε συνδυασμό περισσοτέρων.

Επισημαίνεται ότι για τα προτεινόμενα έργα ΕΤΑΚ του τομέα της αγροδιατροφής και ειδικότερα για την περίπτωση των προϊόντων του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η δοκιμή νέων προϊόντων ή διεργασιών σε αντιπροσωπευτικά περιβάλλοντα πραγματικών συνθηκών λειτουργίας και η προσαρμογή τεχνολογικών και ερευνητικών λύσεων στην παραγωγή μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το ΕΤΠΑ και επομένως και στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι να μην περιλαμβάνονται ως δικαιούχοι, είτε αυτόνομα είτε σε σχήματα συνεργασίας, Επιχειρησιακές Ομάδες της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ) για την παραγωγικότητα και βιωσιμότητα της γεωργίας.

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

6.1. Επιλέξιμες Δαπάνες

Απαραίτητες δραστηριότητες κάθε προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ αποτελούν οι δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης και καινοτομίας.

Ως νομοθετικό πλαίσιο για τη χρηματοδότηση των επιχειρήσεων εφαρμόζονται τα άρθρα 25 και 28 του Ευρωπαϊκού Κανονισμού 651/2014 (ΓΑΚ) με τις εντάσεις ενίσχυσης που ορίζονται σε αυτά .

Για την παρούσα Πρόσκληση, οι επιλέξιμες για χρηματοδότηση δαπάνες θα πρέπει να εντάσσονται στις ακόλουθες **επιλέξιμες δραστηριότητες** που περιγράφονται στον Γενικό Κανονισμό Απαλλαγής (Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014) :

Άρθρο 25 Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης

οι οποίες θα πρέπει να εμπίπτουν πλήρως σε μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες κατηγορίες : βιομηχανική έρευνα, πειραματική ανάπτυξη, μελέτες σκοπιμότητας και είναι οι εξής:

α) δαπάνες προσωπικού: ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό στον βαθμό που απασχολούνται στο έργο,

β) δαπάνες οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές,

γ) δαπάνες για κτίρια και γήπεδα, στον βαθμό και για όσον χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όσον αφορά τα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες,

δ) δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευση από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο,

ε) πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένου του κόστους υλικών, εφοδίων και συναφών προϊόντων, που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου,

στ) μελέτες σκοπιμότητας (δαπάνες διεξαγωγής της μελέτης).

Άρθρο 28 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ»

Οι επιλέξιμες δαπάνες είναι οι εξής:

α) οι δαπάνες για την απόκτηση, την επικύρωση και την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού,

β) οι δαπάνες για την απόσπαση, από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό,

γ) οι δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας.

6.1.1. Πρόσθετες διευκρινίσεις για τις επιλέξιμες δαπάνες

ΑΡΘΡΟ 25 - Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης

1. Δαπάνες προσωπικού

Δαπάνες προσωπικού, μόνιμο ή ορισμένου χρόνου ή με σύμβαση μίσθωσης έργου στις οποίες εξειδικεύεται η φύση της προσφερόμενης εργασίας σε σχέση με το έργο: ερευνητές, τεχνικοί και λοιπό υποστηρικτικό προσωπικό στον βαθμό, που απασχολούνται στο έργο.

Η αμοιβή του προσωπικού είναι επιλέξιμη μέχρι το όριο, που ορίζουν οι σχετικές διατάξεις.

Οι δαπάνες του προσωπικού υπολογίζονται βάσει των συνολικών αποδοχών του προσωπικού συμπεριλαμβανομένων των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των επιδομάτων, που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου, όταν αυτός είναι δημόσιος φορέας.

Επιπλέον αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες.

Για την παρακολούθηση του έργου, που υλοποιούν διαφορετικοί ανάδοχοι στο πλαίσιο της ίδιας κοινοπραξίας θα πρέπει να είναι καθορισμένη η ομάδα έργου, να διασφαλίζεται η μη παράλληλη απασχόληση / χρέωση των μελών της. Τα μέλη της ομάδας έργου θα πρέπει να δηλωθεί από τους φορείς στον σχετικό Πίνακα του εντύπου Ι.2 (Παράρτημα Ι) (ονομαστικά για το υπάρχον προσωπικό και ανά ειδικότητα για το νέο).

Τα μέλη της ομάδας έργου κατατάσσονται σε τρεις κατηγορίες προσωπικού:

1. έμπειροι ερευνητές (κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος ή μεταπτυχιακού τίτλου με

τουλάχιστον 5 έτη προϋπηρεσίας ή πτυχιούχοι με προϋπηρεσία άνω των 10 ετών σε αντίστοιχη θέση),

2. απλοί ερευνητές (όπως πτυχιούχοι Πανεπιστημίων, ΤΕΙ χωρίς μεταπτυχιακές σπουδές ή προϋπηρεσία),
3. τεχνικό ή βοηθητικό προσωπικό.

και έχουν μέγιστο όριο μικτού κόστους ανά ανθρωπομήνα:

- Έως 4.000 ευρώ/ανθρωπομήνα χωρίς ΦΠΑ (για έμπειρο ερευνητή).
- Έως 2.500 ευρώ/ανθρωπομήνα χωρίς ΦΠΑ (για ερευνητή).
- Έως 1.500 ευρώ/ανθρωπομήνα χωρίς ΦΠΑ (για τεχνικό προσωπικό).
- Έως 1.000 ευρώ/ανθρωπομήνα χωρίς ΦΠΑ (για βοηθητικό προσωπικό).

Όλες οι ανωτέρω δαπάνες θα πρέπει να τεκμηριώνονται με μισθολογικές καταστάσεις του φορέα και να προκύπτουν από τα αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης ανά μέλος της ομάδας υλοποίησης.

Για την τεκμηρίωση των δαπανών που βαρύνουν το έργο και οι οποίες καταβάλλονται στο προσωπικό, απαιτούνται τα αναφερόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ : Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών – Απαραίτητα παραστατικά για την υλοποίηση Φυσικού και Οικονομικού αντικειμένου.

Για την παρακολούθηση του έργου, που υλοποιούν διαφορετικοί ανάδοχοι στο πλαίσιο της ίδιας κοινοπραξίας θα πρέπει να είναι καθορισμένη η ομάδα έργου, να διασφαλίζεται η μη παράλληλη απασχόληση / χρέωση των μελών της. Η ομάδα έργου θα πρέπει να δηλωθεί από τους φορείς στους συνημμένους Πίνακες στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2 ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 2 (ονομαστικά για το υπάρχον προσωπικό και ανά ειδικότητα για το νέο).

2. Δαπάνες Οργάνων και εξοπλισμού

Δαπάνες για αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και οι δαπάνες που αφορούν σε λογισμικό.

Δεν θεωρείται επιλέξιμη δαπάνη η ενοικίαση εξοπλισμού ή η αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού, καθώς και η απόσβεση εξοπλισμού, που ήδη αποκτήθηκε με εθνική ή κοινοτική επιχορήγηση.

3. Δαπάνες Κτιρίων και γηπέδων

Δαπάνες για κτίρια και γηπέδα, στον βαθμό και για όσον χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο. Όσον αφορά στα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γηπέδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες.

Για τις δαπάνες για κτίρια και γήπεδα ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 15** και στο **Άρθρο 16** της **ΥΑΕΚΕΔ**).

4. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι ακόλουθες δαπάνες :

- I. Έρευνα επί συμβάσει. Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε:
  - A) φυσικά πρόσωπα
  - B) νομικά πρόσωπα.Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας που πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36** της **ΥΑΕΚΕΔ**.
- II. Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας. Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι σχετικές δαπάνες, οι γνώσεις και τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας θα πρέπει να αγοράστηκαν ή να ελήφθησαν – bought or licensed- με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές, με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων.
Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 16 (περίπτωση Ε) της ΥΑΕΚΕΔ**.
- III. Συμβουλευτικές υπηρεσίες. Πρόκειται για υπηρεσίες που προμηθεύεται ο δικαιούχος από εξωτερικούς συμβούλους (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη) με σύμβαση παροχής υπηρεσιών, οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο.
Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας που πραγματοποιούνται από δημόσιους φορείς ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36** της **ΥΑΕΚΕΔ**.

5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου και ειδικότερα οι ακόλουθες:

- I. Δαπάνες ταξιδιών. Αφορά στις δαπάνες ταξιδιών και μετακινήσεων στο πλαίσιο δραστηριοτήτων που σχετίζονται άμεσα με το έργο, σύμφωνα με το Άρθρο 13 της ΥΑΕΚΕΔ. Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται και οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο συναντήσεων εργασίας με υπεργολάβο έρευνας επί συμβάσει ή την ΕΥΔ, καθώς και πιστοποιήσεων ή ελέγχων από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, η συμμετοχή σε συνέδρια κλπ καθώς και δαπάνες μετακίνησης π.χ. συνοδών, διερμηνέων νοηματικής γλώσσας κλπ, σε περίπτωση που κάποιο μέλος της ομάδας έργου είναι άτομο με αναπηρία.
- II. Δαπάνες δημοσιότητας. Πρόκειται για τις δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας (π.χ. παραγωγή έντυπου ή ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού για το έργο, κατασκευή και ανάρτηση αναμνηστικής πινακίδας, δημιουργία ιστοσελίδας κλπ).
- III. Αναλώσιμα. Η υποκατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, αναλώσιμα, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- IV. Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή, εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικείμενου (δαπανών) της Πράξης.
- V. Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία.
- VI. Λοιπές λειτουργικές δαπάνες. Στην υποκατηγορία αυτή εντάσσονται άλλα γενικά έξοδα και λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου, εκτός των έμμεσων δαπανών.
- VII. Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες. Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες. Στην υποκατηγορία αυτή εντάσσονται οι δαπάνες ενέργειας, ύδρευσης, τηλεπικοινωνιών, υπηρεσιών καθαριότητας, ενοικίων, διοικητικού προσωπικού και άλλες έμμεσες δαπάνες. Οι ως άνω δαπάνες είναι επιλέξιμες, για όλους τους δικαιούχους ενός έργου, χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και καλύπτονται με τη μορφή απλοποιημένου κόστους και συγκεκριμένα με σταθερό ποσοστό 15% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού (Κανονισμός 1303/2013, άρθρο 68, παρ. 1, περίπτωση β, Καν. (ΕΕ) 2017/1084, άρθρο 1, παρ. 6 και ΥΑΕΚΕΔ άρθρο 23 και 25.Α.1.α). Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία «1) Δαπάνες Προσωπικού».

Στις άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού δεν συμπεριλαμβάνεται τυχόν ΦΠΑ, έστω κι αν αυτός είναι επιλέξιμη δαπάνη, ούτε και φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) (άρθρο 12, παρ. 5 της ΥΑΕΚΕΔ).

6. ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΚΟΤΙΜΟΤΗΤΑΣ

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται οι δαπάνες διεξαγωγής - εκπόνησης της μελέτης.

ΑΡΘΡΟ 28 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ»

i. Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού

Αφορά σε δαπάνες για την απόκτηση (obtaining), την επικύρωση και την προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού. Σχετίζονται με την απονομή δικαιώματος που προκύπτει ως αποτέλεσμα ερευνητικών δραστηριοτήτων που εκτελεί, χρηματοδοτεί ή στις οποίες συμμετέχει ο δικαιούχος.

ii. Δαπάνες απόσπασης προσωπικού υψηλής ειδίκευσης

Αφορά σε δαπάνες για την απόσπαση από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις, που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό.

iii. Δαπάνες για υπηρεσίες καινοτομίας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες συγκαταλέγονται η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών, που τα εμπεριέχουν, καθώς και οι δαπάνες μετάφρασης για υποβολή.

Κατά τη διαμόρφωση του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της πρότασης, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των προβλεπόμενων δαπανών με τις παραπάνω κατηγορίες

επιλέξιμων δαπανών. Επιπλέον στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών και το μέγιστο όριο ανά κατηγορία δαπανών (σε ποσοστό επί των επιλέξιμων δαπανών του έργου)

Πίνακας 1: Κατηγορίες Επιλέξιμων Δαπανών και μέγιστο όριο ανά κατηγορία δαπανών (σε ποσοστό επί των επιλέξιμων δαπανών του έργου ή μέγιστο ποσό €)

ΕΠΙΛΕΞΙΜΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΑΝΩΤΑΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ / ΠΟΣΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΣΤΟΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟ Π/Υ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ
ΕΚ 651/2014, Άρθρο 25 – Δαπάνες για έργα έρευνας και ανάπτυξης	
1. Δαπάνες προσωπικού	
1.1 Δαπάνες ήδη απασχολούμενου προσωπικού με μισθωτή σχέση εργασίας	40%
1.2 Δαπάνες νέου προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας – μισθωτή σχέση εργασίας	65%
1.3 Δαπάνες προσωπικού με ΔΠΥ/ανάθεση έργου	65%
2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού	50%
2.1 Δαπάνες για αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο	
2.2 Δαπάνες για αγορά λογισμικού στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο	
3. Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα	30%
3.1 Δαπάνες κτιρίων που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου	
3.2 Δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες (αφορά γήπεδα)	
4. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη.	
4.1 Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα	40%
4.2 Δαπάνες για διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων	20%
4.3 Δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη	15%
5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσα αποτελέσματα του έργου	
5.1 Δαπάνες ταξιδιών	5%
5.2 Δαπάνες δημοσιότητας	5%
5.3 Αναλώσιμα	15%
5.4 Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή	7%
5.5 Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία.	10%
5.6 Λοιπές λειτουργικές δαπάνες	5%
5.7 Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες	15% (επί του προσωπικού Κατ. 1)
6. Δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας	10%
6.1 Δαπάνες διεξαγωγής – εκπόνησης της μελέτης σκοπιμότητας	

ΕΚ 651/2014, Άρθρο 28 – Δαπάνες για έργα καινοτομίας ΜΜΕ	
7. Δαπάνες διπλωματών ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού,	
7.1 Δαπάνες για απόκτηση, επικύρωση και προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας – Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού	50%
8. Δαπάνες για απόσπαση προσωπικού υψηλής εξειδίκευσης, σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό του έργου	60%
9. Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας	≤15.000

6.2. Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες

Η κατηγορία Έμμεσες Λειτουργικές δαπάνες της κατηγορίας «Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου»:

α) Όσον αφορά τους δικαιούχους των έργων για τους οποίους χορηγείται κρατική ενίσχυση δυνάμει του άρθρου 25 του Καν. Ε.Ε. 651/2014 οι δαπάνες της υποκατηγορίας «vii. Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες» της κατηγορίας «5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου», όλων των δικαιούχων ενός έργου, είναι επιλέξιμες χωρίς προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών και υπολογίζονται σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο σημείο β του παρόντος άρθρου.

β) Οι έμμεσες λειτουργικές δαπάνες του σημείου (α) του παρόντος άρθρου υπολογίζονται ως σταθερό ποσοστό 15% των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού (Καν 1303/2013, άρθρο 68, παρ. 1, περίπτωση β, ΥΑΕΚΕΔ άρθρο 23 και 25.Α.1.α). Οι άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού είναι αυτές που συμπεριλαμβάνονται στην κατηγορία 1 (Δαπάνες Προσωπικού). Στις άμεσες δαπάνες προσωπικού που χρησιμοποιούνται ως βάση υπολογισμού δεν συμπεριλαμβάνεται τυχόν ΦΠΑ, έστω κι αν αυτός είναι επιλέξιμη δαπάνη. Επισημαίνεται ότι φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση του έργου ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του Δικαιούχου (άρθρο 12, παρ. 5 της ΥΑΕΚΕΔ).

6.3. Μη επιλέξιμες δαπάνες

Δεν αποτελούν επιλέξιμες δαπάνες οι παρακάτω:

- I. χρεωστικοί τόκοι, εκτός επιχορηγήσεων που δίνονται υπό τη μορφή επιδότησης επιτοκίου ή επιδότησης προμηθειών εγγύησης, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές, καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου
- II. ο φόρος προστιθέμενης αξίας, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας για τον ΦΠΑ. Ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφ' όσον ο δικαιούχος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφ' όσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρούμενων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του δικαιούχου. Ο ΦΠΑ, που μπορεί να ανακτηθεί με οποιονδήποτε τρόπο δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη ακόμη και εάν δεν ανακτάται από το δικαιούχο. Ο ΦΠΑ, που βαρύνει δαπάνες, που χρησιμοποιούνται για την άσκηση δραστηριοτήτων, που υπάγονται στα ειδικά καθεστώτα κατά αποκοπή καταβολής του φόρου δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη. Στις περιπτώσεις που ο

ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης, όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα, ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό, που δεν μπορεί να ανακτηθεί. (ΣΔΕ, άρθρο 22, Κ. 1303/2013, άρθρο 69, παρ.3)

- III. Οι δαπάνες που αφορούν σε παραστατικά, που δεν έχουν εξοφληθεί τουλάχιστον 30 ημέρες μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του κάθε έργου
- IV. Κρατήσεις υπέρ του ίδιου του δικαιούχου ή για λογαριασμό του ή παρακρατήσεις, που επιστρέφουν στο δικαιούχο με οποιοδήποτε τρόπο
- V. Οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών
- VI. Οι δαπάνες αγοράς μεταχειρισμένου εξοπλισμού

6.4. Όροι και προϋποθέσεις εκτέλεσης των δαπανών

Όλες οι δαπάνες, οι οποίες είναι απαραίτητες για την εκτέλεση ενός έργου, οφείλουν να πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις γενικές και ειδικές προβλέψεις των επί μέρους διατάξεων, που διέπουν κάθε κατηγορία δαπάνης, όπως αναφέρονται ειδικότερα στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ «Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας δαπανών – Απαραίτητα παραστατικά για την υλοποίηση Φυσικού και Οικονομικού αντικειμένου».**

Επισημαίνεται ότι :

- I. Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η επόμενη από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης.
- II. Τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής), ενδέχεται να κληθούν οι δικαιούχοι να τα υποβάλλουν μεταφρασμένα στην ελληνική γλώσσα, προκειμένου να καταστεί δυνατή η πιστοποίηση της επιλεξιμότητάς τους.
- III. Για τον έλεγχο των προσφορών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας των μηχανημάτων και εξοπλισμού. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορεί να ζητήσουν από το δικαιούχο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες για την εξακρίβωση της αξίας και για τον έλεγχο των τιμών αυτών.
- IV. Για τον έλεγχο του κόστους των δαπανών της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία, όπως μέθοδοι κοστολόγησης κτιριακών και άλλων κατασκευαστικών εργασιών που θα λαμβάνουν υπόψη τη φύση και το είδος των συγκεκριμένων κτιριακών κατασκευών.
- V. Όλες οι δαπάνες θα εξετάζονται για την επιλεξιμότητά τους, το εύλογο του κόστους, και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με την επιχείρηση και το ερευνητικό σχέδιο κατά την πιστοποίησή τους. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή/και σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης κατά την πιστοποίησή τους, θα γίνει δεκτό, μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.
- VI. Σημειώνεται ότι δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη η χρηματοδότηση της πρόσληψης συζύγων και συγγενών Α' και Β' βαθμού των ιδιοκτητών/εταίρων/μετόχων της επιχείρησης.

6.5. Προϋπολογισμός έργων – διάρκεια υλοποίησης

6.5.1. Προϋπολογισμός έργων

Ο συνολικός προϋπολογισμός Δημόσιας Δαπάνης της πρόσκλησης είναι 4.700.000,00€.

Ο συνολικός προϋπολογισμός των υποβαλλόμενων προτάσεων έργων πρέπει να μην υπερβαίνει το ανώτερο όριο, όπως αυτό ορίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Αριθμός ΜΜΕ που συμμετέχουν	Ανώτατος Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός
Μία (1) ΜΜΕ επιχείρηση	200.000,00 €.
Δύο (2) ή περισσότερες ΜΜΕ επιχειρήσεις	300.000,00 €.

Σημείωση :

- ✓ Σε περίπτωση που το υποβαλλόμενο ερευνητικό έργο έχει προϋπολογισμό **μικρότερο από 30.000€**, τότε αυτό θα κρίνεται **μη επιλέξιμο** εξ αρχής και δεν θα μπορεί να υποβληθεί.
- ✓ Κάθε δυνητικός δικαιούχος μπορεί να πραγματοποιήσει ερευνητική πρόταση με προϋπολογισμό μεγαλύτερο του μέγιστου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού. Στην περίπτωση αυτή, παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης-ελέγχου αποτελεί το σύνολο της ερευνητικής πρότασης και το σύνολο του υπερβάλλοντος κόστους, καλύπτεται αποκλειστικά με ίδιους πόρους του δικαιούχου και θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή.
- ✓ Το μέγιστο επιχορηγούμενο ύψος του ερευνητικού σχεδίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα ανωτέρω αναφερόμενα όρια.

6.5.2. Διάρκεια των έργων

Η χρονική διάρκεια υλοποίησης των έργων **δεν** πρέπει να υπερβαίνει τους **είκοσι τέσσερις (24) μήνες**. Ως ημερομηνία έναρξης κάθε έργου λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης/Χρηματοδότησης των έργων.

Παράταση της διάρκειας υλοποίησης των έργων, δύναται να δοθεί κατά χρονικό διάστημα ίσο με έξι (6) μήνες εφόσον δεν υπάρχει υπέρβαση των χρονικών ορίων επιλεξιμότητας της Προγραμματικής Περιόδου. Η παράταση μπορεί να δοθεί μετά από αξιολόγηση τεκμηριωμένου αιτήματος, που υποβάλλεται στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου τουλάχιστον τρεις (3) μήνες πριν τη λήξη του έργου. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η έγκριση της παράτασης από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και η τροποποίηση της αντίστοιχης Απόφασης Ένταξης-Χρηματοδότησης.

Ελάχιστη δαπάνη πρώτου δωδεκαμήνου

Επισημαίνεται ότι δαπάνες **τουλάχιστον ίσες με το 30% του εκάστοτε εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού** της επένδυσης, θα πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί και να έχουν αποτελέσει αντικείμενο αιτήματος επαλήθευσης στο πρώτο δωδεκάμηνο (12 μήνες) υλοποίησής της, σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να τεκμηριωθούν επαρκώς οι λόγοι της καθυστέρησης.

7. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

7.1. Χρηματοδότηση Πρόσκλησης

Η συνολική μέγιστη Δημόσια Δαπάνη της Πρόσκλησης εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε **4.700.000,00 €**. Εφόσον κριθεί απαραίτητο ο συγκεκριμένος προϋπολογισμός μπορεί να αυξηθεί ως και 120% της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, ενώ ο μη διατεθειμένος προϋπολογισμός θα μπορεί να μεταφερθεί σε άλλες παρόμοιες προσκλήσεις.

Η Δημόσια Δαπάνη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή. Το ΕΤΠΑ συνεισφέρει στη χρηματοδότηση ενισχύσεων για την τόνωση της οικονομικής, κοινωνικής και εδαφικής συνοχής μέσω της μείωσης των περιφερειακών ανισοτήτων και της υποστήριξης των διαρθρωτικών βελτιώσεων και προσαρμογών των περιφερειακών οικονομιών, συμπεριλαμβανομένης και της ανασυγκρότησης βιομηχανικών περιοχών που παρακμάζουν.

Επισημαίνουμε ότι, τα εγκεκριμένα έργα θα χρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ» 2014 - 20, Άξονας Προτεραιότητας (Α.Π.) 01 «Άμεση ανάσχεση της συρρίκνωσης της παραγωγικής/επιχειρηματικής δραστηριότητας, ενδυνάμωση της ελκυστικότητας, της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των νησιών της Περιφέρειας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αύξηση της περιφερειακής προστιθέμενης αξίας, με αιχμή την καινοτομία».

7.2. Ένταση της ενίσχυσης

Η ένταση της ενίσχυσης για τις επιχειρήσεις προσδιορίζεται στις υπόλοιπες ενότητες του κεφαλαίου και εξαρτάται από το χρησιμοποιούμενο άρθρο / Κανονισμό και το μέγεθος της επιχείρησης (Μικρή, Μεσαία) όπως αυτό προσδιορίζεται σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV «Ορισμός ΜΜΕ και Υπόδειγμα δήλωσης σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜΜΕ μιας επιχείρησης» .

7.2.1. Επιχειρήσεις

Η ένταση της ενίσχυσης ανά άρθρο, κατηγορία έρευνας, είδος φορέα και συνεργασίας μεταξύ φορέων προσδιορίζεται στον κατωτέρω πίνακα. Σε κάθε περίπτωση, η ένταση της ενίσχυσης, σε όρους παρούσας αξίας κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης, δεν υπερβαίνει τα κατωτέρω αναφερόμενα ποσοστά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Καν. Ε.Ε. 651/2014.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΦΟΡΕΑ /ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ	ΠΟΣΟΣΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	
	Μεσαίες Επιχειρήσεις	Πολύ Μικρή & Μικρή επιχείρηση
i) Άρθρο 25 Καν. Ε.Ε. 651/2014: «Ενισχύσεις για έργα έρευνας και ανάπτυξης»		
Βιομηχανική/Εφαρμοσμένη Έρευνα (Industrial/Applied Research)	Έως 60%	Έως 70%
Βιομηχανική Έρευνα, εφόσον καλύπτεται μία από τις δυο παρακάτω προϋποθέσεις: Αύξηση κατά 15 εκατοστιαίες μονάδες και μέχρι 80%, εάν πληρούται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις: i) το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία: μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών, ή ii) τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής.	Έως 75%	Έως 80%
Πειραματική Ανάπτυξη (Experimental development)	Έως 35%	Έως 45%
Πειραματική Ανάπτυξη, αυξημένη κατά 15%, εφόσον καλύπτονται οι προϋποθέσεις i) ή ii) του αυξημένου ύψους ενίσχυσης βιομηχανικής έρευνας (βλ. ανωτέρω)	Έως 50%	Έως 60%
Μελέτες σκοπιμότητας	Έως 60%	Έως 70%
ii) Άρθρο 28 Καν. Ε.Ε. 651/2014 «Ενισχύσεις καινοτομίας για ΜΜΕ»		
Δαπάνες για έργα Καινοτομίας ΜΜΕ	Έως 50%	

Οι δαπάνες όλων των κατηγοριών θεωρούνται επιλέξιμες για τα εγκεκριμένα έργα εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια των χρονικών πλαισίων που προσδιορίζονται στην απόφαση υπαγωγής – χρηματοδότησης του έργου και σε κάθε περίπτωση μετά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και εφόσον σχετίζονται με την υλοποίηση του έργου. Το σύνολο των παραστατικών των δαπανών (π.χ. τιμολόγια) θα πρέπει να έχουν εκδοθεί το αργότερο μέχρι την ημερομηνία λήξης του έργου. Η εξόφλησή τους θα πρέπει να έχει γίνει μέχρι τη διενέργεια του ενδιάμεσου ελέγχου, για να πιστοποιηθούν οι σχετικές δαπάνες, είτε το αργότερο μέχρι ένα (1) μήνα μετά από τη λήξη του έργου με την υποβολή της τελικής έκθεσης.

Τονίζεται ότι είναι απαραίτητη η τήρηση ξεχωριστού λογαριασμού στα λογιστικά βιβλία των φορέων για τις δαπάνες και τα έσοδα του έργου σύμφωνα με τα οριζόμενα για τα Λογιστικά Πρότυπα.

7.3. Σώρευση

Σχετικά με τη σώρευση της ενίσχυσης που αφορά στα έργα της παρούσας Πρόσκλησης ισχύουν τα προβλεπόμενα στον ΕΕ 651/2014 (Άρθρο 8).

Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης μπορούν να σωρευθούν με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν σε διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες.

Επιλέξιμες δαπάνες οι οποίες ενισχύονται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, είναι δυνατόν να ενισχυθούν στο πλαίσιο άλλων κρατικών ενισχύσεων ή ενισχύσεων ήσσονος

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

σημασίας, υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. ΕΕ 651/2014 (άρθρα 25 και 28).

7.4. Ιδιωτική συμμετοχή

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής, ο δυνητικός δικαιούχος της ενίσχυσης μπορεί να χρησιμοποιήσει ιδίους πόρους (ίδια συμμετοχή) ή/και δάνειο. Το δάνειο που θα χρησιμοποιηθεί είναι δυνατόν να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ, υπό την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζεται στις ενισχύσεις του αντίστοιχου άρθρου του Καν. ΕΕ 651/2014.

Ο συνδυασμός επιχορήγησης και χρηματοδοτικού εργαλείου μπορεί να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα χρηματοδοτικού εργαλείου υποστηριζόμενο από το ΕΣΠΑ μαζί με την Επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου π/υ του ερευνητικού σχεδίου).

Επισημαίνεται ότι όταν το χρηματοδοτικό εργαλείο εμπεριέχει ενίσχυση, το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) αυτής σωρεύει με την επιχορήγηση κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτουν οι Κανονισμοί χορήγησης των ενισχύσεων.

Η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου της ενίσχυσης (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση των παραστατικών σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρούσα πρόσκληση.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εφόσον η επιχείρηση προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη μέρους της ιδιωτικής συμμετοχής και σε περίπτωση εκχώρησης της δημόσιας χρηματοδότησης σε Τράπεζα για την παροχή δανεισμού, η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην Τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση δανείου, τυχόν πρόσθετες πράξεις, καθώς και τη σύμβαση εκχώρησης με το Πιστωτικό Ίδρυμα.

7.5. Διάρθρωση Προϋπολογισμού

Ο συνολικός προϋπολογισμός του ερευνητικού έργου, θα πρέπει να διαμορφώνεται σύμφωνα με τους περιορισμούς που αναφέρονται στον πίνακα της ενότητας 6.1 (Πίνακας: Κατηγορίες Επιλέξιμων Δαπανών και μέγιστο όριο ανά κατηγορία δαπανών (σε ποσοστό επί των επιλέξιμων δαπανών του έργου ή μέγιστο ποσό €))

8. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η αίτηση χρηματοδότησης (ερευνητική πρόταση) υποβάλλεται ηλεκτρονικά από τους δυνητικούς Δικαιούχους (και σε περίπτωση σύμπραξης από τον Συντονιστή Φορέα) υποχρεωτικά και μόνον μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) (<http://www.ependyseis.gr/mis>) με την ένδειξη «Δράση 1.b.3 – Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας».

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Κατά την υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης ο επενδυτής υποχρεούται σωρευτικά:

- i. να συμπληρώσει, καταχωρώντας στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων τα σχετικά πεδία του σημείου «ΥΠΟΒΟΛΗ» του ΠΣΚΕ όπως αυτά εμφανίζονται στο **Παράρτημα Ι.1** «Έντυπο υποβολής πράξης Μέρος 1»,
- ii. να επισυνάψει στο ΠΣΚΕ :
  1. πλήρως συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο το συμπληρωματικό **Παράρτημα Ι.2** «Έντυπο υποβολής πράξης Μέρος 2» σε σαρωμένο αντίγραφο (scan), σε «φορητή» μορφή (.pdf)¹. Το Παράρτημα Ι.2 παρέχεται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου συνημμένο στην παρούσα πρόσκληση αλλά μπορεί να αναζητηθεί και στους ιστότοπους www.espa.gr και www.pepba.gr,
  2. τα φορολογικά έντυπα που προβλέπονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII «Δικαιολογητικά Συμμετοχής»**, της Πρόσκλησης, σε «φορητή» μορφή (.pdf), εκτυπωμένα μετά την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας Πρόσκλησης, από το ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (TAXISnet).
  3. Υπεύθυνες Δηλώσεις σαρωμένες (scan), σε «φορητή» μορφή (.pdf), υπογεγραμμένες από το νόμιμο εκπρόσωπο και σφραγισμένες με τη σφραγίδα της επιχείρησης που εκπροσωπεί, στις οποίες δηλώνει τα στοιχεία που απαιτούνται για την υποβολή της αίτησης (**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: «Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων»** της Πρόσκλησης).

Υπενθυμίζεται ότι προτάσεις που δεν έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά δεν θα αξιολογούνται ενώ κατά την παραλαβή των προτάσεων θα ελέγχεται η υποχρέωση της ηλεκτρονικής υποβολής.

Οι αιτήσεις χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ πρέπει να είναι πλήρως συμπληρωμένες.

Σε περίπτωση που υπάρξει ασυμφωνία μεταξύ των ηλεκτρονικά καταχωρημένων στοιχείων στο ΠΣΚΕ, και των δηλωθέντων οικονομικών στοιχείων του έργου (π.χ. δαπάνες του έργου, Π/Υ, δημόσια δαπάνη, κ.λπ.) στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2 «Έντυπο Υποβολής Πράξης Μέρος 2»**, το οποίο αναρτάται σε «φορητή» μορφή (.pdf), τότε κατисχύουν τα ηλεκτρονικά δηλωθέντα στο ΠΣΚΕ στοιχεία.

Μετά τη λήξη της ημερομηνίας και ώρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή ερευνητικού σχεδίου.

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η ηλεκτρονική υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης στο ΠΣΚΕ να οριστικοποιηθεί πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα υποβολής προτάσεων έργων του τρέχοντος κύκλου της Δράσης.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α΄ 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

¹ Σημειώνεται ότι στην περίπτωση ελλείψεων (π.χ. τυχόν έλλειψη ερωτήσεων που έχουν διαγραφεί) στα υποβληθέντα έντυπα, η πρόταση θα απορρίπτεται ως ελλιπής.

Επιτρέπεται η ακύρωση της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ υπό την προϋπόθεση να έχει υποβληθεί αίτηση ακύρωσης εντός αποκλειστικής προθεσμίας έως και δύο εργάσιμων ημερών πριν την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης στη Δράση. Η αίτηση ακύρωσης υποβάλλεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο ή το Συντονιστή ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣΚΕ (<http://www.ependyseis.gr/mis>). Η επιλογή αυτή οδηγεί αυτόματα στην παραίτηση των ενδιαφερομένων από την υποβληθείσα αίτησή τους και παρέχει τη δυνατότητα επανυποβολής νέας αίτησης χρηματοδότησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα πρέπει να υποβάλουν οι δυνητικοί δικαιούχοι παρουσιάζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»**, της παρούσας Πρόσκλησης.

Το Έντυπο Υποβολής, όπως και όλα τα έντυπα της παρούσας Πρόσκλησης, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- ✓ της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (www.pepba.gr)
- ✓ του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά επίσης εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της παρούσας δράσης (ενδεικτικά: έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών), καθώς και
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της εν λόγω δράσης.

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη (ις) διεύθυνση(εις) e-mail που έχει δηλώσει στο έντυπο Υποβολής προς την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των έννομων προθεσμιών και συνεπειών.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του Ν. 2472/97.

9. ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ υποβάλλονται σε έντυπη μορφή στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, 1^ο χλμ. Μυτιλήνης Λουτρών, Μυτιλήνη 81100, εντός της παραπάνω προθεσμίας και μέχρι την προαναφερόμενη καταληκτική ημερομηνία και ώρα.

Σε περίπτωση υποβολής του φακέλου δικαιολογητικών ιδιοχείρως, αυτά θα πρωτοκολλούνται κατά την παραλαβή τους, ως εισερχόμενα έγγραφα στο πρωτόκολλο της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Η ημερομηνία πρωτοκόλλησης αυτών θεωρείται αποδεικτική

στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Σε περίπτωση αποστολής, ως ημερομηνία υποβολής θεωρείται η ημερομηνία που αναγράφεται στη σφραγίδα αποστολής ταχυδρομείου (ΕΛΤΑ – συστημένη επιστολή) ή στο παραστατικό αποστολής της εταιρείας ταχυμεταφοράς, η οποία θα πρέπει να είναι ευδιάκριτη. Η απόδειξη αποστολής των ΕΛΤΑ ή της εταιρείας ταχυμεταφοράς θεωρείται αποδεικτικό στοιχείο εμπρόθεσμης υποβολής.

Σε περίπτωση υποβολής και αποστολής (ταχυδρομικά ή με ταχυμεταφορά) ο φάκελος θα φέρει εξωτερικά την ακόλουθη ένδειξη:

ΦΑΚΕΛΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΔΡΑΣΗ	
«1.β.3 – Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας»	
Τίτλος Πράξης :	
.....	
Επωνυμία επιχείρησης 1 :	ΑΦΜ 1 : .....
Επωνυμία επιχείρησης 2 :	ΑΦΜ 2 : .....
.....(προσαρμόζεται ανάλογα με το συνεργατικό σχήμα)	
ΚΩΔΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ² :	
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ :	

Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης προσκόμισης φακέλου δικαιολογητικών το ερευνητικό σχέδιο θα απορριφθεί ως μη πλήρες.

Σε περίπτωση διαπιστωθέντων ελλείψεων στο φάκελο δικαιολογητικών που έχει ήδη υποβληθεί η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου ειδοποιεί τον δυνητικό δικαιούχο να προσκομίσει εντός 10 ημερολογιακών ημερών τα συμπληρωματικά στοιχεία που απαιτούνται. Υπογραμμίζεται ότι, σε περιπτώσεις ελλείψεως δικαιολογητικών, για να γίνουν αυτά αποδεκτά, θα πρέπει να έχουν εκδοθεί σε ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας υποβολής της πρότασης. Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης του δυνητικού δικαιούχου το ερευνητικό σχέδιο θα απορριφθεί ως μη πλήρες.

Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και στοιχεία που θα κληθούν να υποβάλλουν οι δικαιούχοι παρουσιάζονται στο **ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»**, της παρούσας Πρόσκλησης.

Για την καλύτερη τεκμηρίωση του περιεχομένου της πρότασης, ο Δικαιούχος, κατά την κρίση του, μπορεί να υποβάλλει πρόσθετα στοιχεία που τεκμηριώνουν τα αναγραφόμενα στο ερευνητικό σχέδιο, σημειώνοντας σε ποιο κριτήριο αξιολόγησης αναφέρεται το καθένα.

10. ΚΡΙΤΗΡΙΑ & ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΓΚΡΙΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

10.1. Όργανα αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης

Επιτροπή αξιολόγησης

² Παράγεται αυτόματα κατά την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλόμενων ερευνητικών σχεδίων διενεργούνται από επιτροπή αξιολόγησης που δύναται να αποτελείται από τρία (3) έως πέντε (5) μέλη. Η Επιτροπή Αξιολόγησης συστήνεται με απόφαση του Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου στην οποία περιγράφονται οι αρμοδιότητές της και ο τρόπος λειτουργίας της. Μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δύναται να είναι στελέχη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου ή/και ανεξάρτητοι **εμπειρογνώμονες** οι οποίοι προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και διαθέτουν τα προσόντα που προβλέπονται στις διατάξεις αυτές και τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο του πεδίου του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ.

Η αξιολόγηση των αιτήσεων χρηματοδότησης περιγράφεται από τη Διαδικασία ΔΙ_2_ΚΕ: «Επιλογή και έγκριση πράξης (πράξεις Κρατικών Ενισχύσεων)» του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου των ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014 – 2020, και η κάλυψη των δαπανών της αξιολόγησης θα γίνει σύμφωνα με την διαδικασία που περιγράφεται στην παρ. Β.5 «Αξιολόγηση» του Παραρτήματος Ι της Υ.Α. 18709/ΕΥΣΣΑ 413/19-2-2016 «Διαδικασίες κατάρτισης, έγκρισης, ανάθεσης και υλοποίησης ενεργειών τεχνικής βοήθειας» (ΦΕΚ 449 τ. Β').

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης θα έχουν στη διάθεσή τους όλο το σχετικό με την παρούσα πρόσκληση υλικό.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν έχουν τη δυνατότητα να είναι συντάκτες προτάσεων που θα υποβληθούν στο πλαίσιο της πρόσκλησης ή να προέρχονται από ερευνητικό φορέα που υποβάλει πρόταση. Για το λόγο αυτό (στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020 κατ' άρθρο 38 παρ. 5 του Ν. 4314/2014), θα πρέπει να υποβάλουν υπεύθυνη δήλωση για τη μη σύγκρουση συμφερόντων, καθώς και δήλωση τήρησης εμπιστευτικότητας.

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δε θα μπορούν να ασχοληθούν με την παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων.

10.2. Διαδικασία αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης

Με το πέρας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθέντων σχεδίων, η οποία πραγματοποιείται μέσω του ΠΣΚΕ, με ευθύνη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου αναλαμβάνει όλες τις απαιτούμενες ενέργειες της διοργάνωσης και υποστήριξης της διαδικασίας αξιολόγησης, καθώς και της καταχώρησης όλων των απαραίτητων δεδομένων στο ΠΣΚΕ.

Σημειώνεται ότι κατά τον έλεγχο και την αξιολόγηση των ερευνητικών σχεδίων δύνανται να γίνουν διασταυρώσεις δεδομένων, ώστε να επαληθευθεί η ακρίβεια των δηλωθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και εξαρθρωθούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού.

Η αξιολόγηση των ερευνητικών σχεδίων είναι συγκριτική και περιλαμβάνει 3 (τρία) στάδια:

- ✓ ΣΤΑΔΙΟ Α : έλεγχος πληρότητας.
- ✓ ΣΤΑΔΙΟ Β : έλεγχος επιλεξιμότητας πρότασης.
- ✓ ΣΤΑΔΙΟ Γ : αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων.
- ✓ Οι έλεγχοι των σταδίων Α και Β απαιτούν την εκπλήρωση όλων των κριτηρίων.

Η αξιολόγηση του σταδίου Γ γίνεται ανά κριτήριο. Η συνολική βαθμολογία προκύπτει ως ο σταθμισμένος μέσος όρος των επιμέρους βαθμολογιών στα τρία κριτήρια στην κλίμακα 0 - 5 με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων. Είναι δυνατή η βαθμολόγηση με ακρίβεια μισής ακέρατης μονάδας (όπως 0.5, 1.5, 2.5, 3.5, 4.5). Κάθε κριτήριο πρέπει να τηρεί την ελάχιστη βαθμολογία που είναι 3 μονάδες. Η συνολική βαθμολογία του σχεδίου θα πρέπει να είναι τουλάχιστον ίση με 3 μονάδες.

10.2.1. Αξιολόγηση

Η Επιτροπή Αξιολόγησης χρησιμοποιώντας την εφαρμογή της «Αξιολόγησης» στο Π.Σ.Κ.Ε., ελέγχει όλα τα πεδία του Παραρτήματος Ι.1 που καταχωρήθηκαν από τον δυνητικό δικαιούχο της ενίσχυσης στο Π.Σ.Κ.Ε. κατά το στάδιο της υποβολής. Όλα τα πεδία του Παραρτήματος Ι.1 δύναται να τροποποιηθούν από την Επιτροπή Αξιολόγησης με βάση τα στοιχεία της παρούσας πρόσκλησης και τα δικαιολογητικά και στοιχεία του φυσικού και ηλεκτρονικού φακέλου που προσκόμισε ο δυνητικός δικαιούχος.

Η υπόλοιπη αξιολόγηση των σταδίων Α «έλεγχος πληρότητας», Β «έλεγχος επιλεξιμότητας πρότασης» και Γ «αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων» γίνεται εκτός ΠΣΚΕ σε τυποποιημένο έντυπο αξιολόγησης το οποίο παρέχει η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και το οποίο η Επιτροπή Αξιολόγησης συμπληρώνει πλήρως κατά τη συνεδρίασή της. Η Επιτροπή συντάσσει για κάθε αίτηση το τυποποιημένο έντυπο αξιολόγησης όπου:

A. κρίνει εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου είναι συμβατό με το θεματικό τομέα (Παράρτημα VI) που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και βρίσκεται σε πλήρη ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) και το Σχετικό Σχέδιο Δράσης και

B. βαθμολογεί την Αίτηση Χρηματοδότησης, συμβατή με το θεματικό τομέα, ως προς τα κριτήρια αξιολόγησης, σύμφωνα με τα στοιχεία της πρόσκλησης, τα δεδομένα της υποβολής, τα στοιχεία του φυσικού φακέλου και τις οδηγίες βαθμολόγησης εκάστου κριτηρίου, αξιολογεί και τεκμηριώνει το σύνολο των κριτηρίων του κάθε σταδίου, εισάγει την σχετική βαθμολόγηση του κριτηρίου στο τυποποιημένο έντυπο αξιολόγησης και αφού το συμπληρώσει πλήρως το ανεβάζει σε .pdf αρχείο ως συν/νο στην αξιολόγηση της.

Στην συνέχεια η Επιτροπή Αξιολόγησης εισάγει στο ΠΣΚΕ τα αποτελέσματα του ελέγχου των σταδίων Α και Β καθώς και την βαθμολογία κάθε ομάδας κριτηρίων και το ΠΣΚΕ υπολογίζει την συνολική βαθμολογία κάθε πρότασης, τεκμηριώνοντας επαρκώς τη βαθμολογία σε κάθε επιμέρους κριτήριο. Η επιτροπή δύναται να προβεί σε περικοπή του προϋπολογισμού του έργου ύστερα από σχετική τεκμηρίωση.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης έχει τη δυνατότητα να ζητά εμπειρογνώμοσύνη από ανεξάρτητους Εμπειρογνώμονες, οι οποίοι προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, και διαθέτουν τα προσόντα που προβλέπονται στις διατάξεις αυτές και τα οποία σχετίζονται με το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου ΕΤΑΚ. Οι εμπειρογνώμονες επιλέγονται με κριτήρια τη συνάφεια μεταξύ της εξειδίκευσης του εμπειρογνώμονα και του αντικειμένου της Αίτησης Χρηματοδότησης, την μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων και τη διαθεσιμότητα του εμπειρογνώμονα.

Ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας με Ειδική Έκθεση, που συντάσσει σχετικά με την Αίτηση Χρηματοδότησης, γνωμοδοτεί:

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- α) για το εάν το αντικείμενο του προτεινόμενου έργου είναι συμβατό με το θεματικό τομέα που έχει δηλωθεί στην Αίτηση Χρηματοδότησης και εμπίπτει στις προτεραιότητες της Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3), (Παράρτημα VI)
- β) για κάθε κριτήριο αξιολόγησης

Σε κάθε περίπτωση η Επιτροπή Αξιολόγησης διενεργεί πλήρως την αξιολόγηση και αξιολογεί και βαθμολογεί όλα τα κριτήρια ανεξάρτητα εάν στο/α στάδια Α ή/και Β η πρόταση κρίνεται μη πλήρης ή/και μη παραδεκτή.

Μετά το πέρας της αξιολόγησης του συνόλου των υποβληθέντων προτάσεων, γίνεται βαθμολογική κατάταξη αυτών. Επιχορηγούμενες είναι οι προτάσεις με φθίνουσα κατάταξη μέχρι εξάντλησης του Π/Υ της δημόσιας δαπάνης. Η Επιτροπή Αξιολόγησης οριστικοποιεί την τελική βαθμολογία και το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της κάθε πρότασης έχοντας την ευθύνη του ελέγχου της αξιολόγησης και όπου κρίνει σκόπιμο την αναβαθμολόγηση και τη διαφοροποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πρότασης μετά από τεκμηριωμένη εισήγηση.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης συντάσσει πρακτικό που περιλαμβάνει:

- i) Πίνακα εγκεκριμένων αιτήσεων προς ενίσχυση, με το συνολικό προϋπολογισμό και την αναλογούσα δημόσια δαπάνη για κάθε εγκεκριμένη αίτηση
- ii) Πίνακα εγκεκριμένων αιτήσεων μη ενισχυόμενων, λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού πρόσκλησης
- iii) Πίνακα απορριφθεισών αιτήσεων με τη σχετική τεκμηρίωση, λόγω αρνητικής αξιολόγησης. Πιο συγκεκριμένα στον Πίνακα περιλαμβάνονται οι αιτήσεις που απορρίπτονται λόγω :
  - μη κάλυψης τυπικών προϋποθέσεων (Έλεγχος Πληρότητας και Επιλεξιμότητας)
  - βαθμολογίας μικρότερης του τρία (3,0) σε ένα ή περισσότερα εκ των τριών βαθμολογούμενων κριτηρίων του Σταδίου Γ.
  - συνολικής βαθμολογίας μικρότερης του τρία (3,0), όπως ορίζεται ως κατώφλι θετικής αξιολόγησης στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης

Για κάθε έναν από τους ανωτέρω επιμέρους Πίνακες θα περιλαμβάνονται (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τα ακόλουθα στοιχεία:

- Η τελικά διαμορφούμενη συνολική βαθμολογία.
- Τα βασικά στοιχεία του κάθε ερευνητικού σχεδίου (π.χ. κωδ. Ερευνητικού σχεδίου, επωνυμία επιχείρησης, κ.λπ.).
- Ο επιχορηγούμενος Π/Υ.

Δύναται κατά την κρίση της επιτροπής στους ανωτέρω επιμέρους Πίνακες να περιληφθούν πρόσθετα στοιχεία (π.χ. συνεργαζόμενος ερευνητικός φορέας, χρονοδιάγραμμα υλοποίησης ερευνητικού σχεδίου, ίδια συμμετοχή κ.λπ.).

Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση ισοβαθμίας προτάσεων που περιλαμβάνονται στον Πίνακα ii), προτείνονται για ένταξη όλες οι πράξεις που ισοβαθμούν.

Οι Αιτήσεις Χρηματοδότησης που δεν συγκέντρωσαν την ελάχιστη αποδεκτή βαθμολογία τόσο στις επιμέρους κατηγορίες κριτηρίων όσο και στο σύνολο της βαθμολογίας, δεν προτείνονται προς χρηματοδότηση, αλλά για απόρριψη.

Με βάση το πρακτικό, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου εκδίδει Πίνακα Κατάταξης με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των προτάσεων που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της Πρόσκλησης, και με σχετική εισήγηση τον διαβιβάζει στον Περιφερειάρχη, ο οποίος εκδίδει Απόφαση Επικύρωσης του. Η Απόφαση Επικύρωσης δημοσιοποιείται στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (www.pepba.gr).

Κάθε δυνητικός δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά καθώς και με συστημένη επί αποδείξει επιστολή για το αποτέλεσμα της αξιολόγησης. Επί του Οριστικού Καταλόγου Αξιολόγησης – Πίνακα Κατάταξης δύνανται να υποβληθούν ενστάσεις από τους συμμετέχοντες στη διαδικασία σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο 10.4 – ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ.

10.3. Κριτήρια αξιολόγησης

Η αξιολόγηση διενεργείται βάσει των εγκεκριμένων από την Επιτροπή Παρακολούθησης του Ε.Π. ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΪΟ 2014-2020 κριτηρίων, σε τρία στάδια .

ΣΤΑΔΙΟ Α: ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ (“On / Off”)

Πληρότητα της υποβαλλόμενης πρότασης

Εξετάζεται εάν έχει υποβληθεί το σύνολο των δικαιολογητικών του Παραρτήματος VII και όλα τα αναγραφόμενα, τόσο στην ηλεκτρονική, όσο και στη φυσική μορφή του εντύπου υποβολής πρότασης, καθώς και εάν είναι ακριβή και αληθή όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στο φυσικό φάκελο της πρότασης.

ΣΤΑΔΙΟ Β: ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ (“On / Off”)

Τα κριτήρια βάσει των οποίων αξιολογούνται οι προτάσεις είναι τα εξής:

- ✓ Δικαιούχος που εμπίπτει στην πρόσκληση
- ✓ Περίοδος υλοποίησης εντός περιόδου επιλεξιμότητας ΠΠ και Πρόσκλησης
- ✓ Πράξη η οποία εμπίπτει στους Θεματικούς Στόχους, τις Επενδυτικές Προτεραιότητες και Ειδικούς στόχους ή/ και στα πεδία παρέμβασης/ δράσεις της πρόσκλησης
- ✓ Μη επικάλυψη των χορηγούμενων χρηματοδοτήσεων
- ✓ Πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του κεφαλαίου I καθώς και οι ειδικές προϋποθέσεις των άρθρων του ΚΑΝ. (ΕΕ) 651/2014
- ✓ Η πρόταση κρίνεται ως παραδεκτή και πληροί το σύνολο των προϋποθέσεων που αναγράφονται στην παρούσα πρόσκληση υποβολής προτάσεων

Οι έλεγχοι των σταδίων Α και Β απαιτούν την εκπλήρωση όλων των κριτηρίων.

ΣΤΑΔΙΟ Γ : ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ

Η αξιολόγηση των προτάσεων κατά το στάδιο Γ διενεργείται από τα όργανα αξιολόγησης και γίνεται ανά ομάδα κριτηρίων με βάση τα επί μέρους κριτήρια κάθε ομάδας και με βάση τη βαθμολόγηση που ορίζεται σε κάθε ένα από αυτά. Η βαθμολογία κάθε ομάδας κριτηρίων προκύπτει από το άθροισμα της βαθμολογίας των κριτηρίων της επί τον συντελεστή στάθμισης της ομάδας. Η συνολική βαθμολογία του ερευνητικού σχεδίου προκύπτει από το άθροισμα της σταθμισμένης βαθμολογίας των ομάδων κριτηρίων. Αποδεκτή είναι η πρόταση

που έχει ελάχιστη σταθμισμένη βαθμολογία 5. Η βαθμολογία ανά ομάδα κριτηρίων και συνολικά υπολογίζεται με έως 2 δεκαδικά ψηφία.

1^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ - Επιστημονική και τεχνική αρτιότητα του προτεινόμενου έργου (Excellence). (συντελεστής στάθμισης **40%**)

Αξιολογούνται

- 1.1 Η σαφήνεια και συνάφεια στόχων των στόχων του έργου με τους στόχους της δράσης (30%),
- 1.2 Ακρίβεια, καταλληλότητα και ορθότητα των επιστημονικών και τεχνολογικών αρχών (30%) και
- 1.3 Η αξιοπιστία της προτεινόμενης ερευνητικής και τεχνικής προσέγγισης της πρότασης. (συντελεστής στάθμισης 40%)

2^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Εμπειρία και αξιοπιστία του δικαιούχου (συντελεστής στάθμισης **30%**)

- 2.1 Αγορές - στόχοι της Επιχείρησης. (συντελεστής στάθμισης 10%)
- 2.2 Μεταβολές στην απασχόληση. (συντελεστής στάθμισης 10%)
- 2.3 Μεταβολή κύκλου εργασιών. (συντελεστής στάθμισης 10%)
- 2.4 Επενδυτική πολιτική. (συντελεστής στάθμισης 10%)
- 2.5 Διακρίσεις - Βραβεύσεις σε διαγωνισμούς. (συντελεστής στάθμισης 10%)
- 2.6 Εμπειρία και αξιοπιστία του δικαιούχου και ποιότητα και ικανότητα του τρόπου υλοποίησης του έργου. (συντελεστής στάθμισης 50%)

3^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ - Αποτελέσματα και Επιπτώσεις του προτεινόμενου σχεδίου (συντελεστής στάθμισης **30%**)

- 3.1 Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης της επιχείρησης είτε με την ενσωμάτωση νέας γνώσης, είτε με την αξιοποίηση υπάρχουσας καινοτομίας, είτε με την προσφορά νέας καινοτομίας. (συντελεστής στάθμισης 25%)
- 3.2 Δυνατότητα των επιχειρήσεων να εκμεταλλευτούν τα αποτελέσματα του έργου βελτιώνοντας τα προϊόντα ή τις διαδικασίες τους. (συντελεστής στάθμισης 25%)
- 3.3 Αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων σχεδίων διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου. (συντελεστής στάθμισης 10%)
- 3.4 Συνεισφορά του έργου στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας σε περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. (συντελεστής στάθμισης 40%)

Επίσης, οι αξιολογητές δύνανται να προτείνουν τεκμηριωμένες τροποποιήσεις στον προϋπολογισμό του έργου.

ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΑΠΟΔΕΚΤΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ : 5 σε όλα τα κριτήρια

10.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Συστήνεται Επιτροπή Ενστάσεων με απόφαση του Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου. Η διαδικασία ενστάσεων ακολουθεί το άρθρο 43 παρ. 7 της υπ' αριθμ.

137675/ΕΥΘΥ1016 (ΦΕΚ 5968/Β/31.12.2018) Υπουργικής Απόφασης «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ/712/31.07.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) Υπουργικής Απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"»

Μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης Προτάσεων δε δύνανται να συμμετάσχουν στην Επιτροπή Ενστάσεων. Η Επιτροπή Ενστάσεων δύναται να περιλαμβάνει και ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες οι οποίοι προέρχονται από το Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών του άρθρου 27 του ν. 4310/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Ο ενδιαφερόμενος δύναται εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από τη γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης να υποβάλει διοικητική ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου Ν. 25 του 2690/1999) σχετικά με την απόρριψη της αίτησης, τη βαθμολόγησή της και τους όρους έγκρισής της, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων συμπληρώνοντας το πεδίο «ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ» και αποστέλλοντας τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, εντός της ίδιας αποκλειστικής προθεσμίας, προκειμένου να εξεταστούν από την Επιτροπή Ενστάσεων. Η ηλεκτρονική υποβολή της ένστασης γίνεται στο ΠΣΚΕ με συμπλήρωση των σχετικών πεδίων του σημείου «ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ» του ΠΣΚΕ. Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ».

Η εξέταση των ενστάσεων γίνεται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων. Η Επιτροπή Ενστάσεων συντάσσει πρακτικό που περιλαμβάνει των γνωμοδότηση αναφορικά με :

1. Αποδεκτές ενστάσεις (ή εν μέρει αποδεκτές), καθώς και
2. Απορριφθείσες ενστάσεις.

Το πρακτικό της Επιτροπής Ενστάσεων, διαβιβάζεται με σχετική εισήγηση από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου στον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου, ο οποίος εκδίδει Απόφαση Επικύρωσης του Πρακτικού Αξιολόγησης Ενστάσεων. Η Απόφαση επί των ενστάσεων εκδίδεται, σύμφωνα με το Άρθρο 25 του Ν. 2690/1999 από την Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου, εντός ενός (1) μήνα από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ενστάσεων, και κοινοποιείται άμεσα στους ενδιαφερόμενους με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο αλλά και μέσω ΠΣΚΕ καθώς και με συστημένη επί αποδείξει επιστολή, ώστε να λάβουν γνώση για τα αποτελέσματα αυτής.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης των ενστάσεων ενεργοποιείται εκ νέου η διαδικασία Έκδοσης Πίνακα Αποτελεσμάτων και εκδίδονται συμπληρωματικοί Πίνακες Κατάταξης.

10.5. ΕΓΚΡΙΣΗ

10.5.1. Διαδικασία έγκρισης

Η ένταξη των έργων στη Δράση γίνεται με Απόφαση του Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου μετά από εισήγηση της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Ακολούθως ενημερώνονται ηλεκτρονικά, από την ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου, όλοι οι δικαιούχοι των εγκεκριμένων προτάσεων, για την ένταξη του ερευνητικού τους σχεδίου στο ΕΠ Βόρειο Αιγαίο 2014-2020. Η εγκριτική ηλεκτρονική επιστολή ενημερώνει, χωριστά τον κάθε δικαιούχο για το Τεχνικό Παράρτημα στο οποίο περιλαμβάνεται σαφής και αναλυτική περιγραφή του προς εκτέλεση έργου, το χρονοδιάγραμμα, ο συνολικός προϋπολογισμός, οι πηγές και το ποσοστό χρηματοδότησης (το Τεχνικό Παράρτημα αναρτάται στο ΠΣΚΕ για κάθε επιχείρηση χωριστά). Επίσης με την επιστολή θα ενημερώνεται ο Δικαιούχος για την υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης περί αποδοχής του Τεχνικού Παραρτήματος όπως αυτό διαμορφώθηκε μετά την αξιολόγηση καθώς και όλους τους όρους που τίθενται στην παρούσα Πρόσκληση για την υλοποίηση του έργου και την παρακολούθηση αυτού. Η Υπεύθυνη Δήλωση υποβάλλεται εγγράφως στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, μετά την έκδοση της Απόφασης Ένταξης.

Σημειώνεται ότι ως ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης της Πράξης στη Δράση.

Η αποδοχή χρηματοδότησης συνιστά αποδοχή της εγγραφής τους στον κατάλογο των πράξεων που δημοσιεύεται σύμφωνα με το άρθρο 115, παράγραφος 2, του Κανονισμού 1303/2013. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Ερευνητικών Σχεδίων, όπως αυτά προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013 και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Επισημαίνεται επίσης ότι, ενώ η ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών της ερευνητικής πρότασης είναι η επομένη της ημερομηνίας υποβολής της πρότασης, ως ημερομηνία έναρξης του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης λαμβάνεται η ημερομηνία της Απόφασης Ένταξης.

Υπογραμμίζεται ότι, δαπάνες που υλοποιούνται πριν την έκδοση Απόφασης Ένταξης, πραγματοποιούνται με ευθύνη του δικαιούχου.

Σε περίπτωση αποδοχής ενστάσεων και έκδοσης συμπληρωματικού Πίνακα Κατάταξης ενεργοποιείται εκ νέου η ως άνω αναφερόμενη διαδικασία και εκδίδεται συμπληρωματική Απόφαση Ένταξης

10.5.2. Δημοσιότητα ενταγμένων έργων

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου δημοσιοποιεί τουλάχιστον στην ιστοσελίδα της συνοπτικά στοιχεία για κάθε εγκεκριμένο έργο, αναφέροντας τον αριθμό αναφοράς του μέτρου ενίσχυσης, την κατηγορία παρέμβασης και τον στόχο αυτού, την επωνυμία του χρηματοδοτούμενου, το είδος της επιχείρησης, τον τίτλο του έργου και σύνοψη αυτού, την ημερομηνία, το είδος (επιχορήγηση, επιδότηση, επιστρεπτέα επιχορήγηση, εγγύηση,

φορολογική απαλλαγή ή άλλο), το ύψος της χρηματοδότησης και το ποσοστό συμμετοχής της Ε.Ε., την Περιφέρεια εγκατάστασης και τον τομέα δραστηριότητας κατά NACE. Τα στοιχεία των μη εγκεκριμένων έργων δεν δημοσιοποιούνται.

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

11.1. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

11.1.1. Τρόπος Εξόφλησης Παραστατικών

Η εξόφληση κάθε δαπάνης (τμηματική ή ολική), για να είναι επιλέξιμη, πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της ισχύουσας κάθε φορά φορολογικής νομοθεσίας και μπορεί να γίνει ως ακολούθως:

- ✓ Κάθε είδους δαπάνη, που συνοδεύεται από νόμιμο φορολογικό στοιχείο και που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών καθαρής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως χωρίς τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με οποιονδήποτε τρόπο πληρωμής.
- ✓ Κάθε είδους δαπάνη, που συνοδεύεται από νόμιμο φορολογικό στοιχείο και που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών καθαρής αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει γίνεται με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, όπως προβλέπεται στις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις.
- Η χρήση εταιρικών χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών της επιχείρησης που πραγματοποιεί την πληρωμή ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ονομαστικό ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).
- Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.
- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.
- Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 3862/2010 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Πληρωμών ή Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος), είτε με μετρητά, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών πληρωμών (μεταφορά εντός του ίδιου Ιδρύματος ή έμβασμα).

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν παραστατικό καθαρής αξίας άνω των €500, απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής και για κάθε μέρος αυτής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης / πληρωμής είναι :

- Έκδοση τραπεζικής επιταγής από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, η οποία πρέπει να έχει πληρωθεί από την Τράπεζα σε χρόνο προγενέστερο της συμβατικής ημερομηνίας ολοκλήρωσης του

- έργου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) τα σχετικά με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπα κίνησης των επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών (extrait) της επιχορηγούμενης επιχείρησης και βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό), (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Κατάθεση μετρητών από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο θα φαίνεται ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών ή και υπηρεσιών προς τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο), ο καταθέτης – επενδυτής, καθώς και τα στοιχεία του παραστατικού που αφορά η πληρωμή, (β) καρτέλα ταμείου (λογαριασμός 38) ή/και extrait εταιρικού λογαριασμού από όπου θα διαπιστώνεται η ανάληψη των μετρητών, (γ) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή και (δ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
  - Μεταφορά από τον εταιρικό λογαριασμό του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) σε εταιρικό λογαριασμό του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται τουλάχιστον: (α) αντίγραφο του εγγράφου της τράπεζας για μεταφορά χρημάτων όπου φαίνονται τα στοιχεία των λογαριασμών (β) απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή (γ) καρτέλα προμηθευτή (λογαριασμός 50).
  - Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από την επιχορηγούμενη επιχείρηση προς τον προμηθευτή, από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, μέσω αντίστοιχης κατάθεσης μετρητών στην τράπεζα από την επιχορηγούμενη επιχείρηση. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων (π.χ. καταθετήριο) αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή, αντίγραφο και φωτοτυπία του σώματος της αντίστοιχης επιταγής.
  - Ηλεκτρονική συναλλαγή (κίνηση web-banking ή κίνηση μεταφοράς μέσω web από και προς ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών). Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης του εταιρικού λογαριασμού (extrait) που τηρείται σε Τράπεζα ή σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) χρονικής διάρκειας τουλάχιστον ενός μηνός μετά την πραγματοποίηση της πληρωμής, (β) αντίγραφο της ηλεκτρονικής συναλλαγής από το οποίο θα προκύπτει ο λήπτης του ποσού πληρωμής, δηλαδή ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο πληρωτής/καταθέτης, δηλαδή ο δικαιούχος της ενίσχυσης και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
  - Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι η κάρτα να έχει εκδοθεί στο όνομα της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή να συνδέεται απαραίτητως με λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών στο όνομα της δικαιούχου επιχείρησης της ενίσχυσης, ή του επιχειρηματία για την περίπτωση ατομικών επιχειρήσεων. Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της

ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) και καρτέλα πελάτη (λογ. 30) της αντισυμβαλλόμενης επιχείρησης.

- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του Δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50) και καρτέλα πελάτη (λογ. 30) της αντισυμβαλλόμενης επιχείρησης.

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν σαφώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου (π.χ. εξοφλήσεις ενοικίων) δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής. Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων (χειρόγραφο ή μηχανογραφική τήρηση) πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του ερευνητικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κλπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης, στα αναλυτικά καθολικά των οικείων λογαριασμών (π.χ. εξόδων, παγίων, προμηθευτών, ταμείου, κλπ.), στα αντίστοιχα ισοζύγια καθώς και στο γενικό ημερολόγιο.

Στο μισθολογικό κόστος υφιστάμενου ή νέου προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές & ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρουμένης της αποζημίωσης απόλυσης. Η δαπάνη της μισθοδοσίας ειδικά, εξοφλείται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται:

- Μισθοδοτικές καταστάσεις (ατομικές) σφραγισμένες και υπογεγραμμένες από τον λογιστή και τον νόμιμο εκπρόσωπο επιχείρησης, για το διάστημα κατά το οποίο επιδοτείται η θέση απασχόλησης.

- Δικαιολογητικό πληρωμής μισθοδοσίας σε τραπεζικό λογαριασμό του εργαζόμενου (κίνηση extrait ή καταθετήριο σε τραπεζικό λογαριασμό).
- Αποδεικτικά καταβολής εργοδοτικών και ασφαλιστικών εισφορών. Σε περίπτωση που έχουν καταβληθεί οι καθαρές (πληρωτέες) αποδοχές και δεν έχουν αποδοθεί οι αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές και ο αντίστοιχος φόρος, δύναται να πιστοποιηθούν οι ως άνω καθαρές αποδοχές υπό τον όρο ότι ο δικαιούχος έχει προβεί σε ρύθμιση των οφειλών του την οποία και εξυπηρετεί.
- Αποδεικτικά καταβολής ΦΜΥ.

Επισημαίνεται ότι:

- Το σύνολο των δαπανών θα πρέπει να έχει εξοφληθεί πριν από την οριστικοποίηση της τελικής έκθεση επαλήθευσης- πιστοποίησης.
- Τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης ορκωτών λογιστών που τυχόν θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, θα είναι επιλέξιμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου.
- Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή. Για τους σκοπούς πιστοποίησης των δαπανών της επένδυσης, τα ηλεκτρονικά τιμολόγια θα πρέπει σε κάθε περίπτωση να εκτυπώνονται.
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι σχετικές δαπάνες του ερευνητικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.
- Οι δαπάνες του ερευνητικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας ισχύουσας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Όλες οι εταιρείες-προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες της δράσης θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση καταθέσεων σε προσωπικό λογαριασμό και όχι εταιρικό (εξαιρούνται οι προμηθευτές που είναι ατομικές επιχειρήσεις) δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση του προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταίρων /μετόχων της επιχείρησης.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός (κατάτμηση) δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία, για την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).
- Δεν είναι επιλέξιμοι οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και οι χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου. Επίσης, οι δαπάνες για πρόστιμα, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.
- Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού και αποσβέσεων θα πρέπει τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) να έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο παγίων της επιχείρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και οι αποσβέσεις να διενεργούνται με βάση την εθνική φορολογική

νομοθεσία (ΚΦΕ).

- Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό, για τα τιμολόγια που είναι ξενόγλωσσα (εκτός αγγλικής) μπορεί να ζητηθεί η μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα από επίσημο φορέα, ώστε να καταστεί δυνατή πιστοποίηση της επιλεξιμότητας της δαπάνης. Επίσης, θα προσκομίζονται για την πιστοποίηση των δαπανών όλα τα συνοδευτικά έγγραφα και οι αντίστοιχες τραπεζικές συναλλαγές, ώστε να είναι δυνατή η ύπαρξη αξιόπιστης ελεγκτικής αλυσίδας για την προμήθεια, τη διακίνηση των προϊόντων και την εξόφληση του προμηθευτή
- Δεν γίνονται αποδεκτές ως επιλέξιμες δαπάνες, πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης σε περίπτωση λήψης υπηρεσιών (αποδείξεις δαπάνες, τιμολόγια αυτοπαράδοσης κ.α).
- Όσον αφορά τις δαπάνες προσωπικού στο μισθολογικό κόστος υφιστάμενου ή νέου προσωπικού περιλαμβάνονται όλες οι νόμιμες αποδοχές και ασφαλιστικές εισφορές, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς του Δημοσίου, εξαιρούμενης της αποζημίωσης απόλυσης. Οι δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές προσωπικού ειδικά, εξοφλούνται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.
- Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου έχει το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίησή τους, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του ερευνητικού σχεδίου ή κριθούν υπερβολικές ως προς το κόστος τους.

11.2. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

11.2.1. Λογιστική παρακολούθηση

Οι δικαιούχοι είναι υπεύθυνοι εξ ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του έργου τους.

Τα παραστατικά δαπανών συνοδεύονται υποχρεωτικά από εξοφλημένα τιμολόγια ή από λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία. Τα πρωτότυπα των παραστατικών δαπανών πρέπει να σφραγίζονται με την ακόλουθη ένδειξη: **«ΕΠ “ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ” 2014-2020/ (κωδικός και ακρωνύμιο του έργου)»**.

Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν την εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ’ αυτή, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον τεσσάρων (4) ετών μετά την τελευταία καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης και πάντως όχι μικρότερο από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών. Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να ισχύει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων ένταξης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

Η λογιστική παρακολούθηση των έργων γίνεται από τον ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Εφόσον ο φορέας ασκεί επιλέξιμη και μη επιλέξιμη δραστηριότητα, με τη διακριτή

λογιστική παρακολούθηση επιβεβαιώνεται η μη σταυροειδής ενίσχυση των μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων.

11.2.2. Παρακολούθηση πράξεων – Επαληθεύσεις - Πιστοποιήσεις

Η παρακολούθηση των έργων θα γίνεται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, καθώς και άλλα εξουσιοδοτημένα όργανα ελέγχου διατηρούν το δικαίωμα, να ελέγχουν όποτε κρίνεται απαραίτητο, την πορεία του φυσικού και του οικονομικού αντικείμενου του έργου.

Εναλλακτικά ο δικαιούχος, όσον αφορά το οικονομικό αντικείμενο, δύναται να αναθέτει την πιστοποίηση των δαπανών σε ορκωτούς λογιστές / ελεγκτές, εγγεγραμμένους στο Μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε. Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης ελέγχου που αφορά τον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής της, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου, την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών για τον συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με της όρους της απόφασης χρηματοδότησης. Οι ορκωτοί λογιστές / ελεγκτές επιλέγονται από τον δικαιούχο και

η δαπάνη για την απασχόλησή της είναι επιλέξιμη στην οικεία δράση μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου. Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου εκδίδει ειδικότερες οδηγίες για το περιεχόμενο και της διαδικασίες υποβολής της έκθεσης ελέγχου.

Το σύνολο των ενεργειών επαλήθευσης πιστοποίησης (αίτημα επαλήθευσης, επαλήθευση έργων, πιστοποίηση κ.λ.π.) γίνεται μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας Πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται τη λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης εντός συγκεκριμένων προθεσμιών μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης ένταξης και έντοκης επιστροφής της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Επισημαίνονται τα εξής :

- Έργο τουλάχιστον ίσο με 30% του εκάστοτε εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της επένδυσης, θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί τους πρώτους δώδεκα (12) μήνες υλοποίησής της. Πιο συγκεκριμένα, δώδεκα (12) μήνες μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης, η επιχείρηση θα πρέπει να έχει υποβάλει σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή Αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης, το οποίο θα συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, για δαπάνες οι οποίες ανέρχονται τουλάχιστον στο 30% του εγκεκριμένου Π/Υ της επένδυσης. Σε ενταγμένες επενδύσεις για τις οποίες :
  - είτε δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα το πλήρες αίτημα
  - είτε επί υποβληθέντος τέτοιου αιτήματος και μετά την κάλυψη τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων σύμφωνα με τις επόμενες παραγράφους της παρούσας ενότητας, πιστοποιείται φυσικό αντικείμενο μικρότερο του 30% του εγκεκριμένου Π/Υ τους,

δύναται να ανακληθεί η απόφαση ένταξης αυτών από το Πρόγραμμα και να κινηθεί η διαδικασία επιστροφής εντόκως της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης σύμφωνα με το ισχύον κατά περίπτωση Θεσμικό Πλαίσιο. Σε αντίθετη περίπτωση θα πρέπει να τεκμηριωθούν οι λόγοι της καθυστέρησης.

- Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου:
  - ο οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων
  - ο οποιαδήποτε μεταβολή προκύψει στο φυσικό ή οικονομικό αντικείμενο του έργου του που οριοθετεί ανάγκη τροποποίησής του,
  - ο πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του έργου του.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές, ενδέχεται να οδηγήσει στην ανάκληση της απόφασης ένταξης και στην απένταξη του δικαιούχου από το Πρόγραμμα με έντοκη επιστροφή της ήδη καταβληθείσας επιχορήγησης.

i. Αίτημα Επαλήθευσης

Τα Αιτήματα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης υποβάλλονται από το δικαιούχο ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ καταχωρώντας τα σχετικά πεδία του σημείου «ΑΙΤΗΜΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗΣ» του ΠΣΚΕ. Ο δικαιούχος επισυνάπτει στο ΠΣΚΕ έντυπο αιτήματος επαλήθευσης, το οποίο παρέχεται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου στους ιστότοπους www.espa.gr και www.pepba.gr, το οποίο ο δικαιούχος αναπαράγει/, το συμπληρώνει κατάλληλα και το επισυνάπτει στο ΠΣΚΕ σε pdf μορφή. Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ της παρούσας. Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 της παρούσας «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ».

Αίτημα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθεί μόνο μία (1) φορά, μετά την εκτέλεση τουλάχιστον του 30% του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικείμενου (υποβληθείσες δαπάνες) και οπωσδήποτε νωρίτερα από δεκαοχτώ (18) μήνες μετά την απόφαση ένταξης της πράξης.

Το Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης πρέπει να υποβληθεί το αργότερο, εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης της σχετικής πράξης. Τα αιτήματα επαλήθευσης υποβάλλονται από τον Συντονιστή του έργου.

ii. Επαλήθευση έργων

Η παρακολούθηση των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής και επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου (ΦΟΑ) από ορισμένο με απόφαση του αρμόδιου οργάνου. για το σκοπό αυτό όργανο ελέγχου κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης-

του δικαιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ). Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της επένδυσης, στην πιστοποίησή τους καθώς και στο εύλογο του κόστους αυτών και στην καταβολή της αναλογούσας επιχορήγησης.

Κατά την επαλήθευση :

- γίνεται έλεγχος της επιλεξιμότητας, της ορθότητας, της σκοπιμότητας, της εγκυρότητας και της νομιμότητας της επένδυσης καθώς και των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών
- διαπιστώνεται η ορθή κατανομή των δαπανών στις αντίστοιχες Κατηγορίες Δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο
- επιβεβαιώνεται το εύλογο του κόστους
- γίνεται έλεγχος έκδοσης των πρωτότυπων παραστατικών και εξόφλησης των δαπανών, των πρωτότυπων λοιπών δικαιολογητικών, τα οποία μονογράφονται και σφραγίζονται με ειδική σφραγίδα, που φέρει το τίτλο του Προγράμματος. Ελέγχονται επίσης και αντίστοιχα τηρούμενα στοιχεία από τις λογιστικές εγγραφές των πράξεων ανάλογα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικείμενου (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κλπ)
- πρέπει, σε κάθε περίπτωση να τεκμηριώνεται και να αιτιολογείται αναλυτικά η όποια περικοπή.

Τα δικαιολογητικά για τη διενέργεια της επαλήθευσης του έργου (του φυσικού και του οικονομικού αντικείμενου) αναφέρονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ του παρόντος Οδηγού.

Μετά το πέρας του ελέγχου και κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο των τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων που εντοπίστηκαν, ολοκληρώνεται η επαλήθευση με τη σύνταξη της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης.

Επισημαίνεται ότι τόσο η έγγραφη ή/και ηλεκτρονική γνωστοποίηση ελλείψεων που εντοπίστηκαν στο υποβληθέν Αίτημα επαλήθευσης, από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, όσο και η κάλυψη αυτών από το δικαιούχο, δεν μπορεί να υπερβαίνει τις τριάντα (30) ημερολογιακές ημέρες από την (έγγραφη ή/και ηλεκτρονική) γνωστοποίηση των ελλείψεων. Η επαλήθευση διακρίνεται σε διοικητική και επιτόπια.

Η επαλήθευση στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης θα είναι διοικητική για το σύνολο των αιτημάτων.

Στην ολοκλήρωση του έργου διενεργείται υποχρεωτικά επιτόπια επαλήθευση και περιλαμβάνει έλεγχο του οικονομικού και του φυσικού αντικείμενου του έργου στο σύνολό του.

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης πριν την ακριβή ημερομηνία της επαλήθευσης και κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση.

Η επιχείρηση από την πλευρά της θα πρέπει να διευκολύνει τα αρμόδια στελέχη για την επαλήθευση και να τηρεί τις οδηγίες που αυτά θα της υποδεικνύουν καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά την επί τόπου επαλήθευση.

Η παρουσία του Υπευθύνου Έργου εκ μέρους του δικαιούχου καθ' όλη τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης – πιστοποίησης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση

προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Στα όργανα ελέγχου των επιτόπιων επαληθεύσεων δύναται να συμμετέχουν και στελέχη εκτός Δ.Α., τα οποία διαθέτουν τα ανάλογα προσόντα και υποχρεωτικώς θα λάβουν σχετική εκπαίδευση και οδηγίες από την Δ.Α.. Σημειώνεται ότι ο συντονισμός του εκάστοτε οργάνου ελέγχου αποτελεί αρμοδιότητα της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και φέρει την ευθύνη για τυχόν πράξεις ή παραλείψεις αυτών.

Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Επαλήθευσης, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης εντός εξήντα (60) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής, εφόσον έχει προηγηθεί εκταμίευση επιχορήγησης.

Οι έλεγχοι μπορεί να πραγματοποιούνται, είτε με επισκέψεις στο χώρο εκτέλεσης του έργου και στην έδρα του φορέα, είτε από τα δηλωθέντα στις ετήσιες εκθέσεις προόδου, την τελική έκθεση και τα φωτοαντίγραφα των παραστατικών των φορέων. Για τη σύνταξη της τελικής έκθεσης προόδου, απαραίτητη είναι η επιτόπια επίσκεψη από το αρμόδιο όργανο ελέγχου.

iii. Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης – αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης Έκθεση Επαλήθευσης, υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης :

- ο δικαιούχος ενημερώνεται γραπτώς για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης με την αποστολή της σχετικής έκθεσης,
- ο δικαιούχος αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας επιχορήγησης.

Με την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση προσδιορίζονται στην Α.Π. 126829 / ΕΥΘΥ 1217/21-12-2105 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 2784) με θέμα «ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΟΡΘΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΚΤΗΣΗΣ ΑΧΡΕΩΣΤΗΤΩΣ Ή ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝΤΩΝ ΠΟΣΩΝ ΑΠΟ ΠΟΡΟΥΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡ. 22 ΤΟΥ Ν. 4314/2014» όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους Δικαιούχους με ευθύνη της ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου .

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

Δυνατότητα δικαιούχων να κάνουν χρήση υπηρεσιών ορκωτών λογιστών

Είναι δυνατή η βεβαίωση των δαπανών του έργου από ορκωτούς λογιστές, εγγεγραμμένους

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

στο μητρώο Ελεγκτών της Ε.Λ.Τ.Ε., σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Ν. 4314/2014 (άρθρο 47). Το έργο του ορκωτού λογιστή περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την υποβολή έκθεσης που αφορά στον έλεγχο της νομιμότητας και της κανονικότητας διενέργειας και εξόφλησης των δαπανών και της ορθής λογιστικής καταχώρησής τους. Επίσης, οι ορκωτοί λογιστές ελέγχουν την ύπαρξη επαρκών δικαιολογητικών, την πραγματοποίηση των δαπανών εντός της επιλέξιμης περιόδου και το συσχετισμό αυτών με το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τη συμμόρφωση με τους όρους της απόφασης ένταξης. Οι ορκωτοί λογιστές επιλέγονται από τον δικαιούχο και η δαπάνη για την απασχόλησή τους είναι επιλέξιμη εφόσον πραγματοποιείται μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη του κάθε έργου. Σε περίπτωση, κατά τον έλεγχο του φυσικού αντικείμενου του έργου, αποδοχής μέρους ή ποσοστού των παραδοτέων, είτε ως προς την ποσότητα είτε ως προς την ποιότητα, καθώς και στις περιπτώσεις διαπίστωσης ευρημάτων κατά τον οικονομικό έλεγχο (π.χ. μη επιτρεπόμενες υπερβάσεις προϋπολογισμού, μη επιλεξιμότητα δαπανών), η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου διατηρεί το δικαίωμα να περικόψει το πιστοποιηθέν από τους ορκωτούς λογιστές ύψος δαπάνης κατά αντίστοιχο ποσό ή ποσοστό.

11.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

Η Δημόσια Δαπάνη (Εθνική επιχορήγηση) κάθε εγκεκριμένου έργου ανέρχεται, κατά μέγιστο, στο ποσό το οποίο περιγράφεται στη εγκριτική απόφαση του ερευνητικού σχεδίου.

Η καταβολή της ενίσχυσης γίνεται σε στάδια (δόσεις) κατά τη διάρκεια του έργου. Κάθε δόση αντιστοιχεί σε συγκεκριμένο ποσοστό της συνολικής εγκεκριμένης ενίσχυσης. Η τελευταία δόση (αποπληρωμή) καταβάλλεται μετά τη λήξη και οριστική παραλαβή του έργου και το ύψος της δεν είναι προκαθορισμένο, αλλά εξαρτάται από τις συνολικές πιστοποιημένες δαπάνες του κάθε δικαιούχου για το σύνολο του έργου.

Η καταβολή της κάθε δόσης της ενίσχυσης από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου γίνεται με την κατάθεση του αντιστοίχου ποσού στον τραπεζικό λογαριασμό, που ο δικαιούχος έχει δηλώσει και θα πραγματοποιείται ανάλογα με τη ροή χρηματοδότησης του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ).

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από το **Περιφερειακό Ταμείο Βορείου Αιγαίου**. Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων. Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στον φορέα του ερευνητικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα για την παροχή δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα με το οποίο έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με το χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και στο ΠΤ Βορείου Αιγαίου.

Τα απαραίτητα δικαιολογητικά για την καταβολή επιχορήγησης για όλες τις περιπτώσεις καταβολής, αποτυπώνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Το σύνολο των ενεργειών για τις καταβολές ενίσχυσης (αίτημα προκαταβολής, έγκριση

χορήγησης προκαταβολής, ενδιάμεση καταβολή, αποπληρωμή, εκταμιεύσεις) διενεργούνται μέσω του ΠΣΚΕ με την συμπλήρωση των αντίστοιχων πεδίων του από τον Συντονιστή του έργου.

Η ΕΥΔΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου μπορεί να ζητήσει πριν την οποιαδήποτε πρώτη καταβολή ενίσχυσης (προκαταβολή, ή οποιαδήποτε καταβολή) από την επιχείρηση να υποβάλει όλα τα επικαιροποιημένα οικονομικά στοιχεία (δικαιολογητικά κατά την υποβολή αίτησης για καταβολή ενίσχυσης) ώστε να διαπιστώνεται ότι η επιχείρηση κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης η επιχείρηση ορθώς αξιολογήθηκε ως μη προβληματική. Σε αντίθετη περίπτωση το υπό χρηματοδότηση έργο θα απεντάσσεται.

Επιτρέπονται οι ακόλουθες καταβολές δημόσιας χρηματοδότησης :

A . ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Προκαταβολή (δυνητική) με ισόποση εγγυητική επιστολή

Μετά την υπογραφή της απόφασης ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, **μέχρι το 30%** της δημόσιας χρηματοδότησης, εφόσον ο δικαιούχος προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο πιστωτικό ίδρυμα, η οποία εκδίδεται υπέρ της ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου με διάρκεια ισχύος είτε αορίστου χρόνου είτε ορισμένου χρόνου με λήξη μετά την καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης. Στη δεύτερη περίπτωση και εφόσον συμβεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης, η εγγυητική επιστολή ορισμένου χρόνου να λήγει πριν την ολοκλήρωση της επένδυσης, ο δικαιούχος υποχρεούται, άμεσα να την αντικαταστήσει με άλλη ώστε να ικανοποιείται εκ νέου η ανωτέρω απαίτηση. Η δυνατότητα λήψης προκαταβολής μέχρι του 30% της δημόσιας χρηματοδότησης, με την προσκόμιση ισόποσης εγγυητικής επιστολής, δύναται να πραγματοποιηθεί με σειριακά αιτήματα τα οποία δε θα υπερβαίνουν το προαναφερθέν ποσοστό και δε θα υποβληθούν μεταγενέστερα του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης. Αποτελεί ευθύνη της ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου να παρακολουθεί και να εξασφαλίζει ότι η κατά τα ανωτέρω προσκομισθείσα από δικαιούχο εγγυητική επιστολή είναι έγκυρη και παραμένει σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσής του.

Η προκαταβολή συμψηφίζεται με την ενδιάμεση καταβολή ή με την αποπληρωμή του έργου σε περίπτωση που δεν υπάρχει ενδιάμεση καταβολή.

Τα Αιτήματα Προκαταβολής υποβάλλονται από το δικαιούχο ηλεκτρονικά στο ΠΣΚΕ καταχωρώντας τα σχετικά πεδία του σημείου «ΑΙΤΗΜΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗΣ» του ΠΣΚΕ. Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ. Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 της παρούσας ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ».

Η προκαταβολή θα πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και να δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής, εάν η ημερομηνία αυτή είναι προγενέστερη, ή την 31η Δεκεμβρίου 2023.

Ενδιάμεση καταβολή

Δύναται να καταβάλλεται έπειτα από υποβολή σχετικού Αιτήματος Επαλήθευσης – Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Η ενδιάμεση καταβολή ανέρχεται στο 30% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης. Καταβάλλεται από το Περιφερειακό Ταμείο Βορείου Αιγαίου στο δικαιούχο της ενίσχυσης, εφόσον μετά από έλεγχο που διενεργήσει η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, πιστοποιήσει την πραγματοποίηση του οικονομικού αντικειμένου σε ποσοστό τουλάχιστον 30% επί του εγκεκριμένου συνολικού επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της επένδυσης και το ανάλογο φυσικό αντικείμενο.

Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται στο Παράρτημα VIII. Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 της παρούσας «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ»

Αποπληρωμή

Καταβάλλεται μετά την επιτόπια επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου, την οριστική παραλαβή του και την Βεβαίωση Ολοκλήρωσης της Πράξης.

Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, καθώς και η αναλογούσα αυτού δημόσια χρηματοδότηση σε συνδυασμό με την ικανοποίηση ή όχι των απαιτήσεων της απόφασης ένταξης. Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου διασφαλίζει ότι ο Δικαιούχος λαμβάνει πλήρως το συνολικό ποσό της οφειλόμενης ενίσχυσης το αργότερο σε ενενήντα μέρες μετά την ημερομηνία υποβολής του Αιτήματος από τον Δικαιούχο. Προς τούτο, μπορεί να καταρτίσει ενδιάμεσες ενδεικτικές προθεσμίες. Η προθεσμία πληρωμής των 90 ημερών δύναται να διακοπεί από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου σε δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις σύμφωνα με το άρθρο 132 παρ. 2 του Καν.1303/2013.

Σε περίπτωση χορήγησης προκαταβολής και προκειμένου να μην υπάρξει υπέρβαση της ένταξης της ενίσχυσης, οι καταβολές των ενισχύσεων και οι επιλέξιμες δαπάνες ανάγονται στην αξία τους κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης (με βάση το προεξοφλητικό επιτόκιο που ισχύει κατά το χρόνο χορήγησης της ενίσχυσης). Ο υπολογισμός αυτός πραγματοποιείται πριν την τελική δόση – αποπληρωμή του έργου.

Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά όπως αυτά καθορίζονται στο Παράρτημα VIII «ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ». Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 της παρούσας «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ»

Εάν κατά την ολοκλήρωση του έργου διαπιστωθεί ότι η συνολική ενίσχυση/δημόσια χρηματοδότηση που έχει ήδη καταβληθεί από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, σε κάποιο δικαιούχο είναι μεγαλύτερη από αυτή που δικαιούται βάσει των συνολικών πιστοποιημένων δαπανών του, όπως αυτά προκύπτουν από τη διαδικασία επαλήθευσης,

τότε ο δικαιούχος επιστρέφει εντόκως τη διαφορά σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις περί ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και είσπραξης δημοσίων εσόδων για την περίπτωση έργων εθνικής και κοινοτικής χρηματοδότησης (ΚΥΑ υπ' αριθμ. 126829/ΕΥΘΥ 1217/21.12.2015 (Β 2784).

Στην περίπτωση διαπίστωσης παράβασης εθνικού ή κοινοτικού δικαίου, λαμβάνοντας υπόψη το είδος και τη φύση της παράβασης και τις δημοσιονομικές επιπτώσεις, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου εισηγείται στον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης και ανάκτηση, με ακύρωση μέρους ή του συνόλου της χρηματοδότησης του έργου, βάσει πορίσματος διοικητικής ή επιτόπιας επαλήθευσης ή πορίσματος ελέγχου, καταχωρώντας τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στο ΟΠΣ. Τα στοιχεία διαβιβάζονται στις αρμόδιες Αρχές / φορείς, σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Επισήμανση

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που η δαπάνη για το σύνολο του έργου είναι τελικά μικρότερη της εγκριθείσας, η δημόσια χρηματοδότηση θα υπολογισθεί επί του πραγματοποιηθέντος και πιστοποιηθέντος κόστους του έργου, με ελάχιστο προϋπολογισμό τις **30.000,00 €**.

12. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΕΓΚΡΙΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

12.1. Διαδικασία Τροποποίησης

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από την αρμόδια διαχειριστική αρχή δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης στο πρόγραμμα και μετακύληση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων (παρ. 8 Άρθρ.2 ΥΑ 81986/ΕΥΘΥ712/31.07.2015 - ΦΕΚ 1822/24.08.2015).

Αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται από τους δικαιούχους ηλεκτρονικά στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ), καταχωρώντας τα σχετικά πεδία του σημείου «ΑΙΤΗΜΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ» του ΠΣΚΕ. Ο δικαιούχος επισυνάπτει στο ΠΣΚΕ έντυπο αιτήματος τροποποίησης, το οποίο παρέχεται από την ΕΥΔ, στους ιστότοπους www.espa.gr και www.pepba.gr, το οποίο ο δικαιούχος αναπαράγει/κατεβάζει, το συμπληρώνει κατάλληλα και το επισυνάπτει στο ΠΣΚΕ σε pdf μορφή. Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σε φυσική μορφή τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραστατικά προκειμένου να τεκμηριώσει το αίτημα του. Ο τρόπος υποβολής των δικαιολογητικών σε φυσική μορφή είναι ίδιος με τον περιγραφόμενο στο κεφάλαιο 9 της παρούσας «ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ».

Αλλαγή των επιμέρους στοιχείων της Απόφασης χρηματοδότησης είναι δυνατή, μετά από υποβολή τεκμηριωμένου αιτήματος από τον δικαιούχο, εφόσον δεν αλλοιώνεται η φύση και οι στόχοι του ερευνητικού σχεδίου και εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις της προκήρυξης.

Τα αιτήματα τροποποίησης, εκτός αυτών που υποβάλλονται για λόγους ανωτέρας βίας, μπορούν να κατατίθενται μετά το πρώτο εξάμηνο από την ημερομηνία έναρξης υλοποίησης του ερευνητικού σχεδίου, (η ημερομηνία υποβολής καθορίζεται από τον αριθμό πρωτοκόλλου

που θα αποδοθεί στο σχετικό εισερχόμενο έγγραφο).

Η έγκριση της τροποποίησης αποτελεί απαιτούμενο για την υλοποίηση και πληρωμή ενεργειών που προβλέπονται στο αίτημα τροποποίησης.

Σε περίπτωση που οι προτεινόμενες αλλαγές του ερευνητικού σχεδίου επηρεάζουν την αρχική αξιολόγηση και τη βαθμολόγηση των κριτηρίων επιλογής, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου επαναξιολογεί το ερευνητικό σχέδιο και εισηγείται στον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου την έκδοση εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης.

Σε περίπτωση που οι προτεινόμενες αλλαγές του ερευνητικού σχεδίου επηρεάζουν την αρχική αξιολόγηση και τη βαθμολόγηση των κριτηρίων επιλογής, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου επαναξιολογεί το ερευνητικό σχέδιο και εισηγείται στον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου την έκδοση εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης.

Σε περίπτωση που οι προτεινόμενες αλλαγές του ερευνητικού σχεδίου δεν επηρεάζουν την αρχική αξιολόγηση η ΕΥΔ εξετάζει το αίτημα και εισηγείται στον Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου την έκδοση εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης.

Οι τροποποιήσεις στοιχείων της εγκριτικής απόφασης ορίζονται στην επόμενη παράγραφο και εξετάζονται από την ΕΥΔ, μέσω των διαδικασιών του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ).

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται στους Δικαιούχους με ευθύνη της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Ο δικαιούχος δύναται να μην υποβάλλει αίτημα τροποποίησης σε περίπτωση επουσιωδών αλλαγών, οι οποίες δεν αποτελούν στοιχεία της εγκριτικής απόφασης. Η επιχείρηση δύναται να πραγματοποιεί τις προαναφερθείσες αλλαγές σε όλη την διάρκεια του έργου μέχρι την λήξη αυτού με ενημέρωση της αρμόδιας Υπηρεσίας της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και με την επιφύλαξη της επαλήθευσής τους.

Τροποποίηση επιμέρους στοιχείων της Απόφασης ένταξης είναι δυνατή εφόσον τηρούνται αθροιστικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- παρέχεται επαρκής τεκμηρίωση για την αναγκαιότητα των προτεινόμενων μεταβολών των στοιχείων του έργου ως προς την ομαλή υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου και την επίτευξη των στόχων του
- δεν αλλοιώνονται η φύση και οι στόχοι του έργου
- δεν μεταβάλλονται στοιχεία με τρόπο που να ακυρώνονται η επιλεξιμότητα ή/ και η θετική αξιολόγηση της Αίτησης Χρηματοδότησης, βάσει των κριτηρίων της παρούσας Πρόσκλησης
- δεν αυξάνεται το ποσό της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης του έργου, καθώς επίσης και δεν μειώνεται ο προϋπολογισμός του έργου κάτω του ορίου των 30.000 €.
- τηρούνται τα μέγιστα ποσοστά και ποσά των κατηγοριών δαπανών στο προτεινόμενο προϋπολογισμό όπως ορίζονται στην παρούσα Πρόσκληση

ΠΡΟΣΟΧΗ: Σε κάθε περίπτωση και προκειμένου οποιαδήποτε τροποποίηση της

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

πράξης πρέπει να πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που διασφαλίζουν την επιλεξιμότητα και τη θετική αξιολόγησή της, βάσει των κριτηρίων της εκάστοτε Πρόσκλησης / Προκήρυξης.

Οι τροποποιήσεις που επιτρέπεται να πραγματοποιηθούν από τους δικαιούχους έργων της παρούσας Πρόσκλησης ανήκουν στις ακόλουθες κατηγορίες :

12.2. Τροποποιήσεις στοιχείων εγκριτικής απόφασης

Ως τροποποιήσεις στοιχείων της εγκριτικής απόφασης , που εξετάζονται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και αποτελούν τροποποιήσεις μείζονος σημασίας είναι οι παρακάτω:

- Παράταση χρονικής διάρκειας ερευνητικού σχεδίου
- Αντικατάσταση δικαιούχου συνεργατικού έργου (και ανάλογη επικαιροποίηση / αντικατάσταση του συμφωνητικού συνεργασίας)
- Αντικατάσταση υπεργολάβου παροχής υπηρεσιών έρευνας επί συμβάσει που έχει αξιολογηθεί στο πλαίσιο της αξιολόγησης της Αίτησης Χρηματοδότησης (όχι φυσικά πρόσωπα)
- Αντικατάσταση Επιστημονικού Υπεύθυνου Έργου
- Μεταβίβαση ή αντικατάσταση πάγιων περιουσιακών στοιχείων, οι αποσβέσεις των οποίων ενισχύονται στο πλαίσιο του έργου.
- Τροποποίηση στοιχείων που επηρεάζουν σημαντικά την έκταση και τον τρόπο υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου (π.χ. εφαρμογή τεχνικών / μεθοδολογίας εκτέλεσης χαμηλότερης τεχνολογικής στάθμησης, περιορισμός των προβλεπόμενων παραδοτέων. συρρίκνωση των εξεταζόμενων από την έρευνα παραμέτρων)
- Τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου που επηρεάζει επιμέρους στοιχεία του αρχικώς εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού δικαιούχου του έργου σε ποσοστό μεγαλύτερο του 25% (π.χ. μεταφορά δαπάνης μεταξύ κατηγοριών δαπανών ή ενοτήτων εργασίας με την ίδια ή μικρότερη ένταση ενίσχυσης) ή μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη – με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την ένταξη- , αλλά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης, ποσού μεγαλύτερου του 5% επί του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου)
- Μεταβολή εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης σε ποσοστό >25%.

Επισήμανση: Σε κάθε περίπτωση για την τροποποίηση της πράξης πρέπει να πληρούνται όροι και προϋποθέσεις που διασφαλίζουν την επιλεξιμότητα και θετική αξιολόγηση της, βάσει των κριτηρίων της εκάστοτε Πρόσκλησης/ Προκήρυξης.

Όλες οι τροποποιήσεις, εκτός αυτών που πραγματοποιούνται με ευθύνη του δικαιούχου, όπως περιγράφονται στη παράγραφο 12.3 τελούν υπό την έγκριση της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Τα σχετικά αιτήματα θα πρέπει να συνοδεύονται από αναλυτική αιτιολόγηση σε σχέση με τις ανάγκες του φυσικού αντικειμένου του έργου που δημιουργούν την ανάγκη για την εκάστοτε τροποποίηση. Τα αιτήματα τροποποιήσεων δεν θα εξετάζονται έως ότου υποβληθούν όλα τα απαραίτητα συνοδευτικά στοιχεία και δικαιολογητικά που προβλέπονται από την παρούσα Ενότητα ή την Απόφαση χρηματοδότησης. Εφόσον υποβληθούν όλα τα απαραίτητα στοιχεία, η αρμόδια Υπηρεσία Διαχείρισης θα επεξεργάζεται τα αιτήματα

τροποποιήσεων και θα αποστέλλει ηλεκτρονικά τις σχετικές απαντητικές επιστολές ή/και τροποποιητικές αποφάσεις, όπου απαιτείται.

Σημειώνεται ότι στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης κάθε δικαιούχος ανά έργο μπορεί να υποβάλλει **μέχρι δύο (2) αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας.**

12.3. Τροποποιήσεις Ήσσονος Σημασίας

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του ερευνητικού σχεδίου, επιτρέπονται τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας ως ακολούθως :

- Αλλαγή υπεύθυνου έργου.
- Αλλαγή νομίμου εκπροσώπου.
- Αντικατάσταση μέλους της ομάδας έργου από ένα ή περισσότερα μέλη με ισότιμα προσόντα
- Μεταβολή επωνυμίας ή/και νομικής μορφής της επιχείρησης.
- Μεταβολή εταιρικής / μετοχικής σύνθεσης σε ποσοστό έως 25%
- Αλλαγή χρηματοδοτικού σχήματος μόνο σε περίπτωση ενσωμάτωσης τραπεζικού δανεισμού (σε περίπτωση κατάργησης τραπεζικού δανεισμού δεν απαιτείται τροποποίηση.).
- Αλλαγή έδρας επιχείρησης ή/και τόπου εγκατάστασης εντός της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.
- Αλλαγή προμηθευτή.
- Τροποποίηση του οικονομικού αντικειμένου που επηρεάζει επιμέρους στοιχεία του αρχικώς εγκεκριμένου συνολικού προϋπολογισμού δικαιούχου του έργου σε ποσοστό μικρότερο του 25% (π.χ. μεταφορά δαπάνης μεταξύ κατηγοριών δαπανών ή ενοτήτων εργασίας του δικαιούχου με την ίδια ή μικρότερη ένταση ενίσχυσης, μεταφορά κονδυλίων σε μη εγκεκριμένη – με μηδενικό προϋπολογισμό κατά την ένταξη - αλλά επιλέξιμη κατηγορία δαπάνης, ποσού μέχρι 5% του συνολικού προϋπολογισμού του δικαιούχου)
- Αλλαγή δαπάνης/δαπανών του ερευνητικού σχεδίου, με νέα/νέες δαπάνες εντός της ίδιας Κατηγορίας δαπανών για τις οποίες, τις νέες δαπάνες, τεκμηριώνεται σωρευτικά ότι:
  - υπακούουν στους κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών της κατηγορίας
  - εξυπηρετούν καλύτερα τις ανάγκες της επένδυσης

Διευκρινίζεται ότι τέτοιες αλλαγές δαπανών μπορούν να ενσωματώνονται στο αίτημα επαλήθευσης / πιστοποίησης και να εξετάζονται απευθείας με αυτό χωρίς να απαιτείται η υποβολή σχετικού αιτήματος τροποποίησης.

Οι τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας μπορούν να πραγματοποιηθούν με ευθύνη των δικαιούχων σε όλη τη διάρκεια του έργου χωρίς προηγούμενη έγκριση. Συνοδεύουν τα αντίστοιχα αίτημα επαλήθευσης – πιστοποίησης, και υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ, όπου και αποτυπώνονται με ευδιάκριτο τρόπο οι προτεινόμενες αλλαγές σε σχέση με το εκάστοτε ισχύοντα στοιχείο της Απόφασης Ένταξης. Η αποδοχή τους τελεί υπό την έγκριση του οργάνου που διενεργεί της επαλήθευση – πιστοποίηση, και το οποίο εξετάζει την πλήρωση

των προϋποθέσεων που αναφέρονται ανωτέρω για το χαρακτηρισμό κάποιας τροποποίησης ως ήσσονος σημασίας και τη συμμόρφωσή τους με τους υπόλοιπους όρους της παρούσας Πρόσκλησης.

Σε κάθε περίπτωση οι δικαιούχοι των ενισχύσεων φέρουν την ευθύνη οι ως άνω τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας να μην οδηγούν σε απόκλιση από τους όρους και τα κριτήρια της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης χρηματοδότησης της ερευνητικής πρότασης.

12.4. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Δεν επιτρέπονται οι παρακάτω τροποποιήσεις:

- Τροποποίηση της **ημερομηνίας έναρξης** του έργου και της ημερομηνίας επιλεξιμότητας δαπανών, εφόσον έχει εκδοθεί η απόφαση ένταξης. Σε κάθε περίπτωση η έναρξη του έργου πρέπει να είναι μεταγενέστερη της ημερομηνίας αίτησης στην παρούσα πρόσκληση.
- **Αύξηση της ενίσχυσης** (δημόσιας δαπάνης) του Αναδόχου φορέα – Εταίρου
- **Τροποποίηση στοιχείων του φυσικού αντικείμενου** του ερευνητικού σχεδίου, η οποία επηρεάζει τη φύση και τους στόχους του ερευνητικού στοιχείου και τους όρους και προϋποθέσεις της προκήρυξης.
- **Τροποποίηση στοιχείων του προϋπολογισμού, όταν περιλαμβάνει αυξομείωση** ανά κατηγορία δαπάνης μεγαλύτερη του 30% του συνολικού προϋπολογισμού.
- **Προσθήκη νέας κατηγορίας δαπανών**, μη προβλεπόμενη κατά την υποβολή της πρότασης, μεγαλύτερη του 5% του συνολικού προϋπολογισμού του ερευνητικού σχεδίου.

13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την σύνταξη της Έκθεσης Επαλήθευσης των συνολικών στοιχείων της Πράξης, και με βάση τα αποτελέσματά της και την σύνταξη της έκθεσης πιστοποίησης, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου προβαίνει στη σύνταξη της Βεβαίωσης Ολοκλήρωσης Πράξης μέσω του ΠΣΚΕ, την οποία κοινοποιεί στο Δικαιούχο.

Με τη Βεβαίωση αυτή:

- ✓ βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου της Πράξης (τα παραδοτέα, η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών και των στόχων της Πράξης).
- ✓ βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του οικονομικού αντικείμενου του Δικαιούχου και αποτυπώνεται το τελικό αποτέλεσμα της επαλήθευσης δαπανών (συνολική δαπάνη και αντιστοιχούσα δημόσια δαπάνη) όλων των προηγούμενων ενδιάμεσων Αιτημάτων Πληρωμής καθώς και του τελικού Αιτήματος.
- ✓ ορίζεται το τελικό καταβλητέο ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και αποτυπώνονται ποσά που ενδεχόμενα έχουν ήδη καταβληθεί καθώς και το υπολειπόμενο προς καταβολή ποσό.
- ✓ καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης.
- ✓ βεβαιώνεται η έκδοση των αδειών που προβλέπονται από το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο.
- ✓ διαπιστώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του Δικαιούχου που τίθενται στην απόφαση ένταξης Χρηματοδότησης και ειδικότερα δημοσιότητας και ΑΜΕΑ και υποβολής

απαιτούμενων στοιχείων.

- ✓ διαπιστώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.).
- ✓ καθορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης κάθε Μακροχρόνιας Υποχρέωσης του Δικαιούχου, όπως αυτές έχουν προδιαγραφεί στην απόφαση ένταξης.

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου κοινοποιεί τη Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης στον δικαιούχο. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

Επισημαίνονται τα εξής :

1. Ως ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου θα λαμβάνεται η ημερομηνία στην οποία πραγματοποιήθηκε η τελευταία ενέργεια από πλευράς δικαιούχου που αφορούσε στην ολοκλήρωση του έργου του.

2. Σε περίπτωση που κατά την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου δεν είναι διαθέσιμη η εν ισχύ άδεια λειτουργίας, το έργο παραλαμβάνεται με την προσκόμιση, κατ' ελάχιστον, της υποβληθείσας στον αρμόδιο φορέα αίτησης έκδοσης/ανανέωσης της άδειας λειτουργίας. Η νέα ή η ανανεωμένη άδεια είναι υποχρεωτικό να προσκομισθεί από τον δικαιούχο στην ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου το αργότερο μέχρι και έξι (6) μήνες από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου. Ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει εμπρόθεσμα την ΕΥΔ τόσο για την έκδοση της νέας/ανανεωμένης άδειας όσο και για πιθανές εμπλοκές ή καθυστερήσεις στη διαδικασία.

3. Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων.

Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των ως άνω προϋποθέσεων, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο μέτρων.

13.1. Δείκτες επιτυχίας της παρούσας δράσης

Οι δείκτες που χαρακτηρίζουν τη δράση είναι οι ακόλουθοι:

- **ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΚΡΟΩΝ**

CO02 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις

CO01 Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη

CO26 Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα

CO28 Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην αγορά

- **ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ**

T2802 Επιχειρηματικές δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη (ως ποσοστό του Περιφερειακού ΑΕΠ)

14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

14.1. Υποχρεώσεις κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου

Οι δικαιούχοι των οποίων τα έργα χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, πρέπει να τηρούν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

- i. να τηρούν τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα πρόσκληση και στην Απόφαση ένταξης
- ii. να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση του έργου και ιδίως όσον αφορά το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων, κρατικών ενισχύσεων, την αειφόρο ανάπτυξη, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες (ΕΕ 1303/2013/17.12.2013, Άρθρο 7)
- iii. να μην μεταβάλουν την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους, χωρίς ενημέρωση της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου
- iv. να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για το έργο ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται
- v. να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) με τα δεδομένα και έγγραφα του έργου που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων
- vi. να μην λαμβάνουν ενίσχυση από άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα για την υλοποίηση του έργου ή τμήματος αυτού ή/και τμήματος των επιλέξιμων δαπανών κατά παράβαση των περιορισμών σώρευσης κρατικών ενισχύσεων
- vii. να μην μεταβιβάζουν ή αντικαθιστούν, χωρίς την έγκριση της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, πάγια περιουσιακά στοιχεία, οι αποσβέσεις των οποίων έχουν ενισχυθεί
- viii. να τοποθετούν αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και να ενημερώνει τους συμμετέχοντες στο έργο σχετικά με τη συγχρηματοδότηση του έργου από το ΕΤΠΑ και την υλοποίησή του στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο που χρησιμοποιείται κατά την υλοποίηση του έργου ή παράγεται στο πλαίσιο του έργου.
- ix. να κάνουν αναφορά στη χρηματοδότηση του έργου από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους μέσω της παρούσας Πρόσκλησης, χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεκτικό, αλλά και τα σχετικά λογότυπα που θα τους υποδειχθούν από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου σε κάθε είδους ενέργεια δημοσιότητας που αφορά στο έργο (π.χ. ανακοινώσεις στον έντυπο και ηλεκτρονικό τύπο, παρουσιάσεις σε ημερίδες και συνέδρια, επιστημονικές εργασίες σε εθνικά και διεθνή περιοδικά, εκδηλώσεις), καθώς και με την ανάρτηση στον δικτυακό τόπο τους
- x. να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, στις διαδικτυακές πύλες www.pepba.gr, www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 και στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.

14.2. Υποχρεώσεις μετά την ολοκλήρωση του έργου

Ι) Υποχρεώσεις που αφορούν όλους τους Δικαιούχους Φορείς

α) Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση των όρων που προβλέπονται στην παρούσα πρόσκληση και την Απόφαση Ένταξης

β) Ο δικαιούχος δεν μπορεί να ενισχυθεί από άλλο Εθνικό ή Κοινοτικό Πρόγραμμα για την υλοποίηση της ίδιας πρότασης ή τμήματος αυτής.

γ) Οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται και με κατάλληλο μηχανισμό να διασφαλίζεται η μη ενίσχυση μη επιλέξιμων δραστηριοτήτων σε περίπτωση μεικτής δραστηριότητας

δ) Οι Δικαιούχοι υποχρεούνται να λειτουργούν για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης της επένδυσης στη Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου. Σε αντίθετη περίπτωση επιβάλλεται αναλογική προς τους χρόνους τήρησης του παρόντος, επιστροφή της δημόσιας επιχορήγησης.

Για τον έλεγχο των μακροχρονίων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος, πρέπει να αποστέλλει στην Δ.Α. όλα τα σχετικά έγγραφα που ζητούνται εγγράφως από αυτήν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών επιβάλλεται επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

Ο δικαιούχος, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Δ.Α. ή/και με άλλα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, οφείλει να παράσχει κάθε στοιχείο και πληροφορία που αφορούν στο έργο ακόμα και μετά τη λήξη της Δράσης ώστε να εξασφαλιστεί η δυνατότητα αποτίμησης και αξιολόγησης της Δράσης και να υποστηριχθεί ο σχεδιασμός μελλοντικών παρόμοιων Δράσεων.

Όλα τα δικαιολογητικά και παραστατικά στοιχεία των δαπανών του έργου τηρούνται από τους δικαιούχους σε ειδική μερίδα καθ' όλη τη διάρκεια του έργου, αλλά και στη συνέχεια για τέσσερα (4) χρόνια από την ημερομηνία καταβολής της τελευταίας δόσης της επιχορήγησης και τίθενται στη διάθεση των αρμοδίων οργάνων του Δημοσίου, της ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου, της ΕΔΕΛ ή των αρμοδίων οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφόσον ζητηθεί σχετικός έλεγχος και τούτο ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της παραγωγικής επένδυσης.

Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικυρωμένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή. Σημειώνεται ότι, ο χρόνος διατήρησης των παραστατικών δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το χρόνο παραγραφής της αξίωσης του Δημοσίου για την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.

Η επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών της δημόσιας επιχορήγησης από τον δικαιούχο της ενίσχυσης σε όλες τις περιπτώσεις γίνεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής τους, σύμφωνα με την ΚΥΑ 126829 ΕΥΘΥ 1217(1) (ΦΕΚ 2784 Β', 21-12-2015)

14.3. Εξέταση τήρησης υποχρεώσεων δικαιούχων

Η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου αναλαμβάνει όλες τις ενέργειες, οι οποίες απαιτούνται για την παρακολούθηση της τήρησης των υποχρεώσεων των δικαιούχων και για το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα που εκτείνεται και μετά την ολοκλήρωση των έργων σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου. Η ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου τηρεί επίσης λεπτομερείς φακέλους των έργων για μία δεκαετία μετά την ολοκλήρωση των έργων.

Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου που είναι ένα σύνολο διοικητικών αρχών που βρίσκονται σε αλληλεξάρτηση, διαρθρωμένων με συγκεκριμένη οργανωτική δομή, αναπτύσσει επί μέρους δραστηριότητες με αντικειμενικό σκοπό τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πόρων (οικονομία αποτελεσματικότητα, αποδοτικότητα).

Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται με διοικητική επαλήθευση επί τη βάση δείγματος που επιτρέπει την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων και με βάση τα υποβληθέντα από το δικαιούχο δικαιολογητικά που επιτρέπουν την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των ή βάση διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων.

Επίσης, είναι δυνατή η διενέργεια και επιτόπιων επαληθεύσεων εκ μέρους της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου. Η συχνότητα και το πεδίο κάλυψης των επιτόπιων επαληθεύσεων είναι οπωσδήποτε ανάλογα προς το ποσό της δημόσιας στήριξης στην πράξη και προς το επίπεδο κινδύνου που εντοπίζεται κατά τις εν λόγω επαληθεύσεις και λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα, συμπεράσματα, συστάσεις και τους λογιστικούς ελέγχους που διενεργεί η αρχή ελέγχου για το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου συνολικά.

Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση πέραν της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση έκαστου έργου.

Για τη διοικητική επαλήθευση ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει τα δικαιολογητικά, τα οποία θα ζητηθούν, εγγράφως (βλ. σχετικά τα άρθρα 124 και 125 του Κανονισμού 1303/2013).

Μέσα σε έξι μήνες από την λήξη του προγράμματος ή έργου ο χρηματοδοτούμενος υποχρεούται να δηλώσει στη ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου τον τρόπο με τον οποίο πρόκειται να χρησιμοποιήσει τα αποτελέσματα αυτού. Σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης υποβολής της παραπάνω δήλωσης, το Δημόσιο μπορεί να αξιοποιεί ή να εκμεταλλεύεται το ίδιο ή μέσω τρίτων, τα αποτελέσματα αυτά ελεύθερα.

14.4. Επιβολή κυρώσεων

Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων εφαρμόζονται οι προβλεπόμενες από τους όρους της απόφασης χρηματοδότησης – ένταξης και την παρούσα πρόσκληση κυρώσεις.

Όσον αφορά την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου συντάσσει ετήσιο πρόγραμμα επαληθεύσεων και ενημερώνει τους δικαιούχους που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό να υποβάλλουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων τους. Ο έλεγχος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων τους γίνεται μέσω του ΠΚΣΕ.

Τα στοιχεία που υποβάλλουν οι δικαιούχοι επαληθεύονται διοικητικά στο σύνολό τους. Όπου είναι δυνατόν, μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του δικαιούχου.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης που συμπληρώνεται από

την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο δικαιούχος δύναται να υποβάλλει στην ΕΥΔ εγγράφως τις αντιρρήσεις του, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή του Εντύπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων (ΣΔΕ, ΔΙΙ_11_ΚΕ : Επαλήθευση μακροχρόνιων υποχρεώσεων (πράξεις ΚΕ)), το οποίο αποτελεί τυποποιημένο έντυπο που παράγεται από το ΠΣΚΕ.

Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου (το όργανο επαλήθευσης και το όργανο έγκρισης τους) εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης.

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής των, το Έντυπο οριστικοποιείται.

Σε περίπτωση που προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 33 του ν. 4314/2014, το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του στην αρμόδια ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Καν. (ΕΚ) 794/2004 της Ε.Ε. όπως κάθε φορά ισχύει.

Οι ανωτέρω διοικητικές ή επιτόπιες επαληθεύσεις για την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων διενεργούνται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην με αρ. 126829/ΕΥΘΥ 1217/8-12-2015 (Β2784) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίησης προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020», σύμφωνα με το αρ. 21 του Ν. 4314/2014 και σύμφωνα με το άρθρο 125 παρ. 4,5,6 και 71 του Καν. 1303/2013.

15. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Για αναλυτικότερες πληροφορίες για την πρόσκληση και την υποβολή προτάσεων και άλλες διευκρινίσεις δίνονται στην **Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου**, αρμόδιο στέλεχος: **Δρ Θεολόγος Δ. Αθανασέλης** Τηλ: **2251352017** E-mail: **athanaselis@mou.gr**, URL: <http://www.pepba.gr>. Παράλληλα θα λειτουργήσει σχετικό ηλεκτρονικό helpdesk στην ιστοσελίδα της ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Η ηλεκτρονική υποβολή των προτάσεων γίνεται στο www.ependyseis.gr

Για τεχνικά θέματα του ΠΣΚΕ οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDASK (γραφείο υποστήριξης) που λειτουργεί η ΜΟΔ, τηλ: 210-7787940, **support@mou.gr** (ώρες γραφείου 09:00 – 17:00)

16. ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ – ΔΙΑΚΟΠΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΑΝΑΚΤΗΣΗ

Σε ότι αφορά σε παρατυπίες, διακοπή της ενίσχυσης καθώς και σε ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο Άρθρο 22 του Ν. 4314/2014 (Α 265) ως ισχύει και στην υπ. αριθμ. 126829/ΕΥΘΥ 1217/08.12.2015 (Β2784) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών «Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014–2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014»

Σημειώνεται ότι η ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, στο πλαίσιο της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Πολιτικής για την καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις θα διαβιβάζει στοιχεία που περιέχουν υπόνοια απάτης στις αρμόδιες αρχές. Λεπτομερής αναφορά για την «Καταπολέμηση της απάτης στις διαρθρωτικές δράσεις» υπάρχει στην ιστοσελίδα του ΕΣΠΑ (www.espa.gr) και συγκεκριμένα στον σύνδεσμο <https://www.espa.gr/el/Pages/staticAntiFraudPolicy.aspx>.

17. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.1 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 1 (Προκύπτει από την ηλεκτρονική καταχώρηση στο ΠΣΚΕ των σχετικών πεδίων από τον δυνητικό δικαιούχο)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2 ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 2 ((Υποβάλλεται σε pdf αρχείο συνημμένο στην ηλεκτρονική υποβολή στο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ – ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΕΞΥΠΝΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII : ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII : ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙX : ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X : ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βόρειο Αιγαίο 2014-2020

ΕΥΔ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.1 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΕΤΑΙ ΕΝΤΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και
φορέων έρευνας και καινοτομίας

Φόρμα Υποβολής

Κωδικός πράξης:

Δικαιούχος:

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ

Α/Α Φορέα - Επιχείρησης	
Συντονιστής	
Είδος Φορέα	
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Είδος Επιχείρησης	
Α.Φ.Μ. (Δεν συμπληρώνεται για τις Υπό Σύσταση Επιχειρήσεις)	
Υ.Α.Τ. (εκτός Ελλάδος)	
Επωνυμία Δικαιούχου	
Επωνυμία Δικαιούχου (Αγγλικά)	
Έμφάνιση Ονομασίας Φορέα στα "Επισυναπτόμενα Έγγραφα"	Προκύπτει αυτόματα από το σύστημα
Συνοπτική Παρουσίαση Δικαιούχου Φορέα	
Διακριτικός Τίτλος Δικαιούχου	
Ημερομηνία έναρξης εργασιών επιχείρησης (Βάσει έναρξης από ΔΟΥ)	
Νομική Μορφή	Επιλογή από λίστα
Δ.Ο.Υ.	Επιλογή από λίστα
Αντικείμενο δραστηριότητας	
Είδος Βιβλίων	Επιλογή από λίστα
Μέγεθος Επιχείρησης - Φορέα	Επιλογή από λίστα
Επωνυμία Κύριου Φορέα στον οποίο ανήκει	Επιλογή από λίστα
Η επιχείρηση είναι εξωχώρια (offshore)	ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ (ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΗΝ NUTS Level II Κωδικοποίηση)	
Χώρα	Επιλογή από λίστα
Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	Επιλογή από λίστα
Οδός - Αριθμός	
Τοποθεσία	
Ταχ. Κωδικός	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Ιστοχώρος (Website)	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	

2. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Δικαιούχος	Επιλογή από λίστα
Νόμιμος Εκπρόσωπος	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Υπεύθυνος Έργου/Επιστημονικός Υπεύθυνος Έργου	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Υπεύθυνος Συντονισμού και Επικοινωνίας Έργου (Συμπληρώνετε μόνο για ερευνητικά έργα RIS)	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Επώνυμο	
Όνομα	
Α.Φ.Μ.	
Θέση στο Φορέα	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	
Χώρα	Επιλογή από λίστα
Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	Επιλογή από λίστα
Ταχ. Κωδικός	
Οδός - Αριθμός	
Τοποθεσία	
Τηλέφωνο (Σταθερό)	
Τηλέφωνο (Κινητό)	
Fax	
e-mail	

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΕΤΟΧΩΝ Ή ΕΤΑΙΡΩΝ ΤΟΥ ΦΟΡΕΑ/ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
Δικαιούχος	Επιλογή από λίστα
Είδος Προσώπου (Μετόχου)	Νομικό Πρόσωπο/Φυσικό πρόσωπο
Μέτοχος εκτός Ελλάδας	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Α.Φ.Μ. Μετόχου	
V.A.T.	
Δ.Ο.Υ.	Επιλογή από λίστα

Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Θέση Εταίρου ή Μετόχου στον Φορέα	
Όνοματεπώνυμο ή Επωνυμία	
Α.Δ.Τ./Διαβατήριο	
Έτος Ίδρυσης Επιχείρησης	
Όνοματεπώνυμο Νόμιμου Εκπρόσωπου	
Α.Φ.Μ. Νομίμου Εκπροσώπου	
Θέση Εταίρου ή Μετόχου στον Φορέα	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	
Χώρα Εγκατάστασης / Διαμονής	Επιλογή από λίστα
Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	Επιλογή από λίστα
Οδός - Αριθμός	
Ταχ.Κωδικός	
Πόλη	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	

4. ΚΩΔΙΚΟΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ (Κ.Α.Δ) ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΘΑ ΚΑΤΑΤΑΧΘΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΗ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Δικαιούχος	Επιλογή από λίστα
Κύριος Κ.Α.Δ.	Επιλογή
Κ.Α.Δ. Επένδυσης	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Κ.Α.Δ.	Επιλογή από λίστα
Είναι ο ΦΠΑ ανακτήσιμος;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Ημερομηνία Ενεργοποίησης	

5. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ

Τίτλος Πράξης	
Τίτλος Πράξης (Αγγλικά)	
Είδος Επένδυσης	Επιλογή από λίστα
Διάρκεια σε μήνες	

6. ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ

A/A	
Δικαιούχος	Επιλογή από λίστα
Δημοτική-Τοπική Κοινότητα	Επιλογή από λίστα
Τοποθεσία	

Οδός - Αριθμός	
Ταχ.Κωδικός	

7. ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ (ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ)

Τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων για τη δημοσιότητα, την πληροφόρηση και τη διάχυση των αποτελεσμάτων	
1. Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το επιχειρηματικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης	ΝΑΙ/ΟΧΙ
2. Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει τους εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις κατά το στάδιο της πρόσκλησης, της απόφασης ένταξης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	
3.1 ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗΣ (ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ Η ΑΛΛΕΣ ΑΝΑΛΟΓΑ ΤΙ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ) ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΑΜΕΑ, Η ΕΦΟΣΟΝ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΟΥΝ;	ΝΑΙ/ΔΕΝ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ
3.2 ΕΙΔΟΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑμεΑ ΠΟΥ ΔΙΑΘΕΤΕΙ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ Ή ΠΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙ (Περιγραφή)	
3.3 Η ΠΡΑΞΗ ΣΥΝΕΚΤΙΜΑ ΚΑΙ ΠΡΟΑΣΠΙΖΕΙ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΑΝΔΡΩΝ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΩΝ;	ΝΑΙ/ΔΕΝ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ
3.4 Η ΠΡΑΞΗ ΑΠΟΤΡΕΠΕΙ ΚΑΘΕ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΛΟΓΩ ΦΥΛΟΥ, ΦΥΛΗΣ, ΕΘΝΟΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ, ΘΡΗΣΚΕΙΑΣ, ΠΕΠΟΙΘΗΣΕΩΝ, ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ, ΗΛΙΚΙΑΣ, ΓΕΝΕΤΗΣΙΟΥ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ;	ΝΑΙ/ΔΕΝ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ
3.5 Η ΠΡΑΞΗ ΣΕΒΕΤΑΙ ΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΣΦΑΛΙΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ, ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΠΟΡΩΝ, ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΥ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ, ΟΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ;	ΝΑΙ/ΔΕΝ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ

8. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

1 Περιγραφή της προτεινόμενης επένδυσης - Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	
2 Επικοινωνιακή περιγραφή της επένδυσης - Σύντομη περιγραφή	
3 Μεθοδολογία υλοποίησης έργου	
4 Αναμενόμενα αποτελέσματα	
5 Στόχοι της επένδυσης	
6 Δραστηριότητες επικοινωνίας και δημοσιότητας της επένδυσης	
7 Κρισιμότητα επένδυσης	
8 Προστιθέμενη αξία επένδυσης	
9 Τρόποι επίτευξης στόχων επένδυσης	
10 Αναμενόμενα οφέλη από την επένδυση	
11 Καταγραφή αριθμού των νέων θέσεων απασχόλησης οι οποίες θα δημιουργηθούν (Οι θέσεις απασχόλησης είναι εξαρτημένες εργασίας και υπολογίζονται σε ΕΜΕ (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας))	

9. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΕΡΓΟΥ) ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ

Δικαιούχος	Επιλογή από λίστα
Κατηγορία Επιλέξιμης Δαπάνης	Επιλογή από λίστα
Καθεστώς ενίσχυσης	Επιλογή από λίστα
Κ.Α.Δ.	Επιλογή από λίστα
Τόπος Υλοποίησης	Επιλογή από λίστα
Είδος δαπάνης	Επιλογή από λίστα
Ένταση Ενίσχυσης (%)	
Επιλέξιμο ποσό (€)	
Μη Επιλέξιμο ποσό (€)	
Ποσό Φ.Π.Α.	
Δημόσια Δαπάνη (€)	Προκύπτει αυτόματα από το σύστημα
Τεκμηρίωση	

10. ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

(Προκύπτει αυτόματα από το σύστημα)

Κατηγορία Δαπάνης	Συνολικό Κόστος(€)	Μη Επιλέξιμο Κόστος(€)	Επιλέξιμο Κόστος(€)	Δημόσια Δαπάνη (€)
Συνολικά				

11. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Χρηματοδότηση	Ποσό (€)	% του συνολικού π/υ
A. Ιδιωτική συμμετοχή (A1+A2)		Προκύπτει αυτόματα από το σύστημα
A1. Ίδια κεφάλαια		
A2. Δάνεια		
B. Αιτούμενη Επιχορήγηση		Προκύπτει αυτόματα από το σύστημα
Γ. Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός		
Δ. Μη Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός		Προκύπτει αυτόματα από το σύστημα
Συνολικός Προϋπολογισμός (Γ+Δ)		

12. ΔΕΙΚΤΕΣ

	Τιμή
CO01 - Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν στήριξη	
CO28 - Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν ενίσχυση για να εισάγουν νέα προϊόντα στην αγορά	
CO02 - Παραγωγικές επενδύσεις: Αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις	
CO26 - Έρευνα, καινοτομία: Αριθμός επιχειρήσεων που συνεργάζονται με ερευνητικά ιδρύματα	

13. ΑΠΟΔΟΧΗ ΌΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ

<p>Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται προς την διαχειριστική αρχή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη διεύθυνση email που έχει δηλώσει στο σημείο Έντυπο Υποβολής, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών. Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ Α΄ 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα σχετικά δικαιολογητικά. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.</p> <p>Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης</p>	
Αποδέχομαι όλους τους παραπάνω όρους	ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

14. Συνημμένα Έγγραφα

Αρχείο	Μέγεθος	Περιγραφή	Σχόλια

Ημερομηνία:
Υπογραφή

Σφραγίδα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2 ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΑΞΗΣ ΜΕΡΟΣ 2

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

«Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου»

ΔΡΑΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1.β.3

«Ενίσχυση των συμφωνητικών συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων και φορέων έρευνας και καινοτομίας»

**ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ
ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ**

ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΕΡΓΟΥ)

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.2

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

**ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΠΟΥ ΚΑΤΑΧΩΡΕΙΤΑΙ ΣΤΟ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ**

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ (στα αγγλικά)

ΑΚΡΩΝΥΜΙΟ

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΟΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	
ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΤΟΜΕΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ (όπως περιγράφεται στην αναλυτική πρόσκληση της δράσης – Παράρτημα VI)	

ΠΡΟΣΟΧΗ : Όλα τα παρακάτω αναφερόμενα στοιχεία θα πρέπει να συμφωνούν με τα συμπληρωμένα στοιχεία στο ΠΣΚΕ. Σε περίπτωση διαφορών ισχύουν αυτά που αναφέρονται στις φόρμες του ΠΣΚΕ.

2. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ**2.1 ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΗ ΣΥΜΠΡΑΞΗ**

(Εφόσον δικαιούχος είναι μία μόνο ΜΜΕ επιχείρηση τότε αυτή είναι και ο συντονιστής και τα στοιχεία συμπληρώνονται μία μόνο φορά)

(ο πίνακας πρέπει να συμπληρωθεί για κάθε μια από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις στο επενδυτικό σχέδιο)

A/A Φορέα	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ ΕΠΩΝΥΜΙΑΣ	ΕΙΔΟΣ ΦΟΡΕΑ ¹
1. Συντονιστής ²			

2.2.Α ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	
ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ
	ΠΟΛΗ
	ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ	
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΙΝΗΤΟ	
FAX	
e-mail	

¹ Επιχείρηση

² Ο Συντονιστής Φορέας πρέπει να είναι η επιχείρηση με το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στον Π/Υ της πράξης

2.2.Β ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ³

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ		
ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ		
ΘΕΣΗ ΣΤΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟ		
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	ΟΔΟΣ – ΑΡΙΘΜΟΣ	
	ΠΟΛΗ	
	ΤΑΧ. ΚΩΔΙΚΟΣ	
ΤΗΛΕΦΩΝΟ		
ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΚΙΝΗΤΟ		
FAX		
e-mail		

3. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ**3.1. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ****3.1.Α ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

Προσοχή : Τα στοιχεία της παραγράφου 3.1.Α αναπαράγονται και συμπληρώνονται τόσες φορές όσες είναι και οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη σύμπραξη (εφόσον συμμετέχουν περισσότερες από μία επιχειρήσεις) για κάθε επιχείρηση ξεχωριστά.

Στοιχεία Ταυτότητας Επιχείρησης		
A/A Φορέα		
Είδος Φορέα	Επιχείρηση	
ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ		
Επωνυμία Φορέα		
Συντομογραφία Φορέα		
Διακριτικός Τίτλος Φορέα		
Συνοπτική Παρουσίαση Δικαιούχου Φορέα		
A.Φ.Μ.	V.A.T.	
Δ.Ο.Υ.		
ΧΩΡΑ		
Ημερομηνία Ίδρυσης		
Νομική Μορφή		

Υφιστάμενο αντικείμενο κύριας δραστηριότητας	
Μέγεθος Επιχείρησης (Μικρή, Μεσαία, Μεγάλη)	
Εάν η απάντηση στην προηγούμενο ερώτηση είναι "Άλλη" προσδιορίστε	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	
Οδός - Αριθμός	
Πόλη	
Ταχ. Κωδικός	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Fax	
Ιστοχώρος (Website)	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	
Άλλη Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	
ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δημοτική - Τοπική Κοινότητα	
Οδός - Αριθμός	
Πόλη	
Ταχ. Κωδικός	
Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Fax	
Ιστοχώρος (Website)	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	
Άλλη Ηλεκτρονική Διεύθυνση (e-mail)	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ – ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
<i>Συμπληρώνεται το σύνολο των στοιχείων για κάθε φορέα τύπου Επιχείρηση</i>	
<i>(Συμπεριλαμβάνονται και τα στοιχεία συνδεδεμένων και συνεργαζομένων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ)</i>	
Επωνυμία Επιχείρησης	

Στοιχεία	Οικονομικό Έτος ν ⁴	Οικονομικό Έτος ν-1	Οικονομικό Έτος ν-2
Περίοδος από - έως			
Συνολικός κύκλος εργασιών (σε €)			
Σύνολο Ενεργητικού (σε €)			
Σύνολο Ετήσιου Ισολογισμού (σε €)			
Αξία Εξαγωγών (σε €)			
Κέρδη προ φόρων τόκων & αποσβέσεων (σε €)			
Κέρδη μετά φόρων (σε €)			
Αριθμός Απασχολούμενων (σε Ετήσιες Μονάδες Εργασίας)			
Ιδιωτική Συμμετοχή για τη χρηματοδότηση Ερευνητικών Προγραμμάτων (σε €)			

ΠΗΓΕΣ ΚΑΛΥΨΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Περιγράψτε με σαφήνεια τους τρόπους με τους οποίους η επιχείρησή σας θα καλύψει την απαιτούμενη «ιδιωτική συμμετοχή» της προτεινόμενης επένδυσης.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

1	Σύντομο ιστορικό επιχείρησης	
2	Περιγραφή Στρατηγικής της επιχείρησης	
3	Ανάλυση επιχειρηματικής δραστηριότητας	
4	Διαδικασία οργάνωσης προσωπικού	
5	Συνοπτική παρουσίαση της παραγωγικής διαδικασίας	

Επιπλέον, εφόσον υπάρχουν, μνημονεύονται:

⁴ ν : η πιο πρόσφατα κλεισμένη διαχειριστική περίοδος

6	Παραγωγικά μέσα για έρευνα (προσωπικό, εξοπλισμός, κονδύλια) - Επίπεδα Τεχνολογικής Ετοιμότητας	
7	Συμμετοχές σε Ευρωπαϊκούς ή Διεθνείς διαγωνισμούς που διοργανώθηκαν από κοινοτικό, εθνικό, διεθνή ή εμπορικό φορέα και έχει βραβευτεί ή διακριθεί σε κάποια κατηγορία	
8	Εμπορικά Σήματα	
9	Συστήματα διασφάλισης Ποιότητας παραγωγικής διαδικασίας	
10	Συστήματα αυτοματοποίησης στην παραγωγή	
11	Συστήματα αυτοματοποίησης για τη παρακολούθηση και τον έλεγχο της "παραγωγικής" διαδικασίας	
12	Εξειδικευμένα Λογισμικά (ERP, CRM, Logistics, κ.α.)	
13	Ηλεκτρονικές πωλήσεις	
14	Αυτόματα συστήματα παραγγελιοληψίας (remote, κ.α.)	
15	Οργανωμένη προβολή (επαγγελματικοί οδηγοί, μηχανές αναζήτησης)	
16	Λειτουργία e-shop	
17	Εταιρική ιστοσελίδα	
18	Συμφωνητικά ή και Προσύμφωνα πώλησης νέων προϊόντων/ υπηρεσιών	

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	
Επωνυμία Φορέα (όπως έχει δηλωθεί στο έντυπο ηλεκτρονικής υποβολής στο ΠΣΚΕ)	
Διακριτικός Τίτλος Φορέα	
Κύριος ΚΑΔ Επιχείρησης (υφιστάμενος ΚΑΔ)	
Η επιχείρηση διαθέτει κύριο ή δευτερεύον ΚΑΔ που να σχετίζεται με τους επιλέξιμους θεματικούς τομείς της Πρόσκλησης της Δράσης	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν Ναι, επεξηγήσεις (υποχρεωτικά)	
Εκκρεμεί εις βάρος του φορέα εκτέλεση προηγούμενης απόφασης ανάκτησης της Ευρωπαϊκής επιτροπής για αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθείσες κρατικές ενισχύσεις;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν Ναι, αριθμός απόφασης ανάκτησης	
Είναι η επιχείρηση προβληματική, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Κανονισμού ΕΚ 651/2014 (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V της αναλυτικής πρόσκλησης της Δράσης);	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν Ναι, επεξηγήσεις (προαιρετικά)	
Η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν Ναι, επεξηγήσεις (προαιρετικά)	
Η επιχείρηση βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Ο φορέας έχει κάνει έναρξη εργασιών για το έργο ή τη δραστηριότητα πριν την υποβολή αίτησης ενίσχυσης δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Το συγκεκριμένο έργο ή μέρος αυτού καθώς και οι δαπάνες που περιλαμβάνει έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί ή θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Έχει κλείσει η επιχείρηση μία τουλάχιστον ετήσια οικονομική χρήση κατά την ημερομηνία υποβολής της πρότασής της, όπως παρουσιάζεται στους δημοσιευμένους ισολογισμούς τους ή εμφανίζεται στα επίσημα φορολογικά τους στοιχεία.	ΝΑΙ/ΟΧΙ

<p>Η επιχείρηση εντάσσεται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών η οποία εκμεταλλεύεται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνογνωσία</p>	<p>ΝΑΙ/ΟΧΙ</p>
<p>για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης), και λειτουργεί με μία από τις επιλέξιμες από το πρόγραμμα νομικές μορφές;</p>	
<p>Η επιχείρηση διαθέτει κατοχυρωμένο Δίπλωμα Ευρεσιτεχνίας σε ισχύ</p>	<p>ΝΑΙ/ΟΧΙ</p>
<p>Εάν ναι αναφέρεται η ύπαρξη ή μη κατοχυρωμένου διπλώματος ευρεσιτεχνίας (πατέντα) σε διεθνές / ευρωπαϊκό / εθνικό επίπεδο</p>	
<p>Η επιχείρηση έχει συμμετάσχει σε διαγωνισμούς και έχει βραβευτεί ή διακριθεί σε κάποια κατηγορία;</p>	<p>ΝΑΙ/ΟΧΙ</p>
<p>Εάν ναι αναφέρεται αν επρόκειτο για απλή συμμετοχή ή συνοδεύτηκε και από κάποιο είδος διάκρισης/ βράβευσης</p>	
<p>Απαιτούνται για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου ειδικές άδειες ή εγκρίσεις;</p>	<p>ΝΑΙ/ΟΧΙ</p>
<p>Εάν η απάντηση στην προηγούμενη ερώτηση είναι ΝΑΙ Υπάρχουν για την υλοποίηση του ερευνητικού έργου όλες οι απαιτούμενες άδειες;</p>	<p>ΝΑΙ/ΟΧΙ</p>
<p>Εάν όχι τεκμηριώστε</p>	
<p>Η προτεινόμενη πράξη δεν περιλαμβάνει τμήμα επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση η οποία έπαυσε ή μετεγκαταστάθηκε εκτός της περιοχής του προγράμματος εντός πέντε ετών από την τελική πληρωμή στο δικαιούχο ή εντός της προθεσμίας που οριζόταν στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων (σύμφωνα με το άρθρο 71 του Καν. 1303/2013).</p>	<p>ΝΑΙ/ΟΧΙ</p>
<p>Απαιτείται άδεια λειτουργίας της επιχείρησης;</p>	<p>ΝΑΙ/ΟΧΙ</p>

Εάν η απάντηση στο προηγούμενο ερώτημα είναι ΝΑΙ αναφέρεται τον αρ. πρωτοκόλλου, ημερομηνία έκδοσης και φορέα έκδοσης. Εάν υπάρχει αίτησης έκδοσης ή ανανέωσης να αναφερθούν αντίστοιχα.	
Έχουν επιβληθεί πρόστιμα που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη & δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας κι ειδικότερα: - Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι), - Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι), για τους λόγους του άρθ. 39, παρ. 1, του Ν. 4488/2017;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εάν Ναι, επεξηγήσεις (προαιρετικά)	

4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Η συμπλήρωση του Κεφαλαίου 4 αφορά στο σύνολο του έργου και συμπληρώνεται μόνο μία φορά. Η συμπλήρωση πρέπει να γίνει με τέτοιο τρόπο ώστε να παρουσιάζονται οι απαραίτητες πληροφορίες που αποτελούν αντικείμενο αξιολόγησης σύμφωνα με τα «Κριτήρια Αξιολόγησης» της Πρόσκλησης.

4.1.A Αναλυτικά Στοιχεία του Έργου ως προς το Φυσικό Αντικείμενο και τις Επιπτώσεις
4.1.1 Αντικείμενο και Στόχοι του Έργου
Παρουσιάζεται αναλυτικά και με σαφήνεια το προτεινόμενο έργο
4.1.2 Μεθοδολογία Υλοποίησης του Έργου
Παρουσιάζεται η προτεινόμενη επιστημονική μεθοδολογία και τεκμηριώνεται ως προς την ποιότητα και την καταλληλότητά της. Επίσης, αναλύεται το πλάνο εργασίας για την υλοποίηση της μεθοδολογίας και τεκμηριώνεται η πληρότητα και η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας υλοποίησης.
4.1.3 Περιγραφή ενοτήτων εργασίας και παραδοτέων

Παρέχεται τεκμηρίωση για :

- α) τη συμπληρωματικότητα των επιμέρους ενοτήτων εργασίας (όπως αυτές αποτυπώνονται στον παρακάτω Πίνακα (4.2 Πίνακας Ενοτήτων Εργασίας) ,
- β) την καταλληλότητα και αιτιολογία της κατανομής του προϋπολογισμού τόσο μεταξύ των συμμετεχόντων φορέων, όσο και στις διάφορες κατηγορίες δαπανών
- γ) την αντιστοιχία κόστους και αποτελέσματος των ενοτήτων εργασίας.
- δ) το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του έργου

4.1.4 Αναμενόμενα Αποτελέσματα

- α) Παρουσιάζονται τα αναμενόμενα αποτελέσματα του επενδυτικού σχεδίου καθώς και το σχέδιο αξιοποίησης προϊόντων ή/και υπηρεσιών που θα προκύψουν ή θα αναβαθμιστούν.
- β) Παρέχεται τεκμηρίωση για τη βιωσιμότητα των αποτελεσμάτων του έργου (προϊόν, πρωτοτυπία, καινοτομία) όπως εκτιμάται από το υποβαλλόμενο σχέδιο.

4.1.5 Οικονομική και εμπορική αξιοποίηση των αποτελεσμάτων – Προστιθέμενη Αξία

Περιγράφεται πως θα αξιοποιηθούν οικονομικά και εμπορικά τα αποτελέσματα του επενδυτικού σχεδίου για το σύνολο της σύμπραξης αλλά και για κάθε συμμετέχοντα φορέα ξεχωριστά. Τεκμηριώνεται η προστιθέμενη αξία που παρέχει το επενδυτικό σχέδιο και τα αποτελέσματα αυτού στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας σε εθνικό ή/και ευρωπαϊκό επίπεδο, τα γενικότερα οφέλη του έργου για την οικονομία και την κοινωνία καθώς και για την κάθε φορέα που συμμετέχει στη σύμπραξη ξεχωριστά

4.1.6 Δραστηριότητες Διάχυσης και Δημοσιότητας

Παρουσιάζεται το σχέδιο αξιοποίησης ή/και διάχυσης (δραστηριότητες ενημέρωσης, προβολής, διάδοσης και ευαισθητοποίησης του κοινού) των αποτελεσμάτων Ε&Τ του επενδυτικού σχεδίου. Τεκμηριώνεται ως προς την ποιότητα, την καταλληλότητα και την αποτελεσματικότητά του.

4.1.7 Περιγραφή δραστηριοτήτων και ερευνητικών ενδιαφερόντων συνεργαζόμενων φορέων

Περιγράφονται οι δραστηριότητες και τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των φορέων της σύμπραξης. Γίνεται αναφορά σε προηγούμενη σχετική εμπειρία που διαθέτουν σε έργα Ε&Τ.

4.1.8 Οργανωτική δομή και διαχείριση του Έργου / Περιγραφή της σύμπραξης των συμμετεχόντων

- i. Παρουσιάζεται αναλυτικά η οργανωτική δομή και η διαχείριση του έργου στο πλαίσιο που αφορά κάθε επιχείρηση.
- ii. Παρουσιάζονται οι απαραίτητες αδειοδοτήσεις (εφόσον χρειάζονται) και το επίπεδο ωριμότητας αυτών.
- iii. Παρουσιάζεται η επάρκεια που διαθέτει η σύμπραξη όσον αφορά τους πόρους (προσωπικό, εγκαταστάσεις, δίκτυα κλπ) για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους στις πλέον κατάλληλες συνθήκες
- iv. Παρουσιάζεται το δυναμικό της σύμπραξης, η τεχνική / επιστημονική εμπειρία γνώσης / διαχείρισης συμπεριλαμβανομένης μιας καλής κατανόησης των σχετικών πτυχών της αγοράς για τη συγκεκριμένη καινοτομία

4.1.9 Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας

Καταγραφή του αριθμού νέων θέσεων απασχόλησης οι οποίες θα δημιουργηθούν. Οι θέσεις απασχόλησης είναι εξαρτημένης εργασίας και υπολογίζονται σε ΕΜΕ (Ετήσιες Μονάδες Εργασίας)

Ο παρακάτω πίνακας είναι δομημένος ώστε να λειτουργεί συμπληρωματικά του πίνακα 4.1.Α και του πίνακα 6.1 – Φυσικό Αντικείμενο του ΠΣΚΕ. Σε αυτόν τον πίνακα δίνεται η δυνατότητα στη σύμπραξη να συμπληρώσει τα απαραίτητα στοιχεία με βάση τα οποία θα γίνει η αξιολόγηση καθώς παρουσιάζονται τα τρία βαθμολογούμενα κριτήρια και τα λοιπά στοιχεία που θα διευκολύνουν τους αξιολογητές κατά την βαθμολόγηση και τους δυνητικούς δικαιούχους στη σύνταξη των προτάσεων τους. Προτείνεται να συμπληρωθούν τα στοιχεία με τέτοιο τρόπο ώστε να παρέχεται η κατάλληλη τεκμηρίωση και να γίνεται η σχετική αναφορά σε στοιχεία του πίνακα 4.1.Α του 1.2 εντύπου και του πίνακα 6.1 – Φυσικό Αντικείμενο του ΠΣΚΕ χωρίς να επαναλαμβάνεται το ίδιο κείμενο που έχει ήδη συμπληρωθεί στους προαναφερθέντες πίνακες.

4.1.Β Αναλυτικά Στοιχεία του Έργου ως προς το Φυσικό Αντικείμενο και τις Επιπτώσεις
4.1.Β.1 Επιστημονική και τεχνική αρτιότητα του προτεινόμενου έργου (Excellence)
Σαφήνεια και συνάφεια στόχων
Παρουσιάζεται αναλυτικά και με σαφήνεια το προτεινόμενο έργο και η συνάφεια του στόχων αυτού με τους στόχους της πρόσκλησης
Ορθότητα των επιστημονικών και τεχνολογικών αρχών
Παρουσιάζονται οι επιστημονικές και τεχνολογικές αρχές που θα χρησιμοποιηθούν για την υλοποίηση του προτεινόμενου έργου και την επίτευξη των στόχων αυτού.
Αξιοπιστία της προτεινόμενης ερευνητικής και τεχνικής προσέγγισης
Περιγράφεται η προτεινόμενη ερευνητική και τεχνική προσέγγιση της υλοποίησης του έργου και παρέχεται η σχετική τεκμηρίωση ώστε αυτές να κριθούν αξιόπιστες για την επίτευξη του έργου.
4.1.Β.2 Εμπειρία και αξιοπιστία του/ων δικαιούχου/ων και ποιότητα και ικανότητα του τρόπου υλοποίησης του έργου (Implementation)
Συνοχή και αποτελεσματικότητα του σχεδίου εργασίας και καταλληλότητα διάθεσης πόρων, προϋπολογισμού και ανάθεσης εργασιών
Περιγράφεται και τεκμηριώνεται η συνοχή και αποτελεσματικότητα του σχεδίου εργασίας και καταλληλότητα διάθεσης πόρων, προϋπολογισμού και ανάθεσης εργασιών για την υλοποίηση του έργου
Ικανότητα και εμπειρία δικαιούχων
Περιγράφεται η ικανότητα και εμπειρία των δικαιούχων και των ατόμων που συμμετέχουν στην ομάδα έργου (συμπεριλαμβανομένης της ικανότητας και εμπειρίας του παρόχου – μη δικαιούχου – που προσφέρει υπηρεσίες για έρευνα επί συμβάσει, στην περίπτωση που η πρόταση περιλαμβάνει τέτοιες υπηρεσίες) στην εκτέλεση ερευνητικών έργων ή/και στην ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών εφαρμογών.
Επάρκεια Υποδομών
Περιγράφεται η επάρκεια των υποδομών των συμμετεχόντων φορέων και η καταλληλότητα της οργανωτικής δομής και των διαδικασιών διαχείρισης του έργου, περιλαμβανομένων της διαχείρισης επιχειρηματικού κινδύνου και της διαχείρισης καινοτομίας.

Συμπληρωματικότητα των εταιρών της σύμπραξης (Συμπληρώνεται μόνο στην περίπτωση συνεργατικών σχημάτων)
Περιγράφεται η συμπληρωματικότητα των εταιρών της σύμπραξης ως προς την ικανότητα και εμπειρία στην εκτέλεση ερευνητικών έργων ή/και την ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών
4.1.Β.3 Αποτελέσματα και επιπτώσεις του προτεινόμενου σχεδίου (Impact)
Δυνατότητα δημιουργίας και διατήρησης θέσεων απασχόλησης
Περιγράφεται η δυνατότητα δημιουργίας και διατήρησης θέσεων απασχόλησης από την υλοποίηση του έργου και τα αποτελέσματα αυτού.
Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης των επιχειρήσεων
Περιγράφεται ο τρόπος που το έργο και τα αποτελέσματα αυτού θα ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα και την ανάπτυξη της των επιχειρήσεων είτε με την ενσωμάτωση νέας γνώσης είτε με την αξιοποίηση της υπάρχουσας καινοτομίας είτε με την προσφορά νέες καινοτομίας.
Δυνατότητα εκμετάλλευσης αποτελεσμάτων έργου
Περιγράφεται η δυνατότητα των επιχειρήσεων να εκμεταλλευτούν τα αποτελέσματα του έργου βελτιώνοντας τα προϊόντα ή τις διαδικασίες τους
Αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων σχεδίων εκμετάλλευσης και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου
Περιγράφεται η αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων σχεδίων εκμετάλλευσης και διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου (περιλαμβανομένων των θεμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας)
Συνεισφορά του έργου στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας
Περιγράφεται η συνεισφορά του έργου στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας σε εθνικό ή/και ευρωπαϊκό ή/και διεθνές επίπεδο

4.2 Πίνακας Ενοτήτων Εργασίας⁵

A/A	Τίτλος Ενότητες Εργασίας	Κατηγορία Δραστηριότητας ⁶	Υπεύθυνος Φορέας	Ανθρωπο μήνες ⁷	Έναρξη (μήνας) ⁸	Τέλος (μήνας) ⁹	Προϋπολογισμός	Δημόσια Δαπάνη

⁵ Αφορά στο σύνολο του έργου

⁶ ΒΙΕ: Βιομηχανική Έρευνα (Άρθρο 25), ΠΕΑ: Πειραματική Ανάπτυξη (Άρθρο 25),

ΜΤΣ: Μελέτες Τεχνικής Σκοπιμότητας (Άρθρο 25),

ΚΑΙΝΜΜΕ: Ενισχύσεις Καινοτομίας για ΜΜΕ (Άρθρο 28),

⁷ ενδεικτικά συμπληρώνονται οι ανθρωπομήνες που αναλογούν στην Ενότητα Εργασίας

⁸ ενδεικτικά συμπληρώνεται ο μήνας που ξεκινά η συγκεκριμένη Ενότητα Εργασίας (π.χ. 1ος μήνας)

⁹ ενδεικτικά συμπληρώνεται ο μήνας που προβλέπεται να λήξει η συγκεκριμένη Ενότητα Εργασίας (π.χ. 36ος μήνας)

4.3 Πίνακας Παραδοτέων						
A/A	Τίτλος Παραδοτέου	Σύντομη Περιγραφή	Είδος Παραδοτέου ¹⁰	Ενότητα Εργασίας	Φορέας	Παράδοση (μήνας) ¹¹

4.4 Σύνοψη Κύριας Ερευνητικής Ομάδας

12

A/A	Φορέας	Επώνυμο	Όνομα	Ειδικότητα	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΗ

Προσοχή : Για τα ονοματιζόμενα άτομα θα πρέπει να υποβληθούν ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ βιογραφικά σημειώματα ως επισυναπτόμενα κατά την υποβολή του φυσικού φακέλου της πρότασης, τα οποία και αποτελούν στοιχεία αξιολόγησης

5. ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΗΣ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Το κεφάλαιο 5 συμπληρώνεται ανά δικαιούχο επιχείρηση.

Επιχείρηση	
Επωνυμία Επιχείρησης	
Συντομογραφία Επιχείρησης	
Μέγεθος Επιχείρησης	

Οι ενότητες 5.1 και 5.2 αφορούν τους δικαιούχους φορείς – επιχειρήσεις στην περίπτωση που δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις περί μη ύπαρξης Κρατικής Ενίσχυσης που συμμετέχουν στη σύμπραξη.

5.1 Άρθρο 25
5.1.1 ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

¹⁰ Έκθεση, Δημοσίευση, Πιλοτική κατασκευή, Πρότυπο, Λογισμικό, Ιστότοπος, Μελέτη ως αποτέλεσμα συμβουλευτικής υπηρεσίας, Μελέτη Σκοπιμότητας, Άλλο

¹¹ - ενδεικτικά συμπληρώνεται ο μήνας που προβλέπεται να παραδοθεί το παραδοτέο, που δεν μπορεί να ξεπερνά το πέρας της αντίστοιχης Ενότητας Εργασίας

¹² Σε περίπτωση επιχειρήσεων που έχουν ιδρυθεί πρόσφατα ή σε περίπτωση μικρών επιχειρήσεων που δεν διαθέτουν (ακόμα) προσωπικό για την εκτέλεση του έργου, δύνανται να δηλωθούν οι μέτοχοι ως μέλη της ερευνητικής ομάδας.

Το ενισχυόμενο μέρος του έργου έρευνας και ανάπτυξης εμπίπτει στην κατηγορία βιομηχανική έρευνα;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)	
το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία: — μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών,	ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)	

5.1.2 ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Το ενισχυόμενο μέρος του έργο έρευνας και ανάπτυξης εμπίπτει στην κατηγορία πειραματική έρευνα;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως μέσω συνεδρίων, δημοσιεύσεων, αποθετηρίων ελεύθερης πρόσβασης ή μέσω δωρεάν λογισμικού ή λογισμικού ανοικτής πηγής;	
ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)	
το έργο προβλέπει πραγματική συνεργασία: — μεταξύ επιχειρήσεων από τις οποίες τουλάχιστον μία είναι ΜΜΕ και καμία μεμονωμένη επιχείρηση δεν φέρει άνω του 70 % των επιλέξιμων δαπανών,	ΝΑΙ/ΟΧΙ
ΕΑΝ ΝΑΙ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ (ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ)	

5.2¹³¹⁵**Άρθρο 28 ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΓΙΑ ΜΜΕ**

Δαπάνες για τηναπόκτηση, την επικύρωση και την προστασία των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού·	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Δαπάνες για την απόσπαση, από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση, προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις δημιουργούνται προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό·	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας	ΝΑΙ/ΟΧΙ

¹³ Σε περίπτωση συμμετοχής στη σύμπραξη περισσότερων των μία επιχειρήσεων αναπαράγεται και συμπληρώνεται για κάθε επιχείρηση ξεχωριστά

6. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Σε όλες τις κατηγορίες Δαπανών και Προϋπολογισμού συμπληρώνεται η καθαρή Δαπάνη χωρίς τον ΦΠΑ, εκτός από τις περιπτώσεις όπου ο ΦΠΑ αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη για τον φορέα της σύμπραξης.

ΠΡΟΣΟΧΗ : Η παρακάτω ενότητα 6.1, συμπληρώνεται ανά επιχείρηση που μετέχει στη σύμπραξη.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ
Απαιτείται τεκμηρίωση κόστους, των κατηγοριών δαπανών «όργανα, εξοπλισμός» και «κτίρια και γήπεδα», μέσω, είτε προσφορών/προτιμολογίων με αναλυτική περιγραφή δαπανών ανά είδος και αναγωγή κόστους ανά μετρική μονάδα, ή αντίστοιχα, επικοινωνίας με δυνητικούς προμηθευτές μέσω emails, ή έρευνας από το διαδίκτυο, καθώς και προωθητικών φυλλαδίων.

6.1.1 - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ (Συντονιστής)	
Επωνυμία Επιχείρησης	
Συντομογραφία Επιχείρησης	

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 1 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (άρθρο 25, ΕΚ 651/2014)

1.1 Δαπάνες ήδη απασχολούμενου προσωπικού με μισθωτή σχέση εργασίας						
A/A ΠΑΡΑΔΟΤ Ε ΟΥ	Τίτλος Παραδοτέου	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ¹⁶	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤ Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ¹⁷	ΣΥΝΟΛΙΚ Η ΔΑΠΑΝΗ (€) ¹⁸	Αριθμό ς Α/Μ
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει να αντιστοιχούν στους αναγραφόμεν ους στον Πίνακα 4.3					
Σύνολο υποκατηγορίας (1.1)						

¹⁶ Ονοματίζονται τα άτομα της ομάδας έργου από κάθε φορέα. Για τα ονοματιζόμενα αυτά άτομα (των οποίων τα βιογραφικά λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση) δηλώνονται συνολική αμοιβή και ανθρωπομήνες. Η υπόλοιπη ανθρωποπροσπάθεια ορίζεται ως προς τις ειδικότητες, της συνολική δαπάνη και τους συνολικούς ανθρωπομήνες μόνο (όχι αριθμός ατόμων, όχι ονόματα).

¹⁷ Αναφέρεται η κατηγορία προσωπικού: Έμπειρος Ερευνητής, Ερευνητής, τεχνικό προσωπικό, βοηθητικό προσωπικό.

¹⁸ Μικτό κόστος ανθρωπομήνα σύμφωνα με τα όρια που ορίζονται στην αναλυτική πρόσκληση.

1.2 Δαπάνες νέου προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας-μισθωτή σχέση εργασίας						
A/A ΠΑΡΑΔΟΤ Ε ΟΥ	Τίτλος Παραδοτέου	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ¹⁴	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤ Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ¹⁵	ΣΥΝΟΛΙΚ Η ΔΑΠΑΝΗ (€)¹⁶	Αριθμό ς Α/Μ
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου Πρέπει να αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3					
Σύνολο υποκατηγορίας (1.2)						

¹⁴ Ονοματίζονται τα άτομα της ομάδας έργου από κάθε φορέα. Για τα ονοματιζόμενα αυτά άτομα (των οποίων τα βιογραφικά λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση) δηλώνονται συνολική αμοιβή και ανθρωπομήνες. Η υπόλοιπη ανθρωποπροσπάθεια ορίζεται ως προς τις ειδικότητες, της συνολική δαπάνη και τους συνολικούς ανθρωπομήνες μόνο (όχι αριθμός ατόμων, όχι ονόματα).

¹⁵ Αναφέρεται η κατηγορία ερευνητικού προσωπικού: Έμπειρος Ερευνητής, Ερευνητής, τεχνικό προσωπικό, βοηθητικό προσωπικό

¹⁶ Μικτό κόστος ανθρωπομήνα σύμφωνα με τα όρια που ορίζονται στην αναλυτική πρόσκληση

1.3 Δαπάνες προσωπικού με ΔΠΥ/ανάθεση έργου						
Α/Α ΠΑΡΑΔΟΤ Ε ΟΥ	Τίτλος Παραδοτέου	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ¹⁷	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤ Α	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ¹⁸	ΣΥΝΟΛΙΚ Η ΔΑΠΑΝΗ ¹⁹ (€)	Αριθμό ς Α/Μ
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου Πρέπει να αντιστοιχούν στους αναγραφόμενου ς στον Πίνακα 4.3					
Σύνολο υποκατηγορίας (1.3)						
Σύνολο κατηγορίας (1.1 + 1.2 + 1.3)						

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 2 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ 20 (άρθρο 25, ΕΚ 651/2014)

(λογιστικές αποσβέσεις κατά το χρονικό διάστημα χρήσης τους εντός της διάρκειας του έργου)

2.1 Δαπάνες για αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο

¹⁷ Ονοματίζονται τα άτομα της ομάδας έργου από κάθε φορέα. Για τα ονοματιζόμενα αυτά άτομα (των οποίων τα βιογραφικά λαμβάνονται υπόψη κατά την αξιολόγηση) δηλώνονται συνολική αμοιβή και ανθρωπομήνες. Η υπόλοιπη ανθρωποπροσπάθεια ορίζεται ως προς τις ειδικότητες, της συνολική δαπάνη και τους συνολικούς ανθρωπομήνες μόνο (όχι αριθμός ατόμων, όχι ονόματα).

¹⁸ Αναφέρεται η κατηγορία ερευνητικού προσωπικού: Έμπειρος Ερευνητής, Ερευνητής, τεχνικό προσωπικό, βοηθητικό προσωπικό

¹⁹ Μικτό κόστος ανθρωπομήνα σύμφωνα με τα όρια που ορίζονται στην αναλυτική πρόσκληση

²⁰ Επισυνάπτονται οι προσφορές στον φυσικό φάκελο της Αίτησης

Α/Α ΠΑΡΑΔΟΤΕ ΟΥ	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή, αιτιολογία και Τεχνικά Χαρακτηριστι κά	Τύπος	Έτος κλήση ς	Κόστος Αγορά ς (€)	Διάρκεια Απόσβεσ ης ²¹	Αξία Απόσβεσ ης ²² (€)
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου Πρέπει να αντιστοιχούν στους αναγραφόμεν ους στον Πίνακα 4.3						
Σύνολο υποκατηγορίας (2.1)							

2.2 Δαπάνες για αγορά λογισμικού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο

Α/Α ΠΑΡΑΔΟΤΕ ΟΥ	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή, αιτιολογία και Τεχνικά Χαρακτηριστι κά	Τύπος / Μοντέλ ο	Έτος κλήση ς	Κόστος Αγορά ς (€)	Διάρκεια απόσβεσης ²⁸	Αξία Απόσβεση ς ²⁹ (€)
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου Πρέπει να αντιστοιχούν						

²¹ Σε μήνες που αποδίδονται/ αναλογούν στο έργο

²² Επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης, που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές

	στους αναγραφόμεν ους στον Πίνακα 4.3						
Σύνολο υποκατηγορίας (2.2)							
Σύνολο κατηγορίας (2.1 + 2.2)							

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 3²³ – ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΚΤΙΡΙΑ ΚΑΙ ΓΗΠΕΔΑ (άρθρο 25, ΕΚ 651/2014)

3. Δαπάνες Κτιρίων και Γηπέδων

3.1 Δαπάνες κτιρίων που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου							
A/A ΠΑΡΑΔΟΤΕ ΟΥ	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή, αιτιολογία και Τεχνικά Χαρακτηριστικά	Τύπος / Μοντέλο	Έτος κτήσης	Κόστος Αγοράς (€)	Διάρκεια απόσβεσης²⁴	Αξία Απόσβεσης²⁵(€)
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου Πρέπει να αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3						
Σύνολο υποκατηγορίας (3.1)							

²³ Επισυνάπτονται οι προσφορές στον φυσικό φάκελο της αίτησης

²⁴ Σε μήνες που αποδίδονται/ αναλογούν στο έργο

²⁵ Επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης, που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές

3.2 Δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες (αφορά γήπεδα)							
A/A	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή, αιτιολογία και Τεχνικά Χαρακτηριστικά	Τύπος	Έτος κτήσης	Κόστος Αγοράς (€)	Διάρκεια Απόσβεσης ²⁶	Αξία Απόσβεσης ²⁷ (€)
ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου Πρέπει να αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3						
Σύνολο υποκατηγορίας (3.2)							
Σύνολο κατηγορίας (3.1 + 3.2)							

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 4 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑ ΕΠΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙ, ΓΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΕΥΡΕΣΙΤΕΧΝΙΑΣ (άρθρο 25, ΕΚ 651/2014)

4.1 Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα				
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Επωνυμία προμηθευτή	Περιγραφή & Τεκμηρίωση	Δαπάνη
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου Πρέπει να αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3			

²⁶ Σε μήνες που αποδίδονται/ αναλογούν στο έργο

²⁷ Επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης, που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές

Σύνολο υποκατηγορίας (4.1)				

4.2 Δαπάνες για διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων				
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Επωνυμία προμηθευτή	Περιγραφή & Τεκμηρίωση	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου Πρέπει να αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3			
Σύνολο υποκατηγορίας (4.2)				

4.3 Δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη				
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Επωνυμία προμηθευτή	Περιγραφή & Τεκμηρίωση	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου Πρέπει να αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3			

Σύνολο υποκατηγορίας (4.3)			
Σύνολο κατηγορίας (4.1 + 4.2 + 4.3)			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 5 – ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ (άρθρο 25, ΕΚ 651/2014)

5.1 Δαπάνες ταξιδίων			
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή & αιτιολογία	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο υποκατηγορίας (5.1)			
5.2 Δαπάνες δημοσιότητας			
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή & αιτιολογία	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο υποκατηγορίας (5.2)			

5.3 Αναλώσιμα			
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή & αιτιολογία	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		

Σύνολο υποκατηγορίας (5.3)			
5.4. Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή / ελεγκτή			
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή & αιτιολογία	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο υποκατηγορίας (5.4)			

5.5. Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία			
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή & αιτιολογία	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο υποκατηγορίας (5.5)			
5.6. Λοιπές λειτουργικές δαπάνες			
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή & αιτιολογία	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο υποκατηγορίας (5.6)			

5.7. Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες (max.15% επί της ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ : 1 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ)			
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή & αιτιολογία	Δαπάνη
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο υποκατηγορίας (5.7)			
Σύνολο κατηγορία (5.1 + 5.2 + 5.3 + 5.4 +5.5 + 5.6 + 5.7)			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 6 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΜΕΛΕΤΕΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ (άρθρο 25, ΕΚ 651/2014)

6. Δαπάνες Μελέτες Σκοπιμότητας

6.1. Δαπάνες διεξαγωγής – εκπόνησης της μελέτης σκοπιμότητας				
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Επωνυμία προμηθευτή/ μελετητή	Περιγραφή & Τεκμηρίωση	Δαπάνη
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου Πρέπει να αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3			
Σύνολο				

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 7 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΓΙΑ ΜΜΕ (άρθρο 28, ΕΚ 651/2014)

7.1. Δαπάνες για απόκτηση, επικύρωση και προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και άλλα στοιχεία ενεργητικού			
A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή	Δαπάνη

	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο υποκατηγορίας (7.1)			
Σύνολο κατηγορίας			

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 8 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΑΠΟΣΠΑΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΥΨΗΛΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΑΠΟ ΟΕΔΓΉ ΜΕΓΑΛΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ, ΣΕ ΝΕΕΣ ΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΘΕΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΚΟΠΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ (άρθρο 28, ΕΚ 651/2014)

Α/Α ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ	Τίτλος Παραδοτέου	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ ³⁵	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ Ή ΝΕΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ή ΔΕΛΤΙΟ ΠΑΡΟΧΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ³⁶	ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΑΠΑΝΗ (€) ³⁷	Αριθμός Α/Μ
	Ο Α/Α παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου Πρέπει να αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3						
Σύνολο							

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ : 9 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΓΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (άρθρο 28, ΕΚ 651/2014)

A/A Παραδοτέου	Τίτλος Παραδοτέου	Περιγραφή	Δαπάνη
	Ο A/A παραδοτέου και ο τίτλος παραδοτέου πρέπει αντιστοιχούν στους αναγραφόμενους στον Πίνακα 4.3		
Σύνολο			

Επαναλαμβάνονται οι παραπάνω πίνακες για κάθε ένα από τους συμμετέχοντες στη σύμπραξη φορείς.

6.2 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΑΠΑΝΗΣ

6.2.1 Κατανομή Προϋπολογισμού ανά Επιχείρηση και Κατηγορία Δαπάνης

Κατηγορία Δαπάνης	Επιχείρηση 1	Επιχείρηση 2	Επιχείρηση ...	Συνολικός Προϋπολογισμός	Ποσοστό Επί του Συνολικού Π/Υ
1. Δαπάνες προσωπικού					
1.1: Δαπάνες ήδη απασχολούμενου ερευνητικού προσωπικού με μισθωτή σχέση εργασίας					
1.2 Δαπάνες νέου προσωπικού με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας – μισθωτή σχέση εργασίας					
1.3 Δαπάνες ΔΠΥ/ανάθεση έργου					
Σύνολο Κατηγορίας 1					
2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού					

2.1 Δαπάνες για αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο					
2.2 Δαπάνες για αγορά λογισμικού στον βαθμό και για όσο χρόνο χρησιμοποιούνται για το έργο					
Σύνολο Κατηγορίας 2					
3. Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα					
3.1 Δαπάνες κτιρίων που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου					
3.2 Δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι					
Σύνολο Κατηγορίας 3					
4. Δαπάνες για έρευνα επί συμβάσει, γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας					
4.1 Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει σε φ					
4.2 Δαπάνες για διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης					

από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων					
4.3 Δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για την πράξη					
Σύνολο Κατηγορίας 4					
5. Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες					
5.1 Δαπάνες ταξιδιών					
5.2 Δαπάνες δημοσιότητας					
5.3 Αναλώσιμα					
5.4 Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή					
5.5 Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία.					
5.6 Λοιπές λειτουργικές δαπάνες					
5.7 Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες (<u>max.15% επί της ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ : 1 – ΔΑΠΑΝΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ</u>)					
Σύνολο Κατηγορίας 5					
6. Δαπάνες για μελέτες σκοπιμότητας					
6.1 Δαπάνες διεξαγωγής –					

εκπόνησης της μελέτης σκοπιμότητας					
Σύνολο Κατηγορίας 6					
7 Δαπάνες στοιχεία ενεργητικού					
7.1 Δαπάνες για απόκτηση, επικύρωση κ άλλα στοιχεία ενεργητικού					
Σύνολο Κατηγορίας 7					
8. Δαπάνες για απόσπαση προσωπικού υψηλής εξειδίκευσης, σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό του έργου					
Δαπάνες για απόσπαση προσωπικού υψηλής εξειδίκευσης, σε νέες θέσεις που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό του έργου					
Σύνολο Κατηγορίας 8					
9. Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας					
Δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας					

Σύνολο Κατηγορίας 9					
Γενικό Σύνολο	(Σύνολο Επιχειρήσε ως 1)	(Σύνολο Επιχείρησ ς 2)	.....	(Συνολικός ΠΥ)	100%

Συντομογραφία Επωνυμίας Επιχείρησης	Ενότητα Εργασίας	Είδος Έρευνας	Π/Υ (1)	Ένταση Ενίσχυσης (2)	Δημόσια Δαπάνη = (1) *{(2) +	Ποσοστό Επί του Συνολικού Π/Υ
Σύνολο Επιχείρησης						
Σύνολο Επιχείρησης						
Σύνολο Επιχείρησης						
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ						100%

A/A Επιχείρησης	Συντομογραφία Επωνυμίας Επιχείρησης	Είδος Επιχείρησης	Συνολικός Π/Υ	Δημόσια Δαπάνη	Δημόσια Δαπάνη (%)	Ιδιωτική Συμμετοχή
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ					100%	

6.3 ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

ΦΑΣΕΙΣ	Δραστηριότητες για την πραγματοποίηση του επιχειρηματικού σχεδίου	Μήνας έναρξης	Διάρκεια σε μήνες	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	30	

Τεκμηρίωση του χρονοδιαγράμματος
(Διαδικασίες – Μεθοδολογία – Χρονοδιάγραμμα κλπ)

Εφόσον η επενδυτική πρόταση περιλαμβάνει «χρηματοδοτική ενίσχυση προσαυξημένη κατά **15%**, διότι τα αποτελέσματα του έργου διαδίδονται ευρέως», στο χρονοπρογραμματισμό θα πρέπει να περιλαμβάνεται και ένα σχέδιο δράσεων για τη διάδοση των ερευνητικών αποτελεσμάτων του έργου.

7. Κ.Α.Δ. ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ (NACE Level Group)

A/A	Κωδικός	Περιγραφή Κ.Α.Δ.
1		
2	Τεκμηρίωση συνεισφοράς πρότασης στην αλυσίδα αξίας του κλάδου	

8. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΣΥΝΝΗΜΕΝΩΝ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΟΡΙΖΟΜΕΝΑ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

A/A	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΓΓΡΑΦΟΥ	

Αναφέρονται συνοπτικά τα έγγραφα που συνοδεύουν την υποβαλλόμενη πρόταση και θα υποβληθούν ή θα αποσταλούν ταχυδρομικά συνημμένα σε αυτήν.

Η υποβολή Αίτησης Χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του

ν.1599/1986 (Α'75) όσον αφορά την αλήθεια, ακρίβεια και πληρότητα των στοιχείων που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου με τα ζητούμενα δικαιολογητικά του σχετικού Παραρτήματος της Αναλυτικής Πρόσκλησης για την έκδοση της απόφασης ένταξης. Ανακρίβεια στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Οι δικαιούχοι φέρουν την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της αίτησης χρηματοδότησης.

Εφιστάται η προσοχή στους Δυνητικούς Δικαιούχους η υποβολή της Αίτησης Χρηματοδότησης να πραγματοποιείται σε εύλογο χρονικό διάστημα πριν την καταληκτική ημερομηνία και ώρα.

Ημερομηνία Υπογραφή

Σφραγίδα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ: ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

32993

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 2784

21 Δεκεμβρίου 2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014»..... 1

ρειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

4. Το Π.δ. 70/2015 (ΦΕΚ Α'114) «Ανασύσταση των Υπουργείων Πολιτισμού και Αθλητισμού, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ανασύσταση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και μετονομασία του σε Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Μετονομασία του Υπουργείου Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων σε Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού σε Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας σε Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταφορά Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας στο Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού.

5. Το Π.δ. 73/2015 (ΦΕΚ Α'116) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».

6. Την υπ' αριθμ. Υ29/09.10.2015 (ΦΕΚ Β' 2168) απόφαση «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών Γεώργιο Χουλιαράκη».

7. Την υπ' αριθμ. 105755/15.10.2015 (ΦΕΚ Β' 2222) απόφαση «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, Αλέξανδρο Χαρίτση».

8. Το γεγονός ότι από την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Άρθρο 1
Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας νοούνται ως:
1. «Παρατυπία»: κάθε παράβαση του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στη θέσπιση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και η οποία ζημώνει ή ενδέχεται να ζημώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό αυτής.

2. «Οικονομικός φορέας» σημαίνει οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα που λαμβάνει μέρος στην εφαρμογή της βοήθειας από τα ΕΔΕΤ, με

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 126829 / ΕΥΘΥ 1217 (1)
Σύστημα δημοσιονομικών διορθώσεων και διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού για την υλοποίηση προγραμμάτων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ 2014-2020, σύμφωνα με το αρ. 22 του Ν. 4314/2014.

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ -
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α'98).

2. Το Ν. 4314/2014 σχετικά με τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020 και λοιπές διατάξεις, και ειδικότερα τα άρθρα 8, 9, 10, 21, 22, 33, 55 και 58 παρ.4 αυτού (ΦΕΚ Α' 265).

3. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κανόνων διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφε-

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

εξαιρέση κράτος-μέλος που ασκεί τα δικαιώματά του ως δημόσια αρχή.

3. «Συστημική παρατυπία»: παρατυπία που έχει ενδεχομένως επαναλαμβανόμενο χαρακτήρα, με μεγάλη πιθανότητα εμφάνισης σε παρεμφερή είδη πράξεων, η οποία προκύπτει από σοβαρή ανεπάρκεια στην αποτελεσματική λειτουργία των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου, συμπεριλαμβανομένης της παράλειψης καθορισμού κατάλληλων διαδικασιών, σύμφωνα με τον Κανονισμό και τους ειδικούς κανόνες για κάθε ταμείο.

4. «Σοβαρή ανεπάρκεια στην αποτελεσματική λειτουργία ενός συστήματος διαχείρισης και ελέγχου»: για τους σκοπούς της εφαρμογής των ΕΔΕΤ, ανεπάρκεια για την οποία είναι απαραίτητο να υπάρξουν ουσιώδεις βελτιώσεις στο σύστημα, η οποία εκθέτει τα Ταμεία σε σημαντικό κίνδυνο παρατυπιών και η ύπαρξη της οποίας δεν συμβιβάζεται με θετική ελεγκτική γνώμη σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.

5. «Δημοσιονομική Διόρθωση»: Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2014-2020 η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.

6. «Αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό»: Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία σύμφωνα με τους όρους της σχετικής σύμβασης ή απόφασης με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση της δαπάνης.

7. «Ανάκτηση»: Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παράνομα καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.

8. «Δικαιούχος» δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που έχει την ευθύνη για την έναρξη ή την έναρξη και την εφαρμογή πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων, ο φορέας που λαμβάνει την ενίσχυση, ενώ στο πλαίσιο των μέσων χρηματοοικονομικής τεχνικής ο φορέας που εφαρμόζει το Μέσο Χρηματοοικονομικής Τεχνικής ή το Ταμείο Χαρτοφυλακίου, κατά περίπτωση.

9. «Κανονισμός»: ο υπ' αριθμ. 1303/2013 Κανονισμός (ΕΕ) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.

10. «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα» εφεξής ΟΠΣ: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, όπου καταχωρίζονται τα δεδομένα που αφορούν στο ΕΣΠΑ και άλλα συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής της Απόφασης

1. Οι διατάξεις της παρούσας έχουν εφαρμογή στα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020 που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ, στο πλαίσιο του Στόχου: «Επενδύσεις στην Ανάπτυξη και την Απασχόληση».

2. Οι διαδικασίες δημοσιονομικής διόρθωσης ή/και ανάκτησης των αχρεωστήτως ή παράνομα καταβληθέντων ποσών από πόρους του κρατικού προϋπολογισμού ή τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την υλοποίηση έργων συγχρηματοδοτούμενων στο πλαίσιο των εν λόγω Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, εφαρμόζονται

(α) από τις Διαχειριστικές Αρχές (εφεξής ΔΑ) ή/και τους Ενδιάμεσους Φορείς (εφεξής ΕΦ), κατόπιν διοικητικών ή επιτόπιων επαληθεύσεων που διενεργούν σε πράξεις των οποίων έχουν αναλάβει τη διαχείριση οι οποίες καλύπτουν τις διοικητικές, οικονομικές, τεχνικές και φυσικές πτυχές των πράξεων αυτών, στο πλαίσιο Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020, κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 8, παρ. 1, περ. ιβ και ιη, 21 και 22 του Ν. 4314/2014,

(β) από την Αρχή Πιστοποίησης (εφεξής ΑΠ), κατόπιν επιθεωρήσεων που διενεργούνται από την ίδια ή υπό την αυθύνη της, σε συγχρηματοδοτούμενες πράξεις και στους Δικαιούχους τους, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 10, παρ. 2 περ. β του Ν. 4314/2014,

(γ) από τη Διαχειριστική Αρχή ή την Αρχή Πιστοποίησης, κατόπιν οριστικού πορίσματος ελέγχου που έχει διενεργηθεί από ελεγκτική αρχή/ όργανο, εθνική ή ενωσιακή, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 11 της παρούσας.

3. Οι διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων ή/και ανάκτησης εφαρμόζονται επιπλέον κατόπιν

(α) διοικητικών ή επιτόπιων επαληθεύσεων που διενεργούν οι αρχές/ φορείς της παρ. 2(α) για τη διαπίστωση της τήρησης των δεσμεύσεων, που προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης/ ένταξης πράξης ή στη σύμβαση που υπογράφει ο Δικαιούχος με την αρμόδια αρχή και οι οποίες αφορούν στην περίοδο μετά την ολοκλήρωση της υλοποίησης της πράξης και σε χρονικό ορίζοντα που προβλέπεται στην απόφαση ή στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο (μακροχρόνιες υποχρεώσεις),

(β) ανάκλησης της απόφασης χρηματοδότησης/ ένταξης μιας πράξης από τη Διαχειριστική Αρχή ή τον ΕΦ.

4. Όταν ανακαλείται η απόφαση χρηματοδότησης/ ένταξης μιας πράξης και εφόσον έχει καταβληθεί ποσό δημόσιας συνεισφοράς για πραγματοποιηθείσες δαπάνες, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014 το αρμόδιο όργανο του άρθρου 7 εκδίδει απόφασης ανάκτησης αχρεωστήτως ή παράνομα καταβληθέντων ποσών. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 8 και 10 της παρούσας.

5. Για ειδικές περιπτώσεις (εξειδικευμένα έργα ή πολύπλοκα) μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας μπορούν να χρησιμοποιηθούν εμπειρογνώμονες που υποβάλλουν γνωμοδότηση. Η γνωμοδότηση αυτή επισυνάπτεται στην έκθεση επιθεώρησης ή επιτόπιας επαλήθευσης.

Άρθρο 3

Διορθώσεις στις δηλώσεις δαπανών μετά από διοικητική επαλήθευση

1. Η αρμόδια ΔΑ/ ΕΦ επαληθεύει διοικητικά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21, παρ. 1 του Ν. 4314/2014, τις δηλώσεις δαπανών που υποβάλλονται από τους Δικαιούχους και οριστικοποιεί τις επαληθευμένες δαπάνες στο ΟΠΣ. Στην περίπτωση που, κατά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης της δήλωσης δαπανών Δικαιούχου, διαπιστώνεται παράτυπη δαπάνη, η ΔΑ/ ΕΦ

καταχωρίζει στο ΟΠΣ έκθεση διοικητικής επαλήθευσης, στην οποία προσδιορίζονται τα μη επιλέξιμα ποσά που περικόπτονται με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και η οποία εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της ΔΑ/ ΕΦ.

2. Εφόσον, η παρατυπία αφορά δαπάνες για τις οποίες έχει καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά, η έκθεση περιλαμβάνει και πρόταση για ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014.

3. Στην περίπτωση παρατυπιών που εντοπίζονται κατά τον έλεγχο διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων ή τροποποιήσεών τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 21 του Ν. 4314/2014, αυτές αναφέρονται διακριτά στην έκθεση διοικητικής επαλήθευσης.

4. Για το ύψος και την αιτιολογία της περικοπής, η αρμόδια ΔΑ/ ΕΦ ενημερώνει το Δικαιούχο, κοινοποιώντας σε αυτόν την έκθεση διοικητικής επαλήθευσης, ώστε ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις του, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 της παρούσας. Η κοινοποίηση της έκθεσης στο Δικαιούχο γίνεται μέσω συστημένης επιστολής ή/ και με απόδειξη παραλαβής, εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή της.

5. Στην περίπτωση που η διοικητική επαλήθευση διενεργείται προκειμένου να καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά στους Δικαιούχους, η έκθεση εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο του φορέα Διαχείρισης σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις.

Άρθρο 4

Δημοσιονομική διόρθωση μετά από επιτόπια επαλήθευση/ επιθεώρηση

1. Μετά την ολοκλήρωση της επιτόπιας επαλήθευσης από την αρμόδια ΔΑ/ ΕΦ ή επιθεώρησης από την Αρχή Πιστοποίησης και της λήξης τυχόν συμπληρωματικών στοιχείων, η αρμόδια ΔΑ/ ΕΦ ή η Αρχή Πιστοποίησης συντάσσει σχετική έκθεση επιτόπιας επαλήθευσης/ επιθεώρησης εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ολοκλήρωση της επιτόπιας επαλήθευσης/ επιθεώρησης. Η έκθεση περιλαμβάνει συμπεράσματα και τυχόν συστάσεις που βασίζονται σε σαφή και τεκμηριωμένη ανάλυση των εντοπισθέντων προβλημάτων και των συνεπειών τους, εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της ΔΑ/ ΕΦ ή ΑΠ, καταχωρίζεται στο ΟΠΣ εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την έγκρισή της και κοινοποιείται στο Δικαιούχο εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή της.

2. Στην περίπτωση που κατά την επιτόπια επαλήθευση/ επιθεώρηση διαπιστώνεται παρατυπία και αφορά δαπάνες για τις οποίες έχει καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά, αυτή αναφέρεται στην έκθεση επιτόπιας επαλήθευσης/ επιθεώρησης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014 και ανάκτηση των ποσών που έχουν καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως. Στην περίπτωση αυτή, καθώς και στην περίπτωση που η έκθεση περιλαμβάνει συστάσεις, η κοινοποίηση της έκθεσης επιτόπιας επαλήθευσης/ επιθεώρησης στο Δικαιούχο γίνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών

από την έγκρισή της μέσω συστημένης επιστολής ή/ και με απόδειξη παραλαβής, προκειμένου ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 της παρούσας.

3. Στην περίπτωση που η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται προκειμένου να καταβληθεί η αντίστοιχη δημόσια συνεισφορά στους Δικαιούχους, η έκθεση εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο σύμφωνα με τις οικείες κατά περίπτωση διατάξεις.

Άρθρο 5

Δημοσιονομική διόρθωση μετά από επαλήθευση μακροχρόνιων υποχρεώσεων

1. Στην περίπτωση που για μια ολοκληρωμένη πράξη απορρέουν υποχρεώσεις για το Δικαιούχο από τις ρυθμίσεις του άρθρου 71 του Κανονισμού ή/ και από την απόφαση χρηματοδότησης/ ένταξης ή/ και από την απόφαση/ βεβαίωση ολοκλήρωσης της πράξης, η ΔΑ/ ΕΦ διενεργεί διοικητική ή επιτόπια επαλήθευση τήρησης των υποχρεώσεων και συντάσσει έκθεση επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από την ολοκλήρωση της επαλήθευσης. Η έκθεση εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της ΔΑ/ ΕΦ, καταχωρίζεται στο ΟΠΣ εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την έγκρισή της και κοινοποιείται στο Δικαιούχο εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή της.

2. Στην περίπτωση που, κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στην έκθεση επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014 και ανάκτηση. Στην περίπτωση αυτή, καθώς και στην περίπτωση που η έκθεση περιλαμβάνει συστάσεις, η κοινοποίηση της έκθεσης επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων στο Δικαιούχο γίνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή της μέσω συστημένης επιστολής ή/ και με απόδειξη παραλαβής, προκειμένου ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 της παρούσας.

3. Τα ποσά των δημοσιονομικών διορθώσεων ή/ και ανακτήσεων θα πρέπει να είναι αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις.

Άρθρο 6

Διαδικασία αντιρρήσεων - Οριστικοποίηση πορίσματος επαλήθευσης/ επιθεώρησης - Έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης ή/ και ανάκτησης

1. Ο Δικαιούχος μπορεί, εντός δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την παραλαβή από αυτόν της έκθεσης διοικητικής/ επιτόπιας επαλήθευσης, επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων ή της έκθεσης επιθεώρησης, να υποβάλει στην αρμόδια αρχή εγγράφως τις αντιρρήσεις του.

2. Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από την αρμόδια αρχή που διενήργησε την επαλήθευση ή την επιθεώρηση, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 3 από 64

διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση/επιθεώρηση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση/επιθεώρηση. Στην περίπτωση αυτή, η έκθεση ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης/επιθεώρησης.

3. Σε περίπτωση υποβολής αντιρρήσεων και μετά την εξέταση αυτών ή σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας υποβολής των αντιρρήσεων, η έκθεση οριστικοποιείται και καταχωρίζεται στο ΟΠΣ.

4. Όταν η οριστική έκθεση δεν προτείνει δημοσιονομική διόρθωση ή/και ανάκτηση, εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της αρμόδια αρχής που διενήργησε την επαλήθευση ή την επιθεώρηση και κοινοποιείται στο Δικαιούχο.

5. Όταν η οριστική έκθεση προτείνει δημοσιονομική διόρθωση ή/και ανάκτηση, εγκρίνεται από το αρμόδιο όργανο του άρθρου 7. Στην περίπτωση αυτή, από το αρμόδιο όργανο του άρθρου 7 εκδίδεται και η σχετική απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης. Η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης και η οριστική έκθεση κοινοποιούνται στο Δικαιούχο με συστημένη επιστολή ή/και με απόδειξη παραλαβής και στην Αρχή Ελέγχου. Επίσης, κοινοποιούνται στην Αρχή Πιστοποίησης, εφόσον προκύπτει από επαλήθευση της ΔΑ/ΕΦ ή στην αρμόδια ΔΑ/ΕΦ εφόσον προκύπτει από επιθεώρηση της Αρχής Πιστοποίησης. Τα στοιχεία διαβιβάζονται στις αρμόδιες εθνικές αρχές ή στα αρμόδια πειθαρχικά όργανα ή στις εισαγγελικές αρχές κατά περίπτωση, σύμφωνα με το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου.

6. Στην περίπτωση της διοικητικής επαλήθευσης, εφόσον έχουν κριθεί βάσιμες οι αντιρρήσεις του Δικαιούχου καταχωρίζονται οι σχετικές δαπάνες σε επόμενη δήλωση δαπανών.

7. Σε περίπτωση επιτόπιας επαλήθευσης ή επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων, η αρμόδια ΔΑ/ΕΦ καταχωρίζει στο ΟΠΣ το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την έγκριση της οριστικής έκθεσης και μειώνει αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρισθεί.

8. Σε περίπτωση επιθεώρησης από την Αρχή Πιστοποίησης, η αρμόδια ΔΑ καταχωρίζει στο ΟΠΣ το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που η ΔΑ παραλαμβάνει την οριστική έκθεση επιθεώρησης, και μειώνει αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρισθεί.

9. Τα ποσά των δημοσιονομικών διορθώσεων που επιβάλλονται σε μία πράξη δεν μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν για την εν λόγω πράξη.

10. Η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης συνιστά και απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών, στις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 8 και 10 της παρούσας.

Άρθρο 7

Όργανα έκδοσης απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης/ανάκτησης

Αρμόδια όργανα για την έκδοση της απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης/ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών είναι:

1. Ο αρμόδιος Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία που ασκεί το ρόλο της Διαχειριστικής Αρχής Επιχειρησιακού Προγράμματος ή ρόλο Ενδιάμεσου Φορέα σε άλλο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται από την Ειδική Υπηρεσία μετά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης του άρθρου 3, ή επιτόπιας επαλήθευσης του άρθρου 4, ή επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 5 της παρούσας.

2. Ο οικείος Περιφερειάρχης που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία που ασκεί το ρόλο της Διαχειριστικής Αρχής Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος ή ρόλο Ενδιάμεσου Φορέα σε άλλο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται από την Ειδική Υπηρεσία μετά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης του άρθρου 3, ή επιτόπιας επαλήθευσης του άρθρου 4, ή επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 5 της παρούσας.

3. Ο Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας ή ο Περιφερειάρχης που εποπτεύει δημόσια υπηρεσία, η οποία ασκεί ρόλο Ενδιάμεσου Φορέα και δεν είναι Ειδική Υπηρεσία κατά τα αναφερόμενα στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται από την εν λόγω υπηρεσία μετά τη διενέργεια διοικητικής επαλήθευσης του άρθρου 3, ή επιτόπιας επαλήθευσης του άρθρου 4, ή επαλήθευσης μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 5 της παρούσας.

4. Το αρμόδιο όργανο Ενδιάμεσου Φορέα, στην περίπτωση που ο Ενδιάμεσος Φορέας είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εφόσον το αρμόδιο αυτό όργανο ορίζεται στη σχετική απόφαση ορισμού/ανάθεσης των αρμοδιοτήτων διαχείρισης. Στην περίπτωση που στην απόφαση ορισμού/ανάθεσης δεν ορίζεται αρμόδιο όργανο για την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης/ανάκτησης, αρμόδιο όργανο για την έκδοση απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης/ανάκτησης είναι ο Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας ή Περιφερειάρχης που εποπτεύει την οικεία Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης, η οποία έχει αναθέσει τις αρμοδιότητες διαχείρισης.

5. Ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Επενδύσεων-ΕΣΠΑ, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται μετά τη διενέργεια επιθεώρησης του άρθρου 4 από την Αρχή Πιστοποίησης.

6. Ο αρμόδιος Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας ή Περιφερειάρχης που εποπτεύει την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος, όταν η παρατυπία διαπιστώνεται από ελεγκτικές αρχές/όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εθνικές ελεγκτικές αρχές εκτός της Αρχής Ελέγχου, με βάση τα οριστικά πορίσματα ελέγχων της παρ. 1 του άρθρου 11 της παρούσας.

Άρθρο 8

Απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης/ανάκτησης και περιεχόμενο αυτής

1. Στην απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης αναφέρονται τα στοιχεία ταυτότητας της πράξης, του/ων Δικαιούχου/ων και της παρατυπίας, όπως:

(α) ο κωδικός ΟΠΣ της πράξης, το ΕΠ στο οποίο έχει ενταχθεί, το Ταμείο (ΕΠΠΑ/ΕΚΤ/ΤΣ) και η ΣΑΕ, μέσω της οποίας χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων,

(β) ο φορέας ή οι φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή δημόσιες υπηρεσίες) στους οποίους επιβάλλεται δημοσιονομική διόρθωση, και ανά φορέα:

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Σελίδα 4 από 64

• το ύψος των δημοσίων δαπανών που αυτή αφορά,
• η αναλυτική αιτιολογία της δημοσιονομικής διόρθωσης, με ειδική αναφορά στις διατάξεις που παραβιάστηκαν καθώς και τον τρόπο παραβίασής τους.

2. Στην περίπτωση που προβλέπεται ανάκτηση, στην απόφαση παρατίθενται πέραν των ανωτέρω και τα εξής: (α) ο φορέας ή οι φορείς (φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή δημόσιες υπηρεσίες), από τους οποίους αναζητείται το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό, καθώς και τα τυχόν συνυπόχρεα αυτών πρόσωπα,

(β) το αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό, το οποίο περιλαμβάνει και τόκους για Πράξεις κρατικών ενισχύσεων σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 10 της παρούσας,

(γ) η προθεσμία εντός της οποίας δύναται να επιστραφεί το ποσό πριν εφαρμοστούν οι διατάξεις του ΚΕΔΕ (σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 10 της παρούσας).

3. Η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης/ ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού υπόκειται στα ένδικα μέσα που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 9

Καθορισμός του ύψους της δημοσιονομικής διόρθωσης

1. Αναλογικές δημοσιονομικές διορθώσεις
Το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, το οποίο επιβάλλεται από τα αρμόδια όργανα, υπολογίζεται, με βάση τις μεμονωμένες παράτυπες δαπάνες που ο Δικαιούχος δήλωσε στην αρμόδια αρχή διαχείρισης και ισούται προς το ποσό της προκληθείσας ζημίας ή με βάση την αρχή της αναλογικότητας στις περιπτώσεις μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων από τους Δικαιούχους.

2. Κατ' αποκοπή διορθώσεις

Όταν δεν είναι δυνατόν να προσδιορισθεί επακριβώς το ποσό της προκληθείσας ζημίας και η εξ ολοκλήρου ακύρωση της παράτυπης δαπάνης θα ήταν δυσανάλογη, η αρμόδια ΔΑ/ΕΦ ή η Αρχή Πιστοποίησης, επιβάλλει δημοσιονομικές διορθώσεις κατ' αποκοπή υπολογίζοντας τη βαρύτητα της παράβασης που οδήγησε στη διαπιστωθείσα παρατυπία. Το ποσοστό της κατ' αποκοπή δημοσιονομικής διόρθωσης που εφαρμόζεται στον επηρεαζόμενο πληθυσμό λόγω της εντοπιζόμενης μεμονωμένης ή συστημικής παρατυπίας καθορίζεται με βάση τη βαρύτητα της παράβασης, λαμβάνοντας υπόψη και το άρθρο 31 του Καν. (ΕΕ) 480/2014 και την υπ' αριθμ. C(2013) 9527/19-12-2013 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη θέσπιση και έγκριση κατευθυντήριων γραμμών για τον καθορισμό δημοσιονομικών διορθώσεων.

3. Κατά παρεκβολή διορθώσεις

Στις περιπτώσεις που μετά από ελέγχους, εντοπίζονται παρατυπίες οι οποίες δύναται να ποσοτικοποιηθούν και επαναλαμβάνονται σε σημαντικό πλήθος ομοιογενών πράξεων ή σε πράξεις που παρουσιάζουν ανάλογα χαρακτηριστικά, η επέκταση όμως των ελέγχων στο σύνολο των πράξεων που επηρεάζονται από αυτές προκαλούν δυσανάλογο κόστος αναφορικά με την προσδοκώμενη ελαχιστοποίηση των κινδύνων, η δημοσιονομική διόρθωση είναι δυνατή σε βάση παρεκβολής. Στις περιπτώσεις αυτές, το αποτέλεσμα που

προσδιορίζεται από την εξέταση του αντιπροσωπευτικού δείγματος προεκτείνεται σε όλες τις πράξεις που επηρεάζονται.

4. Στις περιπτώσεις πράξεων ενισχύσεων, οι δημοσιονομικές διορθώσεις και οι ανακτήσεις εφαρμόζονται στη δημόσια συνεισφορά που αντιστοιχεί στις δαπάνες που περιλαμβάνονται στη δήλωση δαπανών και η οποία έχει καταβληθεί στους Δικαιούχους από το φορέα που χορηγεί την ενίσχυση.

5. Εφόσον οι εντοπιζόμενες παρατυπίες επηρεάζουν και μελλοντικές πληρωμές οι οποίες δεν έχουν δηλωθεί ή/και πραγματοποιηθεί και εμπίπτουν στην παράγραφο 1 διακόπτεται η περαιτέρω συγχρηματοδότηση του επηρεαζόμενου μέρους, με σχετική αναφορά στην απόφαση του άρθρου 8.

6. Στην περίπτωση που οι παρατυπίες εμπίπτουν στην παράγραφο 2 δύναται να συνεχιστεί η συγχρηματοδότηση, αλλά η κατ' αποκοπή διόρθωση εφαρμόζεται σε όλες τις πληρωμές κατά την καταχώρισή τους στο ΟΠΣ.

Άρθρο 10

Ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών

1. Η απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης/ ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού αποτελεί νόμιμο τίτλο βεβαίωσης του χρέους.

2. Μετά από την έγγραφη κοινοποίηση στο Δικαιούχο μέσω συστημένης επιστολής ή με απόδειξη παραλαβής της απόφασης δημοσιονομικής διόρθωσης/ ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού, ο υπόχρεος οφείλει να καταβάλει εντός δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών, το ποσό το οποίο έχει καταλογισθεί σε οποιαδήποτε Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.), προσκαίροντας την απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης/ ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού καθώς και το σημείωμα κατάθεσης που τη συνοδεύει. Η Δ.Ο.Υ. στην οποία καταβάλλονται γνωστοποιεί εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών την είσπραξη του οφειλόμενου ποσού στην υπηρεσία που εξέδωσε την απόφαση, καθώς και στην Αρχή Πιστοποίησης. Την υπηρεσία ενημερώνει εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών και ο υπόχρεος με την προσκόμιση σε αυτήν των στοιχείων τεκμηρίωσης του καταβληθέντος ποσού.

3. Στις περιπτώσεις πράξεων κρατικών ενισχύσεων, το προς ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό, επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη Δ.Ο.Υ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, όπως ισχύει.

4. Σε περίπτωση μη επιστροφής του χρηματικού ποσού εντός της προθεσμίας της παραγράφου 2, η διαδικασία βεβαίωσης του χρέους ολοκληρώνεται με τη σύνταξη του χρηματικού καταλόγου, λαμβάνοντας υπόψη την παρ. 3, από την υπηρεσία που εξέδωσε την απόφαση ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντος ποσού και με την αποστολή του στην αρμόδια για τη φορολογία εισοδήματος Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) του υπόχρεου.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 5 από 64

5. Το προς ανάκτηση αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέν ποσό που βεβαιώνεται στη Δ.Ο.Υ. σύμφωνα με την παρ. 4, επιβαρύνεται με τόκους υπερημερίας και τυχόν λαπές προσυζητήσεις σύμφωνα με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.).

6. Η αρμόδια Δ.Ο.Υ., μετά την είσπραξη των ποσών που ανακτώνται, ενημερώνει εγγράφως σχετικά την υπηρεσία που συντάξε το χρηματικό κατάλογο, καθώς και την Αρχή Πιστοποίησης.

7. Τα αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντα ποσά, βεβαιώνονται και εισπράττονται ως έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού και εισάγονται στην κατηγορία των ειδικών εσόδων με Κ.Α.Ε. 3941 «Έσοδα από καταλογισμούς σε φορείς που υλοποιούν προγράμματα του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου», 3943 «Έσοδα από καταλογισμούς σε φορείς που υλοποιούν προγράμματα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και του Ταμείου Συνοχής» κατά περίπτωση ανάλογα με την προέλευση της καινοτικής συμμετοχής που αναζητείται

Άρθρο 11

Διαδικασία Δημοσιονομικών Διορθώσεων μετά από ελέγχους ελεγκτικών αρχών/ οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Αρχής Ελέγχου ή άλλων εθνικών ελεγκτικών αρχών

1. Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται παρατυπία με βάση τα οριστικά πορίσματα από ελέγχους ελεγκτικών αρχών/ οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή εθνικών ελεγκτικών αρχών εκτός της Αρχής Ελέγχου, η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή Επιχειρησιακού Προγράμματος καταχωρίζει τη δημοσιονομική διόρθωση στο ΟΠΣ εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που η ΔΑ παραλαμβάνει το οριστικό πόρισμα ελέγχου, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που είχαν καταχωρισθεί

2. Για τις περιπτώσεις που προβλέπονται από την παρ. 3 του άρθρου 33 του Ν. 4314/2014, η ΔΑ εισηγάει την έκδοση απόφασης ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στο αρμόδιο όργανο του άρθρου 7. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 8 και 10 της παρούσας. Η απόφαση ανάκτησης κοινοποιείται σε κάθε περίπτωση στο Δικαιούχο μέσω συστημένης επιστολής ή/ και με απόδειξη παραλαβής. Επίσης, κοινοποιείται στον Ενδιάμεσο Φορέα, στην Αρχή Πιστοποίησης και στην Αρχή Ελέγχου.

3. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται παρατυπία σε οριστική έκθεση ελέγχου της Αρχής Ελέγχου, εκδίδεται με εισήγησή της, απόφαση δημοσιονομικής διόρθωσης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα σε σχετική Υπουργική Απόφαση του άρθρου 12 (παρ. 15) του Ν. 4314/2014 και η αρμόδια ΔΑ καταχωρίζει τη δημοσιονομική διόρθωση στο ΟΠΣ εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που η ΔΑ παραλαμβάνει την οριστική έκθεση ελέγχου της Αρχής Ελέγχου, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που είχαν καταχωρισθεί.

4. Ειδικότερα, οι κατ' αποκοπή διορθώσεις που αφορούν περισσότερες από μία πράξεις εφαρμόζονται με ευθύνη της Αρχής Πιστοποίησης η οποία και ενημερώνει τις αρχές που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης.

Άρθρο 12

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της. Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 8 Δεκεμβρίου 2015

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΑΠΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΚΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΑΡΙΤΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 6 από 64

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ - ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Ειδικότερα, η επιλεξιμότητα των δαπανών που αφορούν σε χρηματοδοτούμενα έργα στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, θα πρέπει να γίνεται κάθε φορά λαμβάνοντας υπόψη τα οριζόμενα στις **εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις και ιδιαίτερα** στην Απόφαση του Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης 137675/ΕΥΘΥ1016 (ΦΕΚ 5968 Β') Αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β' 3521) υπουργικής απόφασης με τίτλο «Τροποποίηση και αντικατάσταση της υπ' αριθμ. 81986/ΕΥΘΥ712/31.7.2015 (ΦΕΚ Β' 1822) υπουργικής απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014 - 2020 - Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς - Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"» (**ΥΑΕΚΕΔ**)

Οι επιλέξιμες δαπάνες για τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης υπολογίζονται **στη βάση του πραγματικού κόστους**, δηλαδή έχουν πραγματοποιηθεί από τους δικαιούχους, δικαιολογούνται από τους όρους και τους στόχους των εγκεκριμένων πράξεων, προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης και τεκμηριώνονται από εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας.

Για την επαλήθευση των δαπανών του έργου απαιτείται τεκμηρίωση με τα ακόλουθα έγγραφα:

Φωτοαντίγραφα των παραστατικών δαπανών ανά δικαιούχο και κατηγορία δαπάνης

- Τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής ισχύος, σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.
- Αποδεικτικά εξόφλησης (επισυνάπτονται μαζί με κάθε υποβαλλόμενο τιμολόγιο)
- Λογιστικές εγγραφές των παραστατικών, κατά προτίμηση με τη μορφή αναλυτικού καθολικού του ξεχωριστού λογαριασμού του έργου (με υπογραφή του υπεύθυνου λογιστή και σφραγίδα του φορέα). Βλέπε επεξήγηση στο τέλος του παρόντος Παραρτήματος (Λογιστική απεικόνιση δαπανών και εξοφλήσεων)

Υπεύθυνη Δήλωση του δικαιούχου, υπογεγραμμένη αρμοδίως, όπου αναφέρεται ότι:

- Τα υποβαλλόμενα αντίγραφα είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων παραστατικών
- Τα πρωτότυπα είναι πάντα στη διάθεση της ΕΥΔ ΕΠ Βορείου Αιγαίου
- Τα παραστατικά δεν αντιστοιχούν σε δαπάνες που έχουν χρηματοδοτηθεί από άλλο πρόγραμμα
- Οι δαπάνες του έργου παρακολουθούνται λογιστικά σε ξεχωριστό λογαριασμό και είναι εις γνώση του υπογράφοντα ότι όσες από αυτές δεν έχουν καταχωρηθεί στον λογαριασμό αυτόν θα κριθούν ως μη επιλέξιμες

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος κάνει χρήση υπηρεσιών Ορκωτού Λογιστή, επισυνάπτεται η βεβαίωση του.

Ειδικότερα, για κάθε μία από τις Κατηγορίες Δαπανών ισχύουν τα ακόλουθα:

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 7 από 64

1. Δαπάνες προσωπικού

Για τις δαπάνες προσωπικού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 12 της ΥΑΕΚΕΔ**. Το προσωπικό διακρίνεται σε τακτικό και έκτακτο, ανάλογα με τη σχέση εργασίας που διατηρεί με το δικαιούχο.

Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού της κατηγορίας δαπανών προσωπικού λαμβάνεται υπόψη το ετήσιο ύψος αμοιβών των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο (μεικτές αμοιβές εργαζομένου, εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, φόρος εισοδήματος, δώρα εορτών, επίδομα αδείας και επιδόματα, που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου όταν αυτός είναι δημόσιος φορέας). Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση (ad hoc) δεν είναι επιλέξιμες. Οι δαπάνες για υπερωριακή αποζημίωση του προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον καταβάλλονται για εργασία που παρασχέθηκε πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας. Οι δαπάνες αυτές θα πρέπει να τεκμηριώνονται με μισθολογικές καταστάσεις του φορέα.

Η συνολική επιλέξιμη αμοιβή ανά εργαζόμενο προσδιορίζεται με βάση τον πραγματικό χρόνο που αυτός απασχολείται με άμεση παροχή εργασίας στο πλαίσιο του έργου. Το μικτό ωριαίο κόστος απασχόλησης υπολογίζεται ως το πηλίκο του τελευταίου τεκμηριωμένου ετήσιου μικτού κόστους απασχόλησης, όπως αυτό ορίζεται από την κείμενη νομοθεσία, και του αριθμού των 1720 παραγωγικών ωρών (Άρθρο 68, §2 του ΕΕ 1303/2014 και Άρθρο 12, §8 της ΥΑΕΚΕΔ).

Στις περιπτώσεις που το προσωπικό απασχολείται στην πράξη για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου ή για σταθερό ποσοστό του συμβατικού χρόνου απασχόλησης, οι δαπάνες για αμοιβές προσωπικού δύνανται να υπολογίζονται όχι με βάση το ωριαίο κόστος απασχόλησης αλλά ως το γινόμενο του σταθερού ποσοστού του συμβατικού χρόνου με το μικτό μηνιαίο κόστος απασχόλησης.

Στην περίπτωση που το προσωπικό επιχείρησης που απασχολείται στο έργο είναι ταυτόχρονα και εσωτερικός εταιρικός παράγοντας του νομικού προσώπου (π.χ. μέτοχος, εταίρος, διαχειριστής, μέλος δ.σ.), οι δαπάνες προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον τηρούνται οι αυξημένες προϋποθέσεις έγκυρης σύναψης της σύμβασης εργασίας που θέτει το νομοθετικό πλαίσιο της αντίστοιχης εταιρικής μορφής (πχ βλ. για ΑΕ άρθρο 23 Α του ΚΝ 2190/1920) και η προσφορά εργασίας αφορά ειδικά στην υλοποίηση του εγκεκριμένου έργου. Δαπάνες προσωπικού για την εργασία του ιδιοκτήτη ατομικής επιχείρησης δεν είναι επιλέξιμες.

Φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης ως υπεργολάβοι (συμβάσεις παροχής υπηρεσιών) δεν θεωρούνται προσωπικό του δικαιούχου.

Το προσωπικό του δικαιούχου δεν επιτρέπεται να απασχολείται στην πράξη στη βάση σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολάβος) ή σύμβασης μίσθωσης έργου.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών προσωπικού είναι:

Τακτικό προσωπικό

- Απόφαση της διοίκησης του δικαιούχου με την οποία καθορίζεται το προσωπικό που θα απασχοληθεί στο έργο, τα καθήκοντά τους σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της πράξης, ο χρόνος απασχόλησής τους, καθώς και ο τρόπος απασχόλησής τους στην πράξη (εντός ωραρίου, υπερωριακή απασχόληση, πρόσθετη απασχόληση).
- Μηνιαία συνολικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης (global timesheets), στα οποία θα αποτυπώνονται σε επίπεδο φυσικού προσώπου οι πραγματικές ώρες απασχόλησής του ανά ημέρα, και για κάθε πράξη ή άλλη δραστηριότητα στο δικαιούχο, υπογεγραμμένα από τον εργαζόμενο και τον υπεύθυνο της διοίκησης του δικαιούχου. Για τις περιπτώσεις που το φυσικό πρόσωπο απασχολείται στην πράξη για το σύνολο του συμβατικού του χρόνου δεν απαιτείται η συμπλήρωση φύλλων χρονοχρέωσης αλλά βεβαίωση του υπευθύνου της διοίκησης του δικαιούχου για την απασχόληση σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στη σχετική απόφαση της διοίκησης του δικαιούχου.
- Μισθολογικές καταστάσεις, του δικαιούχου όπου εμφανίζονται, οι μικτές ετήσιες αποδοχές, οι αντίστοιχες εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και τα τυχόν επιδόματα που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο του δικαιούχου για το τελευταίο έτος οικονομικής χρήσης. Στις μισθολογικές καταστάσεις θα πρέπει να εμφανίζονται διακριτά οι αποζημιώσεις για την υπερωριακή και την πρόσθετη απασχόληση του προσωπικού.
- Εκθέσεις για το παραχθέν έργο την αντίστοιχη περίοδο.
- Αποδεικτικά καταβολής των αμοιβών στους εργαζόμενους.
- Αποδεικτικά απόδοσης των ασφαλιστικών εισφορών (όπου απαιτείται) και
- Αποδεικτικά απόδοσης του φόρου εισοδήματος

Έκτακτο προσωπικό (σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή μίσθωσης έργου)

- Σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου ή σύμβαση μίσθωσης έργου σε συνέχεια ανοικτής διαδικασίας - εκτός των περιπτώσεων που τα φυσικά πρόσωπα έχουν αξιολογηθεί κατά την επιλογή της πράξης σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 7 του Άρθρου 12 της ΥΑΕΚΕΔ- στην οποία θα αναφέρονται, πέραν των συμβαλλομένων, το αντικείμενο της σύμβασης προσδιοριζόμενο και σε σχέση με το φυσικό αντικείμενο της πράξης, η χρονική διάρκεια, ο τόπος εργασίας του αντισυμβαλλόμενου, ο τρόπος παραλαβής του έργου, το τίμημα.
- Εκθέσεις για το παραχθέν έργο την αντίστοιχη περίοδο.
- Βεβαίωση παραλαβής του έργου, για τις περιπτώσεις συμβάσεων μίσθωσης έργου. Στην περίπτωση που η σύμβαση προσδιορίζει ωριαία αμοιβή, μηνιαία αναλυτικά απολογιστικά φύλλα χρονοχρέωσης, όπως ανωτέρω.
- Άδεια του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου, για τις περιπτώσεις προσωπικού του δημόσιου και

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 9 από 64

ευρύτερου δημόσιου τομέα που απασχολείται στην πράξη με σύμβαση έργου.

- Μισθοδοτική κατάσταση του φορέα για το προσωπικό που συμμετέχει στην πράξη με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου.
- Για την περίπτωση συμβάσεων μίσθωσης έργου απόδειξη παροχής υπηρεσιών ή τίτλο κτήσης (πρώην απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης) όταν ο αντισυμβαλλόμενος δεν είναι επιτηδευματίας από καμία αιτία, ασκεί ευκαιριακό επάγγελμα και η αμοιβή του είναι μικρή, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
- Υλικό τεκμηρίωσης της τήρησης της αρχής της ίσης μεταχείρισης, της μη διάκρισης, της ισότητας των φύλων και της διαφάνειας, δηλαδή ανοικτής διαδικασίας επιλογής για τους Οργανισμούς Έρευνας και Διάδοσης Γνώσεων. Δεν ισχύει για το προσωπικό του δικαιούχου ή τρίτων που αξιολογείται στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής για την χρηματοδότηση του έργου.

Για τη διασταύρωση των στοιχείων μισθοδοσίας, που αναφέρονται στις μηνιαίες μισθολογικές καταστάσεις των ετών που αφορούν στην υλοποίηση του έργου, θα πρέπει να προσκομίζονται οι αντίστοιχες ΑΠΔ.

Στις περιπτώσεις μη απόδοσης ασφαλιστικών εισφορών αλλά υπαγωγής σε ρύθμιση, πρέπει να προσκομίζεται το έγγραφο του ασφαλιστικού φορέα περί υπαγωγής σε ρύθμιση καταβολής εισφορών, στο οποίο αναγράφονται: το χρονικό διάστημα που αφορά η ρύθμιση, το συνολικό ποσό, το ποσό της κάθε δόσης και ο αριθμός των δόσεων. Ελέγχεται η συμβατότητα ανάμεσα στο χρονικό διάστημα που αναφέρεται στο έγγραφο και στην ελεγχόμενη περίοδο, καθώς και αν οι δόσεις εξυπηρετούνται κανονικά μέχρι την ημερομηνία ελέγχου. Η δαπάνη πιστοποιείται εάν πληρούνται τα δύο αυτά κριτήρια και εφόσον το καταβληθέν ποσό των εισφορών καλύπτει το ποσό που αντιστοιχεί στις ασφαλιστικές εισφορές της ελεγχόμενης περιόδου. Σε περίπτωση ρύθμισης του φόρου εισοδήματος ισχύουν τα αναφερόμενα για τη ρύθμιση των ασφαλιστικών εισφορών.

2. Δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού¹

Στην κατηγορία αυτή εμπίπτει κάθε πάγιο στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη ζωή μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται, κατά περίπτωση, στα πάγια στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης και στο μητρώο παγίων. Πρόκειται για μηχανήματα, εξαρτήματα αυτών, επιστημονικά όργανα και εργαλεία, καθώς και μέσα και εξοπλισμό πληροφορικής και επικοινωνιών, που χρησιμοποιούνται για την εξυπηρέτηση των δραστηριοτήτων του έργου. Στην υποκατηγορία εντάσσεται λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού, εφόσον απαιτούνται για την εκτέλεση του έργου.

¹ Επιλέξιμες είναι μόνο οι αποσβέσεις

Δεν θεωρούνται επιλέξιμες οι δαπάνες που αφορούν σε αγορά μεταχειρισμένου εξοπλισμού.

Για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 15 και στο **Άρθρο 16 (περιπτώσεις Β1, Β2, Γ & Ε)** της ΥΑΕΚΕΔ. Όταν τα όργανα και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια ζωής τους για το έργο, επιλέξιμες θεωρούνται μόνον οι δαπάνες απόσβεσης. Οι δαπάνες απόσβεσης παγίων στοιχείων μπορεί να θεωρηθούν επιλέξιμες όταν πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) τα πάγια στοιχεία χρησιμοποιούνται για την εκτέλεση της πράξης,
- β) δεν έχουν χρησιμοποιηθεί για την αγορά τους δημόσιες επιχορηγήσεις, κοινοτικές ή εθνικές,
- γ) υπολογίζονται με τους κατάλληλους λογιστικούς κανόνες και αποτυπώνονται στο λογιστικό σύστημα που τηρεί ο δικαιούχος,
- δ) το ποσό της δαπάνης δικαιολογείται με δικαιολογητικά έγγραφα που έχουν ισοδύναμη αποδεικτική αξία με τιμολόγια,
- ε) οι δαπάνες απόσβεσης αφορούν αποκλειστικά την περίοδο υλοποίησης της πράξης και ειδικότερα την χρονική περίοδο που τα πάγια χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της πράξης.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των **δαπανών οργάνων & εξοπλισμού** είναι:

- Κατάλογος με τους σειριακούς αριθμούς (serial numbers) των πάγιων στοιχείων
- Αντίγραφο από το προβλεπόμενο στον ΚΦΑΣ βιβλίο (π.χ. Μητρώο Παγίων), όπου έχει καταχωρηθεί το αποκτούμενο στοιχείο παγίου
- Παραστατικά λογιστηρίου τα οποία πιστοποιούν το ποσοστό απόσβεσης
- Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργες του οργάνου/εξοπλισμού
- Σε περίπτωση εισαγωγής από το εξωτερικό, όλα τα κατά νόμο παραστατικά.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες οργάνων & εξοπλισμού ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ**. Ειδικότερα, για την αγορά οργάνων και εξοπλισμού, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

3. Δαπάνες για κτίρια και γήπεδα²

Όσον αφορά στα κτίρια, επιλέξιμες θεωρούνται **μόνον οι δαπάνες απόσβεσης που αντιστοιχούν στη διάρκεια του έργου**, οι οποίες υπολογίζονται με βάση τις γενικά αποδεκτές λογιστικές αρχές. Για τα γήπεδα, είναι επιλέξιμες οι δαπάνες εμπορικής μεταβίβασης ή οι όντως καταβληθείσες κεφαλαιουχικές δαπάνες.

Για τις δαπάνες για κτίρια και γήπεδα ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο Άρθρο 15 και στο

²² Επιλέξιμες είναι μόνο οι αποσβέσεις

Άρθρο 16 (περίπτωση Α) της ΥΑΕΚΕΔ.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών για κτίρια και γήπεδα είναι (ανάλογα με το είδος της υποβληθείσας δαπάνης):

- Τίτλοι κτήσης (συμβόλαια) του οικοπέδου της εγκατάστασης
- Άδεια Δόμησης
- Συμβάσεις με εργολάβους κτιριακών εγκαταστάσεων και τεχνικών έργων, θεωρημένες από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- Παραστατικά λογιστηρίου τα οποία πιστοποιούν το ποσοστό απόσβεσης κτιριακών εγκαταστάσεων
- Εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (εφόσον απαιτείται για την κατηγορία του συγκεκριμένου έργου, Οδηγία 2011/92/ΕΕ)

4. Δαπάνες για ανάθεση έρευνας επί συμβάσει, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, που αγοράστηκαν ή ελήφθησαν με άδεια εκμετάλλευσης από εξωτερικές πηγές με τήρηση της αρχής των ίσων αποστάσεων, καθώς και δαπάνες για συμβουλευτικές και ισοδύναμες υποστηρικτικές υπηρεσίες χρησιμοποιούμενες αποκλειστικά για το έργο.

Η κατηγορία αφορά σε υπηρεσίες ή αγαθά που προμηθεύονται οι δικαιούχοι από εξωτερικούς παρόχους / αναδόχους, και οι οποίοι μπορεί να είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Η προμήθεια πραγματοποιείται μέσω της σύναψης σύμβασης μεταξύ των δύο μερών, το αντικείμενο της οποίας πρέπει να εμπίπτει σε μία από τις ακόλουθες υποκατηγορίες

- Παροχή υπηρεσιών έρευνας / εκτέλεση ερευνητικού έργου
- Προμήθεια γνώσεων ή/και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας
- Παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών

Για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 16 (περίπτωση Ε) της ΥΑΕΚΕΔ**. Η συναφθείσα σύμβαση αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Οι συμβάσεις θα πρέπει να αναφέρονται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου) και όχι σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών, να ορίζουν με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης, το ποσό της αμοιβής για το συγκεκριμένο έργο, καθώς και τα τελικά ελέγχιμα παραδοτέα του. Σε περίπτωση που η σύμβαση περιλαμβάνει περισσότερα του ενός αντικείμενα ή έργα, θα πρέπει να διευκρινίζονται σαφώς το φυσικό αντικείμενο, η αμοιβή και τα παραδοτέα που αφορούν στο συγκεκριμένο έργο. Οι συμβάσεις πρέπει να έχουν κατατεθεί και θεωρηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ**. Ειδικότερα, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 12 από 64

τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

4.ι. Έρευνα επί συμβάσει

Πρόκειται για ερευνητικές δραστηριότητες που ανατίθενται από το δικαιούχο μέσω σύμβασης παροχής υπηρεσιών (υπεργολαβίες) σε:

- A) φυσικά πρόσωπα.
- B) νομικά πρόσωπα.

Σε περίπτωση ανάθεσης έρευνας επί συμβάσει από επιχειρήσεις σε νομικά πρόσωπα (υπεργολαβία), και προκειμένου να ληφθεί υπ' όψιν κατά τη διαδικασία αξιολόγησης της πρότασης, αυτά δηλώνονται ονομαστικά κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης. Επισημαίνεται ότι στην περίπτωση συνεργατικών έργων, δεν επιτρέπεται να συμμετέχει ως υπεργολάβος φορέας-μέλος της σύμπραξης.

4.ii. Γνώσεις και διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Η υποκατηγορία περιλαμβάνει δαπάνες που αφορούν στην αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας (bought or licensed), οι οποίες είναι επιλέξιμες υπό την προϋπόθεση της τήρησης ίσων αποστάσεων. Δηλαδή θα πρέπει οι όροι της συναλλαγής μεταξύ των συμβαλλομένων μερών να μην διαφέρουν από εκείνους που θα είχαν οριστεί μεταξύ ανεξάρτητων επιχειρήσεων και να μην περιέχουν κανένα στοιχείο αθέμιτης σύμπραξης. Κάθε συναλλαγή που προκύπτει από ανοιχτή, διαφανή και χωρίς διακρίσεις διαδικασία θεωρείται ότι πληροί την αρχή της τήρησης ίσων αποστάσεων.

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της υποκατηγορίας 4.ii. είναι:

- Αντίγραφο Τίτλου προστασίας
- Αντίγραφο Αποσπάσματος Βιβλίου Παγίων (απαιτείται εφόσον υπάρχει παγιοποίηση)
- Συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας σύμφωνα με την οποία ο εκχωρητής εκχωρεί στον εκδοχέα το δικαίωμα αποκλειστικής ή μη εκμετάλλευσης, για μία ορισμένη χρονική περίοδο ή απεριόριστα. Από τη σύμβαση θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι το φυσικό αντικείμενο προσδιορίζεται με σαφήνεια, δεν αφορά σε γενικότερη παροχή υπηρεσιών και σχετίζεται με το συγκεκριμένο έργο.
- Αποδεικτικά καταβολής φόρου εισοδήματος (όπου απαιτείται)

4.iii. Συμβουλευτικές υπηρεσίες

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών από εξωτερικό πάροχο / εμπειρογνώμονα (π.χ. εκπόνηση μελετών, εμπειρογνωμοσύνη), οι οποίες χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για το έργο. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες της υποκατηγορίας περιλαμβάνονται η εκπόνηση μελετών, η παροχή νομικής υποστήριξης σε θέματα που άπτονται των δαπανών της υποκατηγορίας 4.ii. (αγορά γνώσεων και διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας), η εμπειρογνωμοσύνη σε τεχνικά-τεχνολογικά θέματα ή σε

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 13 από 64

οικονομοτεχνικά ζητήματα.

Στην παρούσα υποκατηγορία δεν περιλαμβάνονται η μελέτη σκοπιμότητας και οι συμβουλευτικές υπηρεσίες καινοτομίας, οι οποίες εμπίπτουν στην κατηγορία 6 και στην υποκατηγορία 7.iii. αντίστοιχα.

5 Πρόσθετα γενικά έξοδα και λοιπές λειτουργικές δαπάνες

5.ι. Δαπάνες ταξιδιών

Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν οι κανόνες επιλεξιμότητας που αναφέρονται στο **Άρθρο 13 της ΥΑΕΚΕΔ**.

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες των μελών της ομάδας έργου για :

- τα έξοδα κίνησης και ειδικότερα το αντίτιμο των εισιτηρίων των μέσων μαζικής μεταφοράς (ή συγκοινωνιακών μέσων), η δαπάνη χιλιομετρικής αποζημίωσης λόγω χρήσης ιδιόκτητου ή μισθωμένου μεταφορικού μέσου στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση του, η δαπάνη διοδίων, ο ναύλος οχήματος σε μετακινήσεις με θαλάσσιο μέσο μεταφοράς, η μίσθωση οχήματος ή η δαπάνη λόγω χρήσης επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) στις περιπτώσεις που επιτρέπεται η χρήση τους,
- τα έξοδα διανυκτέρευσης για το αναγνωριζόμενο ποσό για κάθε τύπο ξενοδοχειακής μονάδας ή ενοικιαζόμενου καταλύματος και
- την ημερήσια αποζημίωση, η οποία καταβάλλεται στον μετακινούμενο για την κάλυψη των εξόδων, τα οποία προκαλούνται λόγω της μετακίνησης και παραμονής του εκτός έδρας για εκτέλεση υπηρεσίας
- το κόστος συμμετοχής σε συνέδρια, ημερίδες κλπ.

Οι ανωτέρω δαπάνες είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της πράξης, προβλέπονται στην απόφαση ένταξης και πραγματοποιούνται σύμφωνα με το σχετικό θεσμικό πλαίσιο που εφαρμόζει ο δικαιούχος.

Οι δαπάνες του δικαιούχου για τη μετακίνηση φυσικών προσώπων που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης βάσει σύμβασης μίσθωσης έργου είναι επιλέξιμες, εφόσον οι μετακινήσεις εκτός έδρας προβλέπονται στη σχετική σύμβαση και αποζημιώνονται από το δικαιούχο σύμφωνα με τα εφαρμοζόμενα για το προσωπικό του δικαιούχου που συμμετέχει στην πράξη.

Δαπάνες μετακίνησης προσωπικού του δικαιούχου ή άλλων φυσικών προσώπων, το κόστος απασχόλησης των οποίων δεν προσδιορίζεται και δεν συμπεριλαμβάνεται στον προϋπολογισμό της πράξης με οποιοδήποτε τρόπο ή προσδιορίζεται ως μηδενικό, δεν είναι επιλέξιμες.

Στην υποκατηγορία εμπίπτει το σύνολο των δαπανών των ταξιδιών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 14 από 64

της υλοποίησης του έργου (π.χ. συμμετοχή σε εμπορική έκθεση, συνέδριο, συναντήσεις εργασίας με υπερβολάβο έρευνας επί συμβάσει ή συνδικαιούχους συνεργατικών έργων, καθώς και πιστοποιήσεις ή έλεγχοι από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα).

Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της Κατηγορίας **5.i. είναι:**

- Εξοδολόγιο/Έντυπο μετακίνησης για τη μετακίνηση, όπου αναγράφεται το ονοματεπώνυμο των μετακινούμενων μελών, ο σκοπός, ο τόπος προορισμού και οι δαπάνες (αναλυτικά) της μετακίνησης
- Παραστατικά για τις δαπάνες που περιλαμβάνονται στο σχετικό Έντυπο μετακίνησης/Εξοδολόγιο (π.χ. εισιτήρια, τιμολόγιο ξενοδοχείου κλπ)
- Παραστατικά εξοφλήσεων των ανωτέρω τιμολογίων/αποδείξεων, (π.χ. εξοφλητικές αποδείξεις προμηθευτή, αποδεικτικά καταβολής του οφειλόμενου ποσού, καρτέλα προμηθευτή, κίνηση ταμείου)
- Υλικό που τεκμηριώνει την ανάγκη μετακίνησης, τη σύνδεσή της με το έργο ΕΤΑΚ και την τήρηση των κανόνων δημοσιότητας (όπως πρόσκληση συμμετοχής, ημερήσια διάταξη συνεδρίου/συνάντησης, ιστότοπος συνεδρίου κ.α.)

5.ii. Δαπάνες δημοσιότητας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται οι δαπάνες που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο της διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και της τήρησης των κανόνων δημοσιότητας (π.χ. παραγωγή έντυπου ή ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού για το έργο, κατασκευή και ανάρτηση αναμνηστικής πινακίδας, διοργάνωση εκδηλώσεων, δαπάνες δημοσιεύσεων, δημιουργία/αναβάθμιση ιστοσελίδας κλπ).

5.iii. Αναλώσιμα

Η υποκατηγορία περιλαμβάνει τις δαπάνες για υλικά, εφόδια και συναφή προϊόντα που αποκτώνται για να καλύψουν ανάγκες που σχετίζονται άμεσα με την υλοποίηση του έργου.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ**. Ειδικότερα, για την προμήθεια αναλωσίμων, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ον. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

5.iv. Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή/ελεγκτή,

εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου (δαπανών) της Πράξης. Τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που τυχόν θα

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 15 από 64

ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, θα είναι επιλέξιμα μέχρι και τρεις (3) μήνες από τη λήξη κάθε έργου.

5.v. Δαπάνες προσαρμογών για άτομα με αναπηρία.

Σε περίπτωση ατόμων με αναπηρία που απασχολούνται στο έργο, καλύπτεται το κόστος για εύλογες προσαρμογές μέχρι ποσοστού 5% του προϋπολογισμού έργου του δικαιούχου που απασχολεί τα άτομα με αναπηρία.

5.vi. Λοιπές λειτουργικές δαπάνες

Στην υποκατηγορία αυτή εντάσσονται άλλα γενικά έξοδα και λειτουργικές δαπάνες που είναι άμεσο αποτέλεσμα του έργου.

6 Δαπάνες διεξαγωγής μελέτης σκοπιμότητας

Η συναφθείσα σύμβαση αποτελεί το βασικό δικαιολογητικό για την πιστοποίηση της σχετικής δαπάνης. Η σύμβαση θα πρέπει να αναφέρεται σαφώς στο συγκεκριμένο συγχρηματοδοτούμενο έργο (κωδικός έργου), να ορίζει με σαφήνεια το φυσικό αντικείμενο που θα υλοποιηθεί στο πλαίσιο της σύμβασης και το ποσό της αμοιβής. Η σύμβαση πρέπει να έχει κατατεθεί και θεωρηθεί από την αρμόδια ΔΟΥ, εφόσον απαιτείται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Επισημαίνεται ότι, για τις δαπάνες της κατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 36 της ΥΑΕΚΕΔ**. Ειδικότερα, στην περίπτωση σύναψης Δημοσίων συμβάσεων στις οποίες οι δικαιούχοι είναι φορείς του δημόσιου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα και στις οποίες ενεργούν ως αναθέτουσες αρχές, απαιτείται η τήρηση των διαδικασιών που προβλέπει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών" όπως ισχύει.

7 Δαπάνες καινοτομίας

Οι δαπάνες της κατηγορίας αυτής δεν αφορούν σε δικαιούχους – μεγάλες επιχειρήσεις και εμπίπτουν σε μία από τις ακόλουθες τρεις κατηγορίες:

7.i. Δαπάνες για άυλα στοιχεία ενεργητικού

Αφορά σε δαπάνες για την απόκτηση (obtaining), την επικύρωση και την προστασία διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και λοιπών άυλων στοιχείων ενεργητικού. Σχετίζονται με την απονομή δικαιώματος που προκύπτει ως αποτέλεσμα ερευνητικών δραστηριοτήτων που εκτελεί, χρηματοδοτεί ή στις οποίες συμμετέχει ο δικαιούχος. Οι σχετιζόμενες δαπάνες που αφορούν σε αμοιβές συμβούλων εμπίπτουν στην υποκατηγορία 7.iii.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 16 από 64

Οι δαπάνες για την αγορά άυλων στοιχείων ενεργητικού από εξωτερικές πηγές εμπίπτει στην κατηγορία 4. Τα πρόσθετα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την πιστοποίηση των δαπανών της παρούσας υποκατηγορίας είναι τα αναφερόμενα δικαιολογητικά στην Κατηγορία 4.ii.

7.ii. Δαπάνες απόσπασης προσωπικού υψηλής ειδίκευσης

Αφορά σε δαπάνες για την απόσπαση από οργανισμό έρευνας και διάδοσης γνώσεων ή από μεγάλη επιχείρηση προσωπικού υψηλής ειδίκευσης, το οποίο απασχολείται σε δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας σε νέες θέσεις, που έχουν δημιουργηθεί προς τον σκοπό αυτό στη δικαιούχο επιχείρηση και δεν αντικαθιστά άλλο προσωπικό. Για τις δαπάνες της υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στο **Άρθρο 37 του Ν. 4310/2014 (ΦΕΚ 258/Α/ 8.12.2014)**.

Ερευνητικοί οργανισμοί, τεχνολογικοί φορείς, επιχειρήσεις και λοιποί φορείς μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις με τις οποίες το μόνιμο ερευνητικό προσωπικό τους ή ερευνητικό προσωπικό που απασχολείται με συμβάσεις ορισμένου ή αορίστου χρόνου, διατίθεται σε άλλους ερευνητικούς οργανισμούς ή επιχειρήσεις ή λοιπούς φορείς για την παροχή υπηρεσιών ΕΤΑΚ. Η σύμβαση συνάπτεται μετά από αίτηση οποιουδήποτε των ενδιαφερομένων μερών και απόφαση των οικείων οργάνων διοίκησής τους με τους ειδικότερους όρους και προϋποθέσεις που προσδιορίζονται στη σχετική απόφαση και τη σύμβαση. Αν η πρόταση δεν υποβάλλεται από πρόσωπο που προέρχεται από το ερευνητικό προσωπικό απαιτείται η συναίνεσή του. Η ισχύς της σύμβασης επιτρέπεται να διαρκεί έως τρία συνεχόμενα έτη με δυνατότητα παράτασης έως τρία ακόμη έτη. Κατά το διάστημα αυτό το ως άνω προσωπικό αμείβεται από τους πόρους του οργανισμού στον οποίο μεταφέρεται και διατηρεί το ασφαλιστικό του καθεστώς. Μετά από το πέρας της περιόδου αυτής, το διατεθειμένο προσωπικό επανέρχεται στην προηγούμενή του θέση. Η ερευνητική προϋπηρεσία του στην επιχείρηση αναγνωρίζεται για την υπηρεσιακή του εξέλιξη.

7.iii. Δαπάνες για υπηρεσίες καινοτομίας

Στην υποκατηγορία περιλαμβάνονται δαπάνες για συμβουλευτικές και υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες συγκαταλέγονται η συνδρομή και η επαγγελματική κατάρτιση στους τομείς της μεταφοράς γνώσεων, της απόκτησης, της προστασίας και της εκμετάλλευσης άυλων στοιχείων ενεργητικού, της χρήσης προτύπων και κανονισμών, που τα εμπεριέχουν. Ως υποστηρικτικές υπηρεσίες στον τομέα της καινοτομίας ορίζονται η παροχή χώρων γραφείων, βάσεων δεδομένων, βιβλιοθηκών, έρευνας αγοράς, χρήσης εργαστηρίου, σήμανσης ποιότητας, δοκιμών και πιστοποίησης με σκοπό την ανάπτυξη αποτελεσματικότερων προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών.

Ως προς την επιλεξιμότητα των δαπανών της παρούσας υποκατηγορίας ισχύουν τα προβλεπόμενα στην Κατηγορία δαπανών 4.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 17 από 64

Απώλεια παραστατικού

Στις περιπτώσεις απώλειας παραστατικών δαπάνης, ο δικαιούχος είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει: α) Αντίγραφο των απολεσθέντων παραστατικών με εμφανή τη σφραγίδα του προμηθευτή στο παραστατικό και την ένδειξη "ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου" και β) Υ.Δ. Ν1599/86 με θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του Νόμιμου Εκπροσώπου του δικαιούχου, στην οποία να αναφέρεται: ...

” Το παραστατικό (περιγραφή στοιχείων παραστατικού αριθμός / ημερομηνία έκδοσης/ προμηθευτής/ περιγραφή δαπάνης) έχει απολεσθεί και προσκομίζεται ακριβές φωτοαντίγραφο εκ του πρωτοτύπου από τον προμηθευτή. Το εν λόγω παραστατικό δεν έχει ενισχυθεί (επιδοτηθεί) ούτε θα χρησιμοποιηθεί στο μέλλον για επιδότηση από Εθνικό Κοινωνικό Πρόγραμμα.

Λογιστική απεικόνιση δαπανών και εξοφλήσεων

Σχετικά με τις λογιστικές εγγραφές των παραστατικών τα απαιτούμενα δικαιολογητικά ανάλογα με την κατηγορία των λογιστικών βιβλίων είναι:

Σε περίπτωση τήρησης διπλογραφικών βιβλίων

- Αντίγραφα των Αναλυτικών Καθολικών (καρτέλες) των λογαριασμών λογιστικής απεικόνισης των δαπανών του έργου
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων της καταχώρησης των δαπανών του έργου και των εξοφλήσεων τους
- Αντίγραφα των λογιστικών άρθρων καταχώρησης της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου).

Σε περίπτωση τήρησης απλογραφικών βιβλίων

- Αντίγραφα των σελίδων του βιβλίου εσόδων-εξόδων (και των αναλυτικών καταστάσεων των εξόδων όπου αυτό απαιτείται κατά περίπτωση), στα οποία έχουν καταχωρηθεί τα παραστατικά των δαπανών του έργου
- Αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων στο Βιβλίο εσόδων – εξόδων της τυχόν λήψης προκαταβολής ή ενδιάμεσης πληρωμής (το αργότερο κατά την τελική πιστοποίηση του έργου)

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 18 από 64

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ ΚΑΙ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ ΜΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Άρθρο 1 Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα αυταπασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2 Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων

1. Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.
2. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.
3. Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

Άρθρο 3 Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών

1. «Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.
2. «Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης). Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25 % καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:
  - α) δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (business angels), εφόσον το σύνολο της επένδυσης αυτής σε μία επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1 250 000 ευρώ·
  - β) πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 19 από 64

γ) θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·

δ) αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και με λιγότερους από 5 000 κατοίκους.

3.«Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης· β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης· 26.6.2014 L 187/70 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης EL, γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας·

δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης. Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που έχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων. Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές. Ως «όμορη αγορά» νοείται η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

4. Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25 % ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

5. Μια επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4 Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών και περίοδος αναφοράς

1. Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 20 από 64

ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.

2. Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

3. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλότερες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5 Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί·

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο· 26.6.2014 L 187/71 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης EL γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες·

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6 Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

1. Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

2. Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή — εφόσον υπάρχουν — τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης. Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατάντη

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 21 από 64

της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών. Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το

100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

3. Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σε αυτά προστίθεται το 100 % των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης. Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατάντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

4. Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της. 26.6.2014 L 187/72 Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης EL

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 22 από 64

**ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ**

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ (¹): .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (²) .....

Τύπος της επιχείρησης (βλέπε επεξηγητικό σημείωμα)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

Ανεξάρτητη επιχείρηση Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.

Συνεργαζόμενη επιχείρηση Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.

Συνδεδεμένη επιχείρηση το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω

Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα Ι του ΕΚ 800/2008 σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*):

Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)

(*) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 23 από 64

περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση);

- Όχι
 Ναι [σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση (3)]

Υπογραφή

Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

.....

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

.....(τόπος), ... (ημερομηνία)

Υπογραφή:

_____

- (1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.
 (2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.
 (3) Άρθρο 4, παράγραφος 2 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 800/2008.

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 24 από 64

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾:

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β(1) του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β(2) του παραρτήματος Β]			
Σύνολο ⁽⁴⁾			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(1) Άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 800/2008.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 25 από 64

(2) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (άρθρο 4).

(3) Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

(4) Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς (¹)], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεφαλαιωτικό πίνακα:

Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία)	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(¹) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «**Σύνολο**» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας: .....

Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾: .....

Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾: .....

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολούμενων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης ⁽³⁾. Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής ⁽⁴⁾ που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής ⁽⁴⁾ που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 27 από 64

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»

Ποσοστό: ...	Αριθμός απασχολουμένων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Αποτελέσματα κατ' αναλογία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

(1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(3) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

(4) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση

Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (1).

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 28 από 64

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 29 από 64

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (*)	Όνοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)
A.			
B.			
Γ.			
Δ.			
Ε.			

(*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chief executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

(¹) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο			

(*) να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

(**) σε χιλιάδες ευρώ.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 30 από 64

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 31 από 64

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 32 από 64

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1 Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία: .....

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας : .....

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ (¹) : .....

Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (²): .....

2 Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς:			
	Αριθμός απασχολούμενων(ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

(1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(3) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης (³).

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης.

Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 33 από 64

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΟΡΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

A) Προβληματική επιχείρηση: η επιχείρηση για την οποία συντρέχει τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) εάν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), όταν έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του εγγεγραμμένου της κεφαλαίου λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Αυτό ισχύει όταν από την αφαίρεση των συσσωρευμένων ζημιών από τα αποθεματικά (και όλα τα άλλα στοιχεία που θεωρούνται εν γένει ως μέρος των ιδίων κεφαλαίων της εταιρείας) προκύπτει αρνητικό σωρευτικό ποσό που υπερβαίνει το ήμισυ του εγγεγραμμένου κεφαλαίου. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία περιορισμένης ευθύνης» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα I της οδηγίας 2013/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (1) και ο όρος «κεφάλαιο» περιλαμβάνει, ενδεχομένως, και κάθε διαφορά από έκδοση υπέρ το άρτιο·

β) εάν πρόκειται για εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας (πλην ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει τριετία από τη σύστασή της ή, όσον αφορά την επιλεξιμότητα για ενίσχυση χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, ΜΜΕ που δεν έχει συμπληρώσει επταετία από την πρώτη εμπορική της πώληση, η οποία πληροί τα κριτήρια για επενδύσεις χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου κατόπιν ελέγχου με τη δέουσα επιμέλεια από τον επιλεγμένο ενδιάμεσο χρηματοπιστωτικό οργανισμό), εφόσον έχει απολεσθεί πάνω από το ήμισυ του κεφαλαίου της, όπως εμφανίζεται στους λογαριασμούς της εταιρείας, λόγω συσσωρευμένων ζημιών. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης, ο όρος «εταιρεία στην οποία τουλάχιστον ορισμένα μέλη έχουν απεριόριστη ευθύνη για τα χρέη της εταιρείας» παραπέμπει ειδικότερα στα είδη εταιρειών που αναφέρονται στο παράρτημα II της οδηγίας 2013/34/ΕΕ·

γ) εάν πρόκειται για εταιρεία που υπάγεται σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία ή πληροί τις προϋποθέσεις του εθνικού δικαίου που τη διέπει όσον αφορά την υπαγωγή της σε συλλογική πτωχευτική διαδικασία μετά από αίτημα των πιστωτών της·

δ) εάν πρόκειται για επιχείρηση που έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης και δεν έχει ακόμη αποπληρώσει το δάνειο ή λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή που έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης και υπόκειται ακόμη σε σχέδιο αναδιάρθρωσης·

ε) εάν πρόκειται για άλλη επιχείρηση εκτός ΜΜΕ, εφόσον τα τελευταία δύο έτη:

1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και

2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 34 από 64

κάτω του 1,0.

Η εξέταση μιας επιχείρησης για να διαπιστωθεί αν αυτή είναι προβληματική, γίνεται τόσο σε επίπεδο αιτούσας επιχείρησης, όσο και σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης (αιτούσα επιχείρηση και τυχόν συνδεδεμένες με αυτή επιχειρήσεις), ανεξάρτητα αν υφίσταται για αυτές υποχρέωση σύνταξης ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων)

Β) Τα δικαιολογητικά που απαιτούνται προκειμένου να αξιολογηθεί εάν μία επιχείρηση είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Καν. 651/2014 και πρέπει να προσκομισθούν ανάλογα με την ιδιότητα της επιχείρησης και τα έτη λειτουργίας της είναι τα ακόλουθα:

1. Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας ατομικής μορφής:

a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν σε πτώχευση, ότι δεν τελούν σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελούν υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης, ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην διαδικασία του άρθρου 99 ΠτΚ, εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία.

2. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία Γ κατηγορίας:

a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν σε πτώχευση, ότι δεν τελούν σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελούν υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην διαδικασία του άρθρου 99 ΠτΚ, εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και

3. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις ατομικής μορφής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με βιβλία όχι Γ κατηγορίας:

a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) του ως άνω σημείου Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν σε πτώχευση, ότι δεν τελούν σε διαδικασία κήρυξης πτώχευσης, πτωχευτικό συμβιβασμό, διαδικασία κήρυξης σε πτωχευτικό συμβιβασμό, ότι δεν τελούν υπό αναγκαστική διαχείριση και διαδικασία έκδοσης απόφασης αναγκαστικής διαχείρισης ότι δεν έχει κάνει αίτημα για υπαγωγή στην διαδικασία του άρθρου 99 ΠτΚ, εφόσον ασκεί εμπορική δραστηριότητα, καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 35 από 64

4. Υφιστάμενη ΜΜΕ κάτω της τριετίας άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής:

- a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
- b. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση του ν. 1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
- c. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση σε λειτουργία του άρθρου 10βια του Πτωχευτικού Κώδικα ούτε σε καθεστώς προπρωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία.

5. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με περιορισμένη ευθύνη των μετόχων / εταιρών:

- a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
- b. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση του ν. 1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
- c. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση σε λειτουργία του άρθρου 10βια του Πτωχευτικού Κώδικα ούτε σε καθεστώς προπρωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και
- d. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου ισολογισμό της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης. Από τα εν λόγω στοιχεία θα λαμβάνεται σαν Εγγεγραμμένο Κεφάλαιο το Σύνολο των Ιδίων Κεφαλαίων Ισολογισμού (ομάδα λογ/σμών 4), προς το μετοχικό κεφάλαιο (λογ/σμοί 40 και 41) και σαν Απώλειες οι Ζημίες βάση Κ.Α.Χ. (Ιδια κεφάλαια / Μετοχικό κεφάλαιο $\geq 0,5$).

6. Λοιπές υφιστάμενες επιχειρήσεις άλλης νομικής μορφής πλην ατομικής ανεξαρτήτου χρόνου λειτουργίας με απεριόριστη ευθύνη των μετόχων / εταιρών:

- a. Για τον έλεγχο του εδαφίου (γ) Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό κοινή εκκαθάριση του Κ.Ν. 2190/1920 όπως εκάστοτε

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 36 από 64

ισχύει και/ή

- b. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση του ν. 1892/1990 όπως εκάστοτε ισχύει και/ή
- c. Πιστοποιητικό αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, έκδοσης του τελευταίου εξαμήνου από το οποίο να προκύπτει ότι δεν τελούν υπό ειδική εκκαθάριση σε λειτουργία του άρθρου 106ια του Πτωχευτικού Κώδικα ούτε σε καθεστώς προπρωχευτικής διαδικασίας εξυγίανσης του άρθρου 99 του Πτωχευτικού Κώδικα καθώς και ότι δεν έχει υποβληθεί κατά της επιχείρησης αίτημα για υπαγωγή στην πτωχευτική διαδικασία και
- d. Για τον έλεγχο του εδαφίου (α) ή (β) του ως άνω σημείου το πιο πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό και οι τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις αυτού, μαζί με τα αντίστοιχα ΦΕΚ δημοσίευσης όπου αυτή προβλέπεται και Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος Ε3 των τριών τελευταίων κλεισμένων διαχειριστικών χρήσεων ή όσων εξ αυτών υπάρχουν.

7. Προκειμένου για τις μεγάλες επιχειρήσεις, ανεξαρτήτως νομικής μορφής, πλέον των όσων απαιτούνται από το σημείο 5 ανωτέρω, απαιτείται η προσκόμιση Οικονομικών καταστάσεων των 2 τελευταίων ετών (χρήσεων), ώστε να καθίσταται δυνατή η εξέταση τήρησης του σημείου ε) της παραγράφου 18 του άρθρου 2 του Καν. ΕΕ. 651/2014, ήτοι:

- 1) ο δείκτης χρέους προς ίδια κεφάλαια της επιχείρησης είναι υψηλότερος του 7,5 και
- 2) ο δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της επιχείρησης (EBITDA interest coverage ratio) είναι κάτω του 1,0.

Στην περίπτωση που ισχύουν ΚΑΙ οι δύο προϋποθέσεις (συνθήκες) ΚΑΙ για τα δύο Έτη, τότε η επιχείρηση θεωρείται προβληματική.

Τα στοιχεία των λογαριασμών που αναφέρονται, παρουσιάζονται σύμφωνα με το Ν.4308/2014 (Ελληνικά λογιστικά Πρότυπα - ΕΛΠ)

8. Το σύνολο των επιχειρήσεων θα δηλώνουν υπευθύνως ότι: «Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.».

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 37 από 64

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI : ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΕΞΥΠΝΗΣ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

1. Ανάπτυξη Αγροδιατροφικού Τομέα

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ (η λίστα είναι ενδεικτική και όχι εξαντλητική)

- Έξυπνη Γεωργία
- Γεωργία ακριβείας στις συνθήκες της Περιφέρειας
- Διάχυση νέων καλλιεργητικών πρακτικών (άρδευση, λίπανση, φυτοπροστασία) που μειώνουν το κόστος παραγωγής
- Ανάπτυξη συστημάτων ολοκληρωμένης διαχείρισης & βιολογικής, παραγωγής - εκτροφής στις συνθήκες του νησιού.
- Κτηνοτροφία & Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή
- Ιχνηλασιμότητα & Ασφάλεια Τροφίμων
- Ανάπτυξη και βελτίωση πολλαπλασιαστικού υλικού και ανάπτυξη μεθόδων & τεχνολογιών για τον έλεγχο της αυθεντικότητας προϊόντων και ταυτοποίηση της γεωγραφικής προέλευσης.
- Αξιοποίηση της φυσικής ενδογενούς μικροχλωρίδας παραδοσιακών ζυμώμενων τροφίμων, κυρίως γαλακτοκομικών προϊόντων
- Αξιοποίηση τοπικών πρώτων υλών ή και πατεντών και νέων ιδεών για δημιουργία επιχειρήσεων της αγροδιατροφής
- Ανάδειξη Νέων Προϊόντων που κατά προτεραιότητα έχουν χαρακτηριστεί ως ΠΟΠ/ΠΓΕ και τοπικότητας
- Διαχείριση της Τροφικής Αλυσίδας
- Παλιά προϊόντα, εκ νέου - παραγόμενα με τα νέα, σύγχρονα, τεχνολογικά δεδομένα και την προώθησή τους ως «νέα» προϊόντα στην παγκόσμια αγορά.

2. Τουρισμός – Φύση – Πολιτισμός

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ (η λίστα είναι ενδεικτική και όχι εξαντλητική)

- Ανάπτυξη εφαρμογών ΤΠΕ παροχής τουριστικών υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας και δικτύωσης που απευθύνονται σε επιχειρήσεις με σκοπό την εξατομικευμένη παροχή

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 38 από 64

πληροφοριών, και εξειδικευμένου περιεχομένου προς τους ταξιδιώτες

- Ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ΤΠΕ για την υποστήριξη επιχειρήσεων που απευθύνονται σε ειδικές πληθυσμιακές ομάδες τουριστών (π.χ. ΑΜΕΑ, παιδιά, ηλικιωμένοι, χρονίως πάσχοντες).
- Ανάπτυξη καινοτόμων πλατφορμών για την συλλογή τουριστικού και πολιτιστικού περιεχομένου και διάθεσή του σε δημιουργούς εφαρμογών και υπηρεσιών. Περιλαμβάνεται και η χρήση και αξιοποίηση ανοικτών δεδομένων, κοινωνικών δικτύων και πληθοπορισμού (crowd sourcing).
- Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών (α) για την ξενάγηση σε φυσικό ή/και εικονικό πολιτιστικό περιβάλλον ή/ και (β) για την ανάδειξη περιοχών τουριστικού & περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και την περιήγηση σε αυτές ή/και (γ) για την προώθηση ειδικών μορφών τουρισμού
- Ανάπτυξη καινοτόμων εφαρμογών για την αναβίωση, αναπαράσταση, και διάδοση της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς και πολιτιστικών τεκμηρίων, καθώς και του σύγχρονου πολιτισμού μέσω τεχνολογιών/ τεχνικών λόγου, ήχου, εικόνας, επαυξημένης πραγματικότητας,
- Παραγωγή – Ανάπτυξη καταδυτικών πάρκων/οάσεων μέσω τεχνητών ενδιαιτημάτων
- Δράσεις μετριασμού αναφορικά με το περιβαλλοντικό αποτύπωμα μιας επιχείρησης (carbon footprint).
- Αφαλάτωση στα νησιά και δράσεις για προστασία περιοχών από την ανύψωση της στάθμης της θάλασσας.
- Ανάπτυξη καινοτόμων τεχνολογικών προϊόντων και μεθοδολογιών μείωσης των επιπτώσεων, σε περιπτώσεις καταστροφικών φαινομένων γεωλογικής/ εδαφολογικής/ σεισμολογικής προέλευσης
- Ανάπτυξη πρακτικών και μεθόδων για άμεση χρήση στη γεωργία (για παραγωγή προϊόντων) που διατηρούν τη βιοποικιλότητα (π.χ. επιλογή καλλιεργειών και τήρηση κανόνων και πρωτοκόλλων
- προσαρμογή και τροποποίηση καλλιεργητικών πρακτικών που εξασφαλίζουν ποιοτικά και ποσοτικά το αποτέλεσμα της πρωτογενούς παραγωγής, αλλά παράλληλα εξασφαλίζουν τη διατήρηση της βιοποικιλότητας και επί πλέον τη χρήση της βιοποικιλότητας με στόχο

την ποιοτική αγροτική παραγωγή (π.χ. διατήρηση επικονιαστών, ορνιθοπανίδα κ.λπ.).

- Κλιματικές υπηρεσίες για την υποστήριξη του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος και της προσαρμογής του στις κλιματικές αλλαγές. Δράσεις για αντιμετώπιση επιπτώσεων από καταρακτώδεις βροχές και ποταμοχειμάρους.
- Διαχείριση – επεξεργασία αποβλήτων ελαιотριβείων / πυρηνελαιουργείων με σκοπό και τη δημιουργία νέων προϊόντων
- Ανάπτυξη εργαλείων και εφαρμογών ΤΠΕ που προωθούν τη συνέργεια των τομέων Πολιτισμού, Τουρισμού και Δημιουργικών Βιομηχανιών με άλλους θεματικούς τομείς με στόχο την δημιουργία νέων αλυσίδων αξίας
- Σχεδιασμός και ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων, εφαρμογών, μεθοδολογιών και υπηρεσιών από τη Δημιουργική Βιομηχανία με σκοπό την δημιουργία αλυσίδων αξίας στους τομείς Πολιτισμού, Τουρισμού και Δημιουργικής Βιομηχανίας.
- Γαλάζια ανάπτυξη (Blue Growth) - Καινοτομία, Εξωστρέφεια, Επιχειρηματικότητα με επίκεντρο τη θάλασσα
- Ενσωμάτωση Τ.Π.Ε σε τουριστικές επιχειρήσεις
- Πράσινα Καταλύματα

Ο τομέας των Τεχνολογικών Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ) μπορεί να συμβάλει οριζόντια στους ανωτέρω τομείς

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 40 από 64

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

1. **Προσύμφωνο συνεργασίας:** συντάσσεται προ της εκκίνησης του έργου και υποβάλλεται μαζί με τα παρακάτω δικαιολογητικά. Στο προσύμφωνο θα πρέπει να δηλώνεται η πρόθεση συνεργασίας των μερών εφόσον το συνεργατικό έργο εγκριθεί για χρηματοδότηση στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης και δεν θα πρέπει να είναι δεσμευτικό κείμενο από το οποίο να προκύπτει η υλοποίηση του έργου ανεξάρτητα από το εάν θα εγκριθεί το συνεργατικό έργο ή όχι.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση συνεργασίας δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων ή έρευνας επί συμβάσει, το συμφωνητικό συνεργασίας θα πρέπει να κατατεθεί πριν την πρώτη πληρωμή.

2. Βιογραφικά μελών της Ομάδας Έργου, όπως αυτά έχουν δηλωθεί στην υποβολή της αίτησης. (Αφορά όλους τους φορείς της σύμπραξης). (Σε φυσικό φάκελο)

Α) ΓΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Α/Α	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ή ΦΥΣΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ	ΥΠΟΒΟΛΗ
1	Το έντυπο υποβολής (I1 και I2) καταλλήλως υπογεγραμμένο και σφραγισμένο από το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης/επιχειρήσεων (το έντυπο I2 αναρτάται και στο ΠΣΚΕ)	σε φυσικό φάκελο
2	Υπεύθυνες Δηλώσεις του κάθε φορέα σύμφωνα με τα υποδείγματα του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ ΙΧ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ	Ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ
3	<p>Δικαιολογητικά νόμιμης υπόστασης :</p> <p>Για Α.Ε. : Πράξη σύστασης, συγκρότησης Δ.Σ. και ορισμός νομίμου εκπροσώπου σε ισχύ, νομίμως δημοσιευμένα.</p> <p>Για Ε.Π.Ε. : Πράξη σύστασης και εκπροσώπησης σε ισχύ, νομίμως δημοσιευμένα.</p> <p>Για Ο.Ε., Ε.Ε., Ι.Κ.Ε. : Καταστατικό σύστασης σε ισχύ, επικυρωμένο από την αρμόδια υπηρεσία (Πρωτοδικείο ή ΓΕΜΗ), στο οποίο θα αποτυπώνεται η διαχείριση – εκπροσώπηση.</p> <p>Για Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις του Ν. 4019/2011 όπως ισχύει : Πράξη σύστασης και εκπροσώπησης σε ισχύ, νομίμως δημοσιευμένα και βεβαίωση (οριστικής) εγγραφής στο Μητρώο Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας.</p> <p>Για Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις : τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.</p> <p>Γενικά θα πρέπει να προσκομισθούν τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε ισχύον θεσμικό πλαίσιο. Επιπλέον, σε περίπτωση που το έργο εκτελείται όχι από την έδρα της επιχείρησης αλλά από υποκαταστήματά της, τότε απαιτείται Βεβαίωση αρμόδιας αρχής ότι η επιχείρηση λειτουργεί υποκατάστημα στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου.</p>	σε φυσικό φάκελο

4	<p>Οικονομικά στοιχεία του δυνητικά δικαιούχου ανάλογα με την κατηγορία βιβλίων που τηρεί :</p> <p>Επιχειρήσεις με τήρηση βιβλίων Β' Κατηγορίας : Αντίγραφα Ε3 με ηλεκτρονική υποβολή ή παραλαβή από την αρμόδια ΔΟΥ για τις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις των τριών (3) τελευταίων ετών. Για επιχειρήσεις με λιγότερα από τρία έτη λειτουργίας να υποβληθούν τα των αντίστοιχων ετών (μέχρι και τρία έτη).</p> <p>Επιχειρήσεις με τήρηση βιβλίων Γ' Κατηγορίας : Ισολογισμοί – αποτελέσματα χρήσης, φορολογικές δηλώσεις και αναλυτικά στοιχεία φορολογίας (Ε3) για τις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις των τριών (3) τελευταίων ετών. Για επιχειρήσεις με λιγότερα από τρία έτη λειτουργίας να υποβληθούν τα των αντίστοιχων ετών (μέχρι και τρία έτη).</p>	Ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ
5	Φορολογική ενημερότητα ή βεβαίωση οφειλών για καθένα από τους εταίρους του έργου από την οποία να προκύπτει ότι δεν είναι υπόχρεη σε ανάκτηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Επιτροπής.	Ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ
6	Τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Ορισμός προβληματικών επιχειρήσεων Μέρος Β τα οποία απαιτούνται προκειμένου να αξιολογηθεί εάν μία επιχείρηση είναι προβληματική ανάλογα με την ιδιότητα της επιχείρησης και τα έτη λειτουργίας της.	Σε φυσικό φάκελο
7	<p>(Ισχύει μόνο για ΜΜΕ) Δήλωση Στοιχείων Επιχείρησης σχετικά με την ιδιότητά της ως Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) – σύμφωνα με υπόδειγμα της Επιτροπής, που περιλαμβάνεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV: Ορισμός ΜΜΕ και Υπόδειγμα δήλωσης σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν την ιδιότητα ΜΜΕ μιας επιχείρησης της Αναλυτικής Πρόσκλησης. Η δήλωση συνοδεύεται από :</p> <ul style="list-style-type: none"> - έντυπο 4. Πίνακα Προσωπικού (Σ.ΕΠ.Ε) και - μετοχική σύνθεση <p>των τελευταίων δύο (2) ετών που προηγούνται του έτους υποβολής της πρότασης (σε περίπτωση που η επιχείρηση έχει λιγότερες χρήσεις προσαρμόζεται ανάλογα)</p>	Σε φυσικό φάκελο
8	Απαιτούμενες εν ισχύ άδειες (λειτουργίας ή αίτησης έκδοσης ή ανανέωσης, για τη/ις δραστηριότητες στην/ις οποία/ες δραστηριοποιείται, κτλ) της επιχείρησης ή βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας περί συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων λειτουργίας καθώς και άδειες που απαιτούνται για την έναρξη της υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου. Σε περίπτωση που, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας θα πρέπει να προσκομίζεται Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας με αναφορά στις σχετικές διατάξεις	Σε φυσικό φάκελο
9	Κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας www.gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση) (Υποβάλλεται και ηλεκτρονικά ΠΣΚΕ)	Ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ

10	Τεκμηρίωση κόστους της κατηγορίας δαπανών «όργανα, εξοπλισμός» και «κτίρια και γήπεδα» μέσω, είτε προσφορών / προτιμολογίων ,είτε αναλυτική περιγραφή δαπανών ανά είδος και αναγωγή κόστους ανά μετρική μονάδα. (ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ όπου απαιτείται σύμφωνα με το υπόδειγμα εντύπου Ι.2 αναλυτικής υποβολής πρότασης)	Σε φυσικό φάκελο
11	Στις περιπτώσεις συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, προσκομίζονται τα φορολογικά στοιχεία (Ε1, Ε3, Ε5, Ε7, ισολογισμοί) και τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την εταιρική/μετοχική σύνθεση, νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση και ο αριθμός του συνόλου των εργαζομένων, για το σύνολο των επιχειρήσεων που είναι συνεργαζόμενες ή/και συνδεδεμένες με την επιχείρηση που υπέβαλε το επιχειρηματικό σχέδιο – πρόταση για χρηματοδότηση στο παρόν πρόγραμμα.	Σε φυσικό φάκελο
12	Εφόσον υπάρχουν, Διπλώματα Ευρεσιτεχνίας και Διακρίσεις – Βραβεύσεις σε Ευρωπαϊκούς ή Διεθνείς διαγωνισμούς (π.χ. καλύτερο προϊόν, καλύτερη συσκευασία, βραβείο ποιότητας, βραβείο συσκευασίας, βραβείο πράσινης επιχείρησης, βραβείο εξαγωγικής αριστείας, βραβείο μαρκετινγκ κ.α.)	Σε φυσικό φάκελο
13	Λοιπά Δικαιολογητικά της επιχείρησης (π.χ. βιβλίο παγίων, πιστοποιήσεις συστημάτων ποιότητας και προϊόντων, ιστοσελίδα κλπ) σχετικά με την υφιστάμενη οργάνωση της επιχείρησης ώστε να τεκμηριώνονται τα κριτήρια αξιολόγησης	Σε φυσικό φάκελο
14	Πιστοποιητικό Γ.Ε.ΜΗ με αναφορά στη μετοχική σύνθεση του κεφαλαίου για τους δικαιούχους με μορφή εταιρείας. Για τις εταιρείες που δεν έχουν εγγραφεί στο Γ.Ε.ΜΗ ζητείται Πρακτικό Γενικής Συνελεύσεως Μετόχων με την ισχύουσα κατάσταση όλων των μετόχων. Τα ανωτέρω ισχύουν και στις περιπτώσεις εισηγμένων εταιρειών. Για τις Συναιτεριστικές Οργανώσεις ζητείται αντίγραφο του Βιβλίου Μητρώου Μελών, με Υπεύθυνη Δήλωση πιστότητας αντιγράφου.	Σε φυσικό φάκελο
15	Δικαιολογητικό (σύμφωνα με το αρ. 40 του Ν. 4488/2017) αναφορικά με το εάν έχουν επιβληθεί πρόστιμα που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη & δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας: - Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι) - Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι), για τους λόγους του αρ. 39, του Ν.4488/2017	Σε φυσικό φάκελο
16	(Προαιρετικό) Έγγραφα τεκμηρίωσης εμπειρίας και ικανότητας των συμμετεχόντων φορέων, συμμετέχουσας / συμμετεχουσών επιχείρησης / επιχειρήσεων. (Συμβάσεις έργου, βεβαιώσεις, πιστοποιητικά κλπ).	Σε φυσικό φάκελο
17	(Προαιρετικό) Οποιοδήποτε άλλο στοιχείο που τεκμηριώνει τα αναγραφόμενα στο επενδυτικό σχέδιο, και μπορεί να συμβάλει στην καλύτερη αξιολόγηση της πρότασης.	Σε φυσικό φάκελο

Σημειώνεται ότι όλα τα ανωτέρω δικαιολογητικά είναι στην ελληνική γλώσσα.

Όλα τα δικαιολογητικά πρέπει να υποβάλλονται και στο φυσικό φάκελο ανεξάρτητα από την ηλεκτρονική υποβολή τους.

Σημειώνεται ότι όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά θα αναρτηθούν σε ηλεκτρονική μορφή στο ΠΣΚΕ σε pdf αρχεία (ή

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 43 από 64

και συμπιεσμένα σε μορφή .zip) εφόσον είναι μέχρι 10ΜΒ ανά επισυναπτόμενο και συνολικού όγκου 50 ΜΒ. Τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται με φυσικό φάκελο θα ακολουθήσουν τη διαδικασία που αναφέρεται στο κεφάλαιο 9 της παρούσας πρόσκλησης.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 44 από 64

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII: ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Για την καταβολή της επιχορήγησης απαιτούνται από όλους τους φορείς:

1. Αποδεικτικό φορολογικής ενημερότητας για είσπραξη χρημάτων από το Δημόσιο ή Αποδεικτικό ενημερότητας για χρέη προς το Δημόσιο
2. Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο ή Βεβαίωση Παρακράτησης (απόδοσης) ασφαλιστικών εισφορών
3. Πιστοποιητικό μη πτώχευσης και μη αίτησης για πτώχευση, μη θέσης σε εκκαθάριση, μη θέσης σε αναγκαστική διαχείριση.
4. Κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης μέσω της ιστοσελίδας www.gsis.gr (πρόσφατη εκτύπωση)
5. (Ισχύει μόνο για επιχειρήσεις που κατά την υποβολή της πρότασης έχουν έδρα σε κράτος μέλος της ΕΕ και όφειλαν να ιδρύσουν υποκατάστημα στην Ελλάδα στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου), Βεβαίωση αρμόδιας αρχής ότι η επιχείρηση διαθέτει υποκατάστημα ή εγκατάσταση στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου. Η βεβαίωση απαιτείται μόνο στην πρώτη καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης.
6. Για τη λήψη προκαταβολής από τις επιχειρήσεις ισότιπη εγγυητική επιστολή.
7. Επωνυμία της Τράπεζας του δικαιούχου και σχετικό αριθμό IBAN.
8. Τροποποιήσεις του καταστατικού σύστασης της εταιρίας, εφόσον έχουν υπάρξει
9. Βεβαίωση περί μη περαιτέρω τροποποίησης του καταστατικού
10. Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευσης αυτού, εφόσον έχει γίνει εκχώρηση
11. Υπεύθυνη Δήλωση νομίμου εκπροσώπου με γνήσιο υπογραφής όπου δηλώνεται ότι δεν έχει εκχωρηθεί η επιχορήγηση, εφόσον δεν έχει γίνει εκχώρηση.
12. Απόδειξη είσπραξης επιχορήγησης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 45 από 64

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

Α) ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ ΥΠΕΥΘΥΝΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

<p>Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)</p>							
ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου						
Ο-Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	TK:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/ση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:</p>							

- Όλα τα αναγραφόμενα τόσο στην ηλεκτρονική όσο και στη φυσική μορφή του εντύπου υποβολής πρότασης καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στο φυσικό φάκελο της πρότασης είναι ακριβή και αληθή.
- Ο Δικαιούχος έχει λάβει σαφή γνώση του περιεχομένου του Οδηγού του Προγράμματος.
- Το συγκεκριμένο έργο ή μέρος αυτού καθώς και οι δαπάνες που περιλαμβάνει δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
- Δεν πραγματοποιήθηκαν δαπάνες που αφορούν στο έργο πριν από το χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών, όπως ορίζεται στον Οδηγό Εφαρμογής.
- Ο Δικαιούχος δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση
- Δεν έχουν επιβληθεί πρόστιμα που έχουν αποκτήσει τελεσίδικη & δεσμευτική ισχύ, για παραβάσεις εργατικής νομοθεσίας κι ειδικότερα:
  - Παράβαση «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας (3 πρόστιμα/ 3 έλεγχοι),
  - Αδήλωτη εργασία (2 πρόστιμα/ 2 έλεγχοι),
 για τους λόγους του άρθ. 39, παρ. 1, του Ν. 4488/2017
- Ο Δικαιούχος τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- Η επιχείρηση δεν είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014,
- Δεν εκκρεμεί εις βάρος του Δικαιούχου διαδικασία ανάκτησης παράνομης κρατικής ενίσχυσης κατόπιν απόφασης της Ε.Ε..
- Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης ή η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.
- Σε περίπτωση έγκρισης της χρηματοδότησής του ο Δικαιούχος συμφωνεί στη δημοσίευση της επωνυμίας της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο δ του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 1828/2006.
- Σε περίπτωση έγκρισης της χρηματοδότησης του έργου θα προσκομιστεί στην ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, Συμφωνητικό Συνεργασίας μεταξύ των εταίρων του έργου αμέσως μετά την υπογραφή του και πάντως πριν την καταβολή της α΄ δόσης επιχορήγησης.
- Ο Δικαιούχος είναι ενημερωμένος και η πρόταση που υποβάλλει είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014
- Ο Δικαιούχος τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
- Η επιχείρηση δεν είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014,
- Δεν εκκρεμεί εις βάρος του Δικαιούχου διαδικασία ανάκτησης παράνομης κρατικής ενίσχυσης κατόπιν απόφασης της Ε.Ε..
- Ο Δικαιούχος είναι ενημερωμένος και η πρόταση που υποβάλλει είναι εναρμονισμένη και υπακούει

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 47 από 64

στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Καν. (Ε.Ε.) 651/2014.

- Η επιχείρηση διαθέτει ή δεσμεύεται ότι θα μεριμνήσει για την ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης των ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) στις εγκαταστάσεις αυτής υλοποιώντας τις απαραίτητες υποδομές πρόσβασης (προσδιορίζονται ανάλογα με το είδος της δράσης) μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης. Ως υποδομές νοούνται οι κτιριακές υποδομές ή /και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.)
- Ο Δικαιούχος αποδέχεται οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή κοινοτικές αρχές.
- Ο Δικαιούχος αποδέχεται τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στην πρόταση του επενδυτικού σχεδίου με τα στοιχεία που παρέχονται από το πληροφοριακό σύστημα TAXIS και τα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών.
- Ο Δικαιούχος αποδέχεται ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα της διεύθυνσης email που έχει δηλωθεί στο έντυπο υποβολής προς την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου και όσα λαμβάνονται από αυτούς επέχουν θέση επίσημων εγγράφων.
- Ο Δικαιούχος αποδέχεται ότι κατά την υλοποίηση του έργου, η επικοινωνία με την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της πράξης (αιτήματα τροποποίησης, εκθέσεις προόδου και ολοκλήρωσης κ.λπ.) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από την ΕΥΔ ΕΠ Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου
- Ο Δικαιούχος αποδέχεται ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή του, μετά την ένταξη του έργου, το έργο θα απενταχθεί και θα κληθεί να επιστρέψει έντοκα τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση.

Ημερομηνία: .....20.....

Για την επιχείρηση

-Ο-

Νόμιμος Εκπρόσωπος

(σφραγίδα επιχείρησης, στοιχεία Νόμιμου εκπροσώπου, υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 48 από 64

βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 49 από 64

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ: ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΣΤΑΔΙΟ Α - Έλεγχος Πληρότητας (ΝΑΙ/ΟΧΙ)				
Κριτήριο	Εξειδίκευση	Τιμή / Βαθμός	Εκπλήρωση	Τεκμηρίωση Κριτηρίου
A.1	Εξετάζεται αν, για την υποβολή της πρότασης, ακολουθήθηκε εμπρόθεσμα η προβλεπόμενη διαδικασία, αν τα τυποποιημένα έντυπα είναι συμπληρωμένα και έχουν επισυναφθεί όλα τα συνοδευτικά έγγραφα σύμφωνα με τα αναφερόμενα στη σχετική πρόσκληση	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
ΣΤΑΔΙΟ Β - Έλεγχος Επιλεξιμότητας Πρότασης (ΝΑΙ/ΟΧΙ)				
Κριτήριο	Εξειδίκευση	Τιμή / Βαθμός	Εκπλήρωση	Τεκμηρίωση Κριτηρίου
B.1	Δικαιούχος που εμπίπτει στην πρόσκληση και έχει την ιδιότητα της Μικρομεσαίας Επιχείρησης σύμφωνα με τον Ορισμό των ΜΜΕ της σύστασης της ΕΕ 2003/361/ΕΚ, λαμβανομένων υπόψη των όρων για τη διατήρηση της ιδιότητας αυτής.	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
B.2	Η πρόταση εμπίπτει στους τομείς προτεραιότητας της RIS3 της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
B.3	Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο χωροθετείται αποκλειστικά στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου.	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
B.4	Η υφιστάμενη επιχείρηση χρησιμοποιεί διπλογραφικό ή απλογραφικό λογιστικό σύστημα (τηρεί βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας) και μέχρι τις 31/12/2018 έχει κλεισμένες τουλάχιστον τρεις διαχειριστικές χρήσεις.	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
B.5	Η ιδιωτική συμμετοχή της επιχείρησης στο επενδυτικό σχέδιο δεν υπερβαίνει ανά έτος το 50% του μέσου όρου των κύκλων εργασιών της για τα τρία (3) τελευταία έτη, όπως αυτός προκύπτει από τους δημοσιευμένους ισολογισμούς της ή ισοδύναμα οικονομικά στοιχεία.	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
B.6	Η επιχείρηση λειτουργεί αποκλειστικά με μία από τις ακόλουθες μορφές επιχείρησης εταιρικού / εμπορικού χαρακτήρα: ΑΕ, ΕΠΕ, ΟΕ, ΕΕ, Ι.Κ.Ε, Ατομική Επιχείρηση, Συνεταιρισμός, ΚΟΙΝΣΕΠ, Ναυτιλιακή Εταιρεία Πλοίων Αναψυχής (Ν.Ε.Π.Α.).	ΝΑΙ / ΟΧΙ		

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 50 από 64

B.7	Η επιχείρηση έχει την - κατά περίπτωση - απαιτούμενη εν ισχύ άδεια λειτουργία ή την υποβληθείσα στον αρμόδιο φορέα αίτηση έκδοσης ή ανανέωσης αυτής για τη/ις δραστηριότητα/ες στην/ις οποία/ες δραστηριοποιείται.	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
B.8	Η επιχείρηση υποβάλλει μόνο μία πρόταση στην Πρόσκληση, (ένα και μοναδικό επενδυτικό σχέδιο ανά Α.Φ.Μ.).	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
B.9	Το συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο ή μέρος αυτού καθώς και οι δαπάνες που περιλαμβάνει δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν προς έγκριση χρηματοδότησης σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
B.10	Δεν εκκρεμεί σε βάρος της επιχείρησης ανάκτηση κρατικής ενίσχυσης έπειτα από απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
B.11	Η επιχείρηση δεν βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
B.12	Η επιχείρηση δεν εντάσσεται σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών η οποία εκμεταλλεύεται κατόπιν σχετικών συμβάσεων άδειες εκμετάλλευσης δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, που αφορούν συνήθως εμπορικά σήματα ή διακριτικούς τίτλους και τεχνονγνωσία για την χρήση και τη διανομή αγαθών ή υπηρεσιών (π.χ. <i>franchising, shop in shop, δίκτυο πρακτόρευσης</i>), και λειτουργεί με μία από τις επιλέξιμες από το πρόγραμμα νομικές μορφές.	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
B.13	Ο δικαιούχος δεσμεύεται με υπεύθυνη δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου ότι μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες υποδομές και υπηρεσίες γι' αυτήν, με σκοπό την ελαχιστοποίηση των εμποδίων και τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές, όπου αυτό είναι απαραίτητο και αναγκαίο, ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ταμείο Συνοχής και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006. Ως υποδομές νοούνται τόσο οι κτιριακές υποδομές, όσο και οι ηλεκτρονικές εφαρμογές που απευθύνονται στο πελατειακό κοινό (π.χ. ιστοσελίδες και λοιπές ηλεκτρονικές εφαρμογές, όπως ηλεκτρονικά σημεία πληροφόρησης ή/και εξυπηρέτησης κ.λ.π.) σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΣΑΜΕΑ.	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
B.14	Η περίοδος υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου είναι εντός της περιόδου επιλεξιμότητας της Προγραμματικής Περιόδου και της Πρόσκλησης.	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
B.15	Η πρόταση είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς σχετικά με τη σώρευση ενισχύσεων που προβλέπουν οι Κανονισμοί που την διέπουν.	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
B.16	Δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της επιχείρησης του άρθρου 40 του Ν. 4488/2017(Α137/13.09.2017), όπως ισχύει.	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
B.17	Πληροίτε το σύνολο των προϋποθέσεων των Κεφαλαίων I και II του Καν. ΕΕ 651/2014 καθώς και οι προϋποθέσεις των άρθρων 25 και 28 του ίδιου Κανονισμού	ΝΑΙ / ΟΧΙ		

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 51 από 64

B.18	Ο δικαιούχος δεν έχει προβεί σε έναρξη των εργασιών για την επένδυση πριν από την υποβολή της αίτησης χορήγησης της ενίσχυσης	ΝΑΙ / ΟΧΙ		
B.19	Όλα τα αναγραφόμενα τόσο στην ηλεκτρονική όσο και στη φυσική μορφή των εντύπων υποβολής πρότασης καθώς και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στο φυσικό φάκελο της πρότασης είναι ακριβή και αληθή			
B.20	Η επιχείρηση δεν είναι προβληματική σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 σημείο 18 του Κανονισμού ΕΕ 651/2014			
Προϋπόθεση θετικής αξιολόγησης: Η πρόταση θα πρέπει να εκπληρώνει (ΝΑΙ) όλα τα κριτήρια.		ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ		ΝΑΙ / ΟΧΙ

ΣΤΑΔΙΟ Γ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ							
ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	Α/Α	Περιγραφή κριτηρίου	Εξειδίκευση κριτηρίου	Τιμή / Βαθμός	Συντελεστής Στάθμισης	Αποτέλεσμα	Τεκμηρίωση Κριτηρίου
1^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Επιστημονική και τεχνική αρτιότητα του προτεινόμενου έργου (Excellence). (συντελεστής στάθμισης 40%)	1.1	Σαφήνεια και συνάφεια στόχων του έργου με τους στόχους της δράσης.	Οι στόχοι της πρότασης δεν είναι συναφείς με τους στόχους της Δράσης 1.β.(3): 0 Οι στόχοι της πρότασης είναι καθορισμένοι με σαφήνεια, αλλά δεν τεκμηριώνεται επαρκώς η συνάφειά τους με τους στόχους της Δράσης 1.β.(3): 5 Οι στόχοι της πρότασης είναι καθορισμένοι και σε συνάφεια με τους στόχους της Δράσης 1.β.(3): 10		30%		
	1.2	Ακρίβεια, καταλληλότητα και ορθότητα των επιστημονικών και τεχνολογικών αρχών	Δεν παρέχεται τεκμηρίωση για την ορθότητα των επιστημονικών και τεχνολογικών αρχών στις οποίες στηρίζεται η πρόταση : 0 Η παρεχόμενη τεκμηρίωση για την ορθότητα των επιστημονικών και τεχνολογικών αρχών στις οποίες στηρίζεται η πρόταση είναι ανεπαρκής: 1 – 4. Υπάρχουν ατέλειες στην τεκμηρίωση της ορθότητας των επιστημονικών και τεχνολογικών αρχών στις οποίες στηρίζεται η πρόταση: 5 - 7. Η πρόταση τεκμηριώνει με ακρίβεια την ορθότητα των επιστημονικών και τεχνολογικών αρχών στις οποίες στηρίζεται: 8-10.		30%		

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 52 από 64

ΣΤΑΔΙΟ Γ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ							
ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	Α/Α	Περιγραφή κριτηρίου	Εξειδίκευση κριτηρίου	Τιμή / Βαθμός	Συντελεστής Στάθμισης	Αποτέλεσμα	Τεκμηρίωση Κριτηρίου
	1.3	Αξιοπιστία της προτεινόμενης ερευνητικής και τεχνικής προσέγγισης της πρότασης	Δεν τεκμηριώνεται η αξιοπιστία της: 0 Μερικώς τεκμηριωμένη η αξιοπιστία της πρότασης: 1-4 Τεκμηριωμένη η αξιοπιστία της πρότασης με δευτερεύουσες ατέλειες 5-7 Πλήρως τεκμηριωμένη η αξιοπιστία της πρότασης: 8 - 10.		40%		
ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ (Για την θετική αξιολόγηση της Ομάδας Κριτηρίων Γ.1, η πρόταση πρέπει να λάβει συνολική βαθμολογία μεγαλύτερη από 5.)				ΝΑΙ/ΟΧΙ		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ: 0,00	

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 53 από 64

ΣΤΑΔΙΟ Γ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ							
ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	A/A	Περιγραφή κριτηρίου	Εξειδίκευση κριτηρίου	Τιμή / Βαθμός	Συντελεστής Στάθμισης	Αποτέλεσμα	Τεκμηρίωση Κριτηρίου
2^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Εμπειρία και αξιοπιστία του δικαιούχου (συντελεστής στάθμισης 30%) Σε περίπτωση συνεργασίας δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων η 2^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ βαθμολογείται για κάθε επιχείρηση ξεχωριστά. Ο βαθμός της πρότασης προκύπτει σταθμισμένα με βάση την συμμετοχή κάθε επιχείρησης στο προϋπολογισμό του έργου.	2.1	Αγορές - στόχοι της Επιχείρησης	Αξιολογείται η εξωστρέφεια της επιχείρησης (με βάση και τα φορολογικά της στοιχεία. Μέσος όρος τελευταίας τριετίας ή διετίας, για όσες έχουν μόνο 2 κλεισμένες χρήσεις). Υπολογίζεται ως ο λόγος του Μ.Ο. της Αξίας Εξαγωγών προς το Μ.Ο. του Συνολικού Κύκλου Εργασιών.	Πωλήσεις εξωτερικού >= 15%: 10	10%		
				Πωλήσεις εξωτερικού <15%: 5			
				Πωλήσεις εξωτερικού = 0% ή Δεν προσδιορίζεται: 0			
	2.2	Μεταβολές στην απασχόληση	Αξιολογείται η μεταβολή της απασχόληση στην επιχείρηση (ΕΜΕ) (αύξηση ή μείωση αριθμού εργαζομένων κατά την τελευταία τριετία ή διετία, για όσες έχουν μόνο 2 κλεισμένες χρήσεις).	Αύξηση απασχόλησης: 10	10%		
				Σταθερή απασχόληση: 5			
				Μείωση απασχόλησης: 0			
	2.3	Μεταβολή κύκλου εργασιών	Αξιολογείται η μεταβολή του κύκλου εργασιών (ΚΕ) της επιχείρησης (αύξηση ή μείωση ΚΕ κατά την τελευταία τριετία ή διετία, για όσες έχουν μόνο 2 κλεισμένες χρήσεις).	Αύξηση ΚΕ επιχείρησης: 10	10%		
				Σταθερός ΚΕ επιχείρησης: 7			
				Μείωση ΚΕ επιχείρησης: 0			
	2.4	Επενδυτική πολιτική	Αξιολογείται το ύψος της ιδιωτικής συμμετοχής που διαθέσε η επιχείρηση για τη χρηματοδότηση του ερευνητικού της	Ιδιωτ. Συμ/χή>=25% ΚΕ:10	10%		
				10%=<Ιδιωτ. Συμ/χή<25% ΚΕ: 8			

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 54 από 64

ΣΤΑΔΙΟ Γ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ								
ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	A/A	Περιγραφή κριτηρίου	Εξειδίκευση κριτηρίου	Τιμή / Βαθμός	Συντελεστής Στάθμισης	Αποτέλεσμα	Τεκμηρίωση Κριτηρίου	
			προγράμματος την τελευταία τριετία σε σχέση με τον κύκλο εργασιών (ΚΕ) στην ίδια ζετία.	2%=<Ιδιωτ. Συμ/χή<10% ΚΕ: 4				
			Ιδιωτ. Συμ/χή<2% ΚΕ: 0					
	2.5	Διακρίσεις - Βραβεύσεις σε διαγωνισμούς	Εξετάζεται αν η επιχείρηση έχει συμμετάσχει σε Εθνικούς, Ευρωπαϊκούς ή Διεθνείς διαγωνισμούς που διοργανώθηκαν από κοινοτικό, εθνικό, διεθνή ή εμπορικό φορέα και έχει βραβευτεί ή διακριθεί σε κάποια κατηγορία, όπως ενδεικτικά: καλύτερο προϊόν, καλύτερη συσκευασία, βραβείο ποιότητας, βραβείο συσκευασίας, βραβείο πράσινης επιχείρησης, βραβείο εξαγωγικής αριστείας, βραβείο μάρκετινγκ κ.ά.	Έχει Βραβευτεί: 10			10%	
				Απλή Συμμετοχή: 5				
				Δεν συμμετείχε και ούτε βραβεύτηκε: 0				
	2.6	Εμπειρία και αξιοπιστία του δικαιούχου και ποιότητα και ικανότητα του τρόπου υλοποίησης του έργου	Αξιολογείται η συνοχή και η αποτελεσματικότητα του σχεδίου εργασίας και η καταλληλότητα διάθεσης πόρων, προϋπολογισμού και ανάθεσης εργασιών και η επάρκεια υποδομών των συμμετεχόντων φορέων και η καταλληλότητα της οργανωτικής δομής και των διαδικασιών διαχείρισης του έργου.	Αξιολογείται η συνοχή και η αποτελεσματικότητα του σχεδίου εργασίας: 2 βαθμοί			50%	
Αξιολογείται η επάρκεια υποδομών των συμμετεχόντων φορέων για την επιτυχή εκτέλεση του προτεινόμενου έργου: 4 βαθμοί								
			Αξιολογείται η καταλληλότητα της οργανωτικής δομής και των διαδικασιών διαχείρισης του					

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 55 από 64

ΣΤΑΔΙΟ Γ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ							
ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	A/A	Περιγραφή κριτηρίου	Εξειδίκευση κριτηρίου	Τιμή / Βαθμός	Συντελεστής Στάθμισης	Αποτέλεσμα	Τεκμηρίωση Κριτηρίου
			έργου: 2 βαθμοί. Αξιολογείται καταλληλότητα διάθεσης πόρων, προϋπολογισμού και ανάθεσης εργασιών: 2 βαθμοί.				
			Μη επαρκής τεκμηρίωση: 0				
ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ				ΝΑΙ/ΟΧΙ		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ Α: 0,00	

ΣΤΑΔΙΟ Γ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ							
ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	A/A	Περιγραφή κριτηρίου	Εξειδίκευση κριτηρίου	Τιμή / Βαθμός	Συντελεστής Στάθμισης	Αποτέλεσμα	Τεκμηρίωση Κριτηρίου
3^η ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ Αποτελέσματα και Επιπτώσεις του προτεινόμενου σχεδίου (συντελεστής στάθμισης 30%)	3.1	Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης της επιχείρησης είτε με την ενσωμάτωση νέας γνώσης, είτε με την αξιοποίηση υπάρχουσας καινοτομίας, είτε με την προσφορά νέας καινοτομίας.	Η πρόταση τεκμηριώνει είτε την ενσωμάτωση νέας γνώσης, είτε την αξιοποίηση υπάρχουσας καινοτομίας από την δικαιούχο επιχείρηση: 4 βαθμοί. Η πρόταση τεκμηριώνει είτε την δημιουργία αι προσφορά νέας καινοτομίας: 6 βαθμοί		25%		
	3.2	Δυνατότητα των επιχειρήσεων να εκμεταλλευτούν τα αποτελέσματα του έργου βελτιώνοντας τα προϊόντα ή	Η πρόταση δεν τεκμηριώνει την δυνατότητα της δικαιούχου επιχείρησης είτε για την ανάπτυξη νέων βελτιωμένων προϊόντων, είτε για την εφαρμογή νέων παραγωγικών διαδικασιών: 0 βαθμοί		25%		

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 56 από 64

ΣΤΑΔΙΟ Γ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ							
ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	A/A	Περιγραφή κριτηρίου	Εξειδίκευση κριτηρίου	Τιμή / Βαθμός	Συντελεστής Στάθμισης	Αποτέλεσμα	Τεκμηρίωση Κριτηρίου
		τις διαδικασίες τους.	<p>Η πρόταση έχει αδυναμία να τεκμηριώσει με επάρκεια την δυνατότητα της δικαιούχου επιχείρησης είτε για την ανάπτυξη νέων βελτιωμένων προϊόντων, είτε για την εφαρμογή νέων παραγωγικών διαδικασιών: 1 – 4 βαθμοί.</p> <p>Η πρόταση τεκμηριώνει με επάρκεια την δυνατότητα της δικαιούχου επιχείρησης είτε για την ανάπτυξη νέων βελτιωμένων προϊόντων, είτε για την εφαρμογή νέων παραγωγικών διαδικασιών: 5 – 8 βαθμοί.</p> <p>Η πρόταση περιλαμβάνει σχέδιο ανάπτυξης και εκμετάλλευσης με βάση είτε την ανάπτυξη νέων βελτιωμένων προϊόντων, είτε την εφαρμογή νέων παραγωγικών διαδικασιών: 9 – 10 βαθμοί.</p>				
	3.3	Αποτελεσματικότητα των προτεινόμενων σχεδίων διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου	<p>Η πρόταση προβλέπει την διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου με ανακοινώσεις σε συνέδρια εθνικής εμβέλειας: 2 βαθμοί.</p> <p>Η πρόταση προβλέπει την διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου με ανακοινώσεις σε συνέδρια διεθνούς εμβέλειας: 3 βαθμοί.</p> <p>Η πρόταση προβλέπει την διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου με διοργάνωση ημερίδων: 2 βαθμοί.</p> <p>Η πρόταση προβλέπει την διάχυση των αποτελεσμάτων του έργου με δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά peer reviewed: 3 βαθμοί</p>		10%		
	3.4	Συνεισφορά του έργου στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας σε εθνικό ή/και ευρωπαϊκό ή/και διεθνές επίπεδο	<p>Η πρόταση τεκμηριώνει την δυνατότητα για αύξηση της εξωστρέφειας του δικαιούχου: 1 – 3.</p> <p>Η πρόταση τεκμηριώνει την δυνατότητα αξιοποίησης παραγωγικών πόρων και πρώτων υλών της περιφερειακής οικονομίας του Βορείου Αιγαίου: 1 – 3.</p> <p>Η πρόταση τεκμηριώνει την δυνατότητα αύξησης της απασχόλησης στην περιφέρεια του Βορείου Αιγαίου: 1- 4 .</p>		40%		

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 57 από 64

ΣΤΑΔΙΟ Γ: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ							
ΟΜΑΔΑ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ	Α/Α	Περιγραφή κριτηρίου	Εξειδίκευση κριτηρίου	Τιμή / Βαθμός	Συντελεστής Σταθμίσης	Αποτέλεσμα	Τεκμηρίωση Κριτηρίου
ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΡΙΤΗΡΙΩΝ				ΝΑΙ/ΟΧΙ		ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ: 0,00	

	ΤΙΜΗ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΣΤΑΘΜΙΣΗΣ	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ 1 ^{ης} ΟΜΑΔΑΣ		40%	
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ 2 ^{ης} ΟΜΑΔΑΣ		30%	
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ 3 ^{ης} ΟΜΑΔΑΣ		30%	
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ			
Ελάχιστη συνολική σταθμισμένη βαθμολογία επενδυτικού σχεδίου: 5. Η βαθμολογία ανά ομάδα κριτηρίων και συνολικά, υπολογίζεται με έως 2 δεκαδικά ψηφία.			

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 58 από 64

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ: ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ ΑΜΕΑ

για την εξειδίκευση του κριτηρίου αξιολόγησης
«Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία»

Τήρηση των κανόνων για την εξασφάλιση προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία

Εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η Πράξη (Πρόταση) ικανοποιεί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και τους κανόνες ασφαλείας για όλες τις κατηγορίες ΑμεΑ.

Σημειώνεται ότι, ανάλογα με το είδος και τη φύση της πρόσκλησης και της προτεινόμενης Πράξης, οι κάτωθι περιπτώσεις (Α΄ έως και ΣΤ΄) δύνανται να εφαρμόζονται συνδυαστικά.

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον και τους εξωτερικούς χώρους συμπεριλαμβ. αρχαιολογικών χώρων, παραλιών, χώρων πρασίνου, αλσών κ.λπ.

- (1) πρόβλεψη οριζόντιας ή/και κατακόρυφης προσβασιμότητας (π.χ. προσβάσιμες διαδρομές, 'οδηγοί τυφλών', ράμπες/'σκάφες', αναβατόρια κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών για χρήση κοινού (π.χ. παιδικές χαρές, καθιστικά, εξοπλισμοί παραλιών, αποδυτήρια, χώροι υγιεινής, παρατηρητήρια πουλιών κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

- (1) πρόβλεψη οριζόντιας προσβασιμότητας (σύνδεση πεζοδρομίου με είσοδο, προσβάσιμη είσοδος, προσβασιμότητα εσωτερικών χώρων, διαδρομές ισόπεδες ή με ράμπες, ικανοποιητικό άνοιγμα θυρών, ικανοποιητικό πλάτος διαδρόμων κ.λπ.)
- (2) πρόβλεψη κατακόρυφης προσβασιμότητας (ανελκυστήρας/ αναβατόριο, κλιμακοστάσιο κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη προσβάσιμων χώρων υγιεινής
- (4) πρόβλεψη χώρων αναμονής σε περίπτωση κινδύνου
- (5) πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.)
- (6) πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών (χαμηλά γκισέ, προσβάσιμες οθόνες πληροφοριών κ.λπ.)

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

- (1) πρόβλεψη προσβασιμότητας σταθμών/στάσεων επιβατών (βλ. περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων")
- (2) πρόβλεψη προσβασιμότητας οχημάτων/βαγονιών/πλοίων κ.λπ. (δυνατότητα εισόδου, δυνατότητα κίνησης και στάσης εντός, προσβάσιμοι χώροι υγιεινής, προσβάσιμοι θάλαμοι, προσβάσιμοι χώροι εστίασης κ.λπ.)
- (3) πρόβλεψη προσβάσιμου εξοπλισμού (μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων, οπτική και ηχητική πληροφόρηση κοινού, τηλεματικές εφαρμογές, ιστοσελίδες κ.λπ.)
- (4) πρόβλεψη προσβάσιμων διαδικασιών (υπηρεσία εξυπηρέτησης ΑμεΑ και ατόμων μειωμένης κινητικότητας, διαδικασίες έκδοσης εισιτηρίων, διαδικασίες εκτάκτων αναγκών κ.λπ.)

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 59 από 64

(1) δυνατότητα χρήσης της υπηρεσίας αυτόνομα από άτομα με αναπηρία (π.χ. άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο ή, άτομα τυφλά ή κωφά ή με λοιπές αναπηρίες), πρόβλεψη εναλλακτικών τρόπων εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία (π.χ. πρόβλεψη προσβάσιμων ετικετών σε προϊόντα, πρόβλεψη διάθεσης αναπηρικού αμαξιδίου για χρήση εντός της επιχείρησης από άτομα δυνάμενα να διανύσουν μικρές μόνο αποστάσεις, πρόβλεψη παραγγελίας μέσω προσβάσιμης ιστοσελίδας και παράδοσης εμπορευμάτων κατ' οίκον, πρόβλεψη διαδικασίας παραπόνων μέσω SMS/ e-mail/ τηλεφώνου κ.λπ.) ή πρόβλεψη 'ζωντανής βοήθειας και ενδιαμέσων' (πχ. διερμηνείας στη νοηματική, συνοδείας τυφλών ατόμων κ.λπ.)

(2) πρόβλεψη προσβάσιμων, στα άτομα με αναπηρία [ως δυνητικά ωφελούμενων], διαδικασιών υποβολής αίτησης (π.χ. προσβάσιμο ηλεκτρονικό εργαλείο, εναλλακτικός τρόπος εξυπηρέτησης μέσω συγκεκριμένης υπηρεσίας κ.λπ.).

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

(1) συμμόρφωση των διαδικτυακών τόπων και των διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών με τις Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού, έκδοση 2.0 (Web Content Accessibility Guidelines 2.0) του διεθνή οργανισμού World Wide Web Consortium (W3C), κατ' ελάχιστο στο μεσαίο επίπεδο προσβασιμότητας "AA", ενώ συνιστάται η συμμόρφωση στο ανώτατο επίπεδο προσβασιμότητας "AAA"

(2) στην περίπτωση διαδικτυακών τόπων ή των διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών που προορίζονται για χρήση κυρίως μέσω κινητών και φορητών συσκευών (πχ. wearables, tablets, έξυπνα τηλέφωνα κ.λπ.) συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (Mobile Web Best Practices 1.0) του W3C

(3) σε περίπτωση λογισμικού user agents, δηλαδή λογισμικού που αναλαμβάνει να συλλέξει, εξάγει και διευκολύνει την αλληλεπίδραση του χρήστη με τα περιεχόμενα του Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents, έκδοση 2.0 (User Agent Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

(4) σε περίπτωση εργαλείων συγγραφής και διαχείρισης περιεχομένου Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για Εργαλεία Συγγραφής, έκδοση 2.0 (Authoring Tool Accessibility Guidelines 2.0) του W3C

(5) σε περίπτωση τεχνολογικών λύσεων και προϊόντων που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία διαδικτυακών τόπων ή διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών (π.χ. αυτόματοι πωλητές, κιόσκια πληροφόρησης κ.λπ.) είναι απαραίτητη η σχεδιάσή τους βάσει των αρχών του «Καθολικού Σχεδιασμού»

(6) σε κάθε περίπτωση εξασφάλιση συμβατότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και συστημάτων με διαδεδομένες υποστηρικτικές τεχνολογίες και τεχνικά βοηθήματα που χρησιμοποιούν τα ΑμεΑ (π.χ. αναγνώστες οθόνης, ειδικοί διακόπτες και συστήματα αλληλεπίδρασης, μεγεθυντές οθόνης).

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία-Πληροφόρηση

(1) πρόβλεψη προσβάσιμων μορφών διάδοσης πληροφορίας - πληροφόρησης (όπως προσβάσιμες ιστοσελίδες ως περίπτωση Ε- "Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα", έντυπα σε γραφή Braille, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, κασέτες ή CD, DVD με πρόβλεψη υπότιτλων, πρόβλεψη διερμηνείας στη νοηματική, κ.λπ.)

(2) πρόβλεψη προσβασιμότητας πάσης φύσεως εκδηλώσεων (πρόβλεψη προσβάσιμων κτιριακών υποδομών ως περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων", προσβάσιμων εντύπων και εξοπλισμού, διερμηνείας στη νοηματική κ.λπ.)

Σχετικό θεσμικό πλαίσιο και πρότυπα για την προσβασιμότητα σε ΑμεΑ

Οι παρακάτω αναφορές αφορούν στο **βασικό** ισχύον θεσμικό πλαίσιο, το οποίο

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάλογα με τη φύση της πράξης ισχύει ταυτόχρονα με τυχόν ισχύον **ειδικό** θεσμικό πλαίσιο και προδιαγραφές (π.χ. ειδική νομοθεσία/ προδιαγραφές για τουριστικές εγκαταστάσεις, παιδικές χαρές, εκπαιδευτήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λπ.).

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον

A.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

A.2. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" και σχετικές εγκύκλιοι ΥΠΕΚΑ: Εγκύκλιος 9 με Α.Π.οικ.29467/13.06.2012 "Διευκρινίσεις για την υποβολή μελέτης προσβασιμότητας για ΑμεΑ η οποία απαιτείται να εμπεριέχεται στις μελέτες που θα υποβάλλονται κατά την εφαρμογή του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού Ν.4067 (ΦΕΚ 79/Α/2012)", Εγκύκλιος ΑμεΑ με Α.Π.οικ 42382/16.07.2013 " Διευκρινίσεις για την εφαρμογή του άρθρου 26 του Νέου Οικοδομικού Κανονισμού (Ν.4067/2012), που αφορά στις ειδικές ρυθμίσεις για την προσβασιμότητα ΑμεΑ/εμποδιζόμενων ατόμων και Απόφαση ΥΠΕΚΑ με Αριθ. οικ. 55174/ΦΕΚ 2605 Β/ 15.10.2013 "Διαδικασία έγκρισης και απαιτούμενα δικαιολογητικά για εργασίες για τις οποίες απαιτείται Έγκριση Εργασιών Μικρής Κλίμακας."

A.3. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΚΑ

A.4. Απόφαση ΥΠΕΚΑ 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών",

A.5. Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ 1052758/1451/Β0010 (1)/2012 ΦΕΚ 1411 Β' "Συμπλήρωση της υπ' αριθ. 1038460/2439/Β0010/15-4-2009 (ΦΕΚ 792 Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών",

A.6. Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ Αριθμ. 28492/2009 ΦΕΚ 931 Β' "Καθορισμός των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την κατασκευή και τη λειτουργία των παιδικών χαρών των Δήμων και των Κοινοτήτων, τα όργανα και η διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου τους, τη διαδικασία συντήρησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια".

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

B.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

B.2. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" και Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΚΑ

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

Γ.1. Κανονισμοί (ΕΕ) με αρ. 1107/2006, 1371/2007, 1177/2010 και 181/2011 για τα δικαιώματα των επιβατών

Γ.2. Κανονισμός (ΕΕ) με αρ. 1300/2014 της 18ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας για την προσβασιμότητα του σιδηροδρομικού συστήματος της Ένωσης για τα άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα

Γ.3. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Γ.4. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ"

Γ.5. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΚΑ

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες:

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Δ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Δ.2. Πρότυπο ΕΛΟΤ 1439 "Όργανισμός φιλικός σε πολίτες με αναπηρία –Απαιτήσεις και συστάσεις"

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

Ε.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"

Ε.2. Ν. 3979/2011 ΦΕΚ 138 Α' "Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λοιπές διατάξεις"

Ε.3. Αριθ. ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 ΦΕΚ 1301 Β' "Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης"

Ε.4. Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού WCAG 2.0 (<http://www.w3c.gr/wai/translations/wcag20.html>)

Ε.5. Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (<http://www.w3.org/TR/mobile-br/> - Αγγλικά)

Ε.6. Οδηγίες Προσβασιμότητας για UserAgentsUAAG 2.0 (<http://www.w3.org/TR/UAAG20/> - Αγγλικά)

Ε.7. Οδηγίες Προσβασιμότητας για Συγγραφή Περιεχομένου Ιστού ATAG 2.0 (<http://www.w3.org/TR/ATAG20/> - Αγγλικά)

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία-Πληροφόρηση

ΣΤ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες"-άρθρα 2, 9 και 21 της Σύμβασης

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 62 από 64

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ: ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Ο Δικαιούχος αποδέχεται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Βορείου Αιγαίου 2014-2020 που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π ή η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, και www.perba.gr κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 και στο Παράρτημα ΧΙΙ του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύνοψη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, ημερομηνία λήξης της πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.

Ο Δικαιούχος, για την ενταγμένη πράξη (έργο) στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Βορείου Αιγαίου 2014-2020 και για την εξασφάλιση της προβολής των δράσεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά & Επενδυτικά Ταμεία, οφείλει να λαμβάνει όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο Παράρτημα ΧΙΙ του Κανονισμού 1303/2013. Ειδικότερα, είναι υπεύθυνος για τα ακόλουθα:

- ο Κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου για την τοποθέτηση τουλάχιστον μίας αφίσας (ελάχιστου μεγέθους Α3) κατασκευασμένης από κατάλληλο υλικό, με πληροφορίες σχετικά με το έργο, συμπεριλαμβανόμενης της χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, όπως η είσοδος σε ένα κτίριο. Σε περίπτωση που το κτίριο είναι μη προσβάσιμο στο κοινό, πρέπει να επιλεγεί άλλο κατάλληλο σημείο.
- ο Μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και εντός τριμήνου το αργότερο για την ανάρτηση μόνιμης αναμνηστικής πλάκας σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό. Στην αναμνηστική πλάκα αναγράφονται η ονομασία της πράξης και ο κύριος στόχος της δραστηριότητας που υποστηρίζεται από την πράξη, το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αναφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το οικείο Ταμείο. Οι πληροφορίες αυτές καταλαμβάνουν τουλάχιστον το 25% της πινακίδας.
- ο Να παρέχει στον διαδικτυακό τόπο του, εάν υπάρχει, σύντομη περιγραφή της πράξης, που θα περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και θα επισημαίνεται η χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση.
- ο Να ενημερώνει τους εργαζόμενους που περιλαμβάνονται στον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό του επενδυτικού σχεδίου (πράξης), εφόσον αυτό ισχύει, σχετικά με τη συγχρηματοδότηση του μισθολογικού κόστους στο πλαίσιο του επενδυτικού σχεδίου από το ΕΤΠΑ και την υλοποίησή του στο πλαίσιο του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Βορείου Αιγαίου 2014-2020. Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο ή άλλο πιστοποιητικό που χρησιμοποιούνται κατά την υλοποίηση της πράξης ή παράγονται στο πλαίσιο αυτό.

Το έμβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η αναφορά στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό & Επενδυτικό Ταμείο (εν προκειμένω το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης/ ΕΤΠΑ) από το οποίο λαμβάνεται η χρηματοδότηση της

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σελίδα 63 από 64

πράξης και στο στόχο του, πρέπει να είναι σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στον Κανονισμό 821/2014 και τα γραφιστικά πρότυπα που περιλαμβάνονται στον Επικοινωνιακό Οδηγό ΕΣΠΑ.

Το σήμα του ΕΣΠΑ και το σήμα του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Βορείου Αιγαίου 2014-2020 θα είναι σύμφωνα με τα γραφιστικά πρότυπα και οδηγίες της οικείας Διαχειριστικής Αρχής www.perba.gr και των κατευθύνσεων που δίνονται στους Δικαιούχους από τον Φορέα υλοποίησης της δράσης που είναι η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου.

Για την παραγωγή του συνόλου των παραπάνω υποδειγμάτων πληροφόρησης & επικοινωνίας, διατίθενται σαφείς και αναλυτικές οδηγίες, μακέτες, παραδείγματα και βοηθητικό υλικό (λογότυπα, stickers κλπ) στις ανωτέρω ιστοσελίδες, όπου διατίθεται και ο Επικοινωνιακός Οδηγός ΕΣΠΑ, καθώς και στην ιστοσελίδα www.espa.gr.

Επισημαίνεται και ισχύει για κάθε μορφή επικοινωνίας και σε όλα τα είδη των πράξεων και δράσεων στο ΕΣΠΑ, ότι **όλα τα μέτρα** πληροφόρησης και επικοινωνίας που παρέχει ο δικαιούχος αναγνωρίζουν τη στήριξη της πράξης από τα Ταμεία, προβάλλοντας:

- το έμβλημα της Ένωσης, με αναφορά στην Ένωση και στο Ταμείο που στηρίζει την πράξη, σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στο Εκτελεστικό **Κανονισμό 821/2014**,
- αναφορά στο Ταμείο που στηρίζει την πράξη.

Η μη εφαρμογή των μέτρων πληροφόρησης και επικοινωνίας όπως ορίζονται στον Κανονισμό 1303/2013 και στον Εκτελεστικό Κανονισμό 821/2014, μπορεί να επιφέρει κατ' αποκοπή διόρθωση επί του συνόλου των δαπανών του έργου.

Στην περίπτωση που ο δικαιούχος, αποφασίσει να λάβει μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας για την πράξη πέραν των προαναφερόμενων, τα μέτρα αυτά θα πρέπει να τηρούν τον Κανονισμό 1303/2013 και τον Εκτελεστικό Κανονισμό 821/2014 (Παρ. 3 Επικοινωνιακού Οδηγού ΕΣΠΑ).

Σε περίπτωση που οποιοσδήποτε εμπλεκόμενος φορέας αποφασίσει να υλοποιήσει διαφημιστικές ή ενημερωτικές δράσεις σχετικές με συγχρηματοδοτούμενα έργα ή προγράμματα, ακόμα κι αν τις καλύπτει με δική του χρηματοδότηση, οφείλει να τηρήσει τις ίδιες υποχρεώσεις σε ότι αφορά τη σηματοδότηση και τις εκφωνήσεις των μηνυμάτων. Τέλος, σε όλα τα μέτρα πληροφόρησης και επικοινωνίας θα πρέπει να τηρείται η υποχρέωση για παροχή προσβάσιμης πληροφόρησης στα άτομα με αναπηρία (Παρ. 5 Επικοινωνιακού Οδηγού).

Ευρωπαϊκή Ένωση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

